

Α. Π. : 3336 30/07/2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Μονάδα Α2 Αξιολόγησης και Επιλογής Πράξεων
Μεσογείων 56
11527 Αθήνα

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Δεύτερη (2η) Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», όπως ισχύει.
3. Το ν. 4622/07.08.2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
4. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
5. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις».
7. Το π.δ. 63/2020 (Α' 156) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
8. Το π.δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
9. Τη με α.π. Υ12/07.07.2023 (Β' 4403)) Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση».
10. Τη με αριθμό 86593/13.08.2020 (ΥΟΔΔ 628) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διορισμός Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».

11. Τη με α.π. 87051/12.09.2022 (Β' 4855) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β' 1248) υπουργικής απόφασης.
12. Τη με α.π. 100188/18.10.2022 Υπουργική Απόφαση «Τοποθέτηση προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».
13. Την υπό τα στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
14. Την υπό τα στοιχεία C(2022) 3826 final Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR001).
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023).
18. Το ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
19. Το ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
20. Τη με α.π. Υ84833/16/23.05.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των κονδυλίων που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας» (Β' 1926).
21. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (<https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>).
22. Τη με α.π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958))».

23. Τη με α.π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027».
24. Τη με α.π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β'390).
25. Το ν. 5000/2022 (Α' 226) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συμπροσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».
26. Το ν. 4310/2014 “Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις” (Α' 258) όπως ισχύει.
27. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2022)7388/19.10.2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (OJC 2022/C 414/01).
28. Το με α.π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
29. Την υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
30. Το με α.π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
31. Το με α.π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
32. Το με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 ««Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
33. Το με α.π. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
34. Το ν. 4957/2022 (Α' 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις».
35. Τη με α.π. 3463/19.06.2023 (ΑΔΑ: 6ΨΨ746ΜΤΛΡ-ΘΔ1) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της δράσης “Έρευνώ – Καινοτομώ”».
36. Την από 12/10/2022 έγκριση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ του Δελτίου εξειδίκευσης «ΣΠ1-ΕΣ1.1 Έρευνώ – Καινοτομώ» του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ».
37. Τη με α.π. 658/01.02.2023 (ΑΔΑ:9Ρ6Δ46ΜΤΛΡ-ΩΡΔ) Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την έγκριση, μέσω της 2ης

Γραπτής Διαδικασίας, Μεθοδολογίας και Κριτηρίων Επιλογής Πράξεων στο πλαίσιο Δράσεων των Προτεραιοτήτων 1 και 2 του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», με την οποία εγκρίθηκε η Μεθοδολογία και τα Κριτήρια Αξιολόγησης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», όπως τροποποιήθηκε με τη νεότερη Απόφαση με α.π. 1918/29.04.2024 (ΑΔΑ: 9519Η-077) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την έγκρισή τους, μέσω της 7ης Γραπτής Διαδικασίας.

38. Τη με α.π. 2105/17.05.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: ΡΠΒ3Η-7ΕΘ).
39. Τη με α.π. 2888/09.07.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Πρώτη (1η) Τροποποίηση-Παράταση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: 9Ε35Η-0ΡΓ).
40. Την ανάγκη τροποποίησης της διατύπωσης της προτελευταίας παραγράφου της Ενότητας 4.1, σημείο α του Κεφαλαίου 4 : «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», της αναλυτικής πρόσκλησης, προκειμένου να εναρμονιστεί με τα οριζόμενα στο αρ. 1 παρ. 5.α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
41. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

- A.** Τη δεύτερη (2η) Τροποποίηση της με α.π. 2105/17.05.2024 Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» 2024 (ΑΔΑ: ΡΠΒ3Η-7ΕΘ), όπως τροποποιήθηκε με τη με α.π. 2888/09.07.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πρώτη (1η) Τροποποίηση-Παράταση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: 9Ε35Η-0ΡΓ).

Συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο 4: «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» στην Ενότητα 4.1, της αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης τροποποιείται στο σημείο (α) η παράγραφος:

«Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης να έχει εγκατάσταση ή υποκατάστημα το οποίο να λειτουργεί νόμιμα στην ελληνική περιφέρεια που χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης και να διαθέτει ΑΦΜ. Κατ' εξαίρεση, αλλοδαπές επιχειρήσεις (κάτοχοι TIN / VAT Number) με έδρα σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεσμεύονται ότι με την ένταξη της πράξης και σε κάθε περίπτωση πριν από την έκδοση οποιουδήποτε παραστατικού, θα διαθέτουν υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) στην περιφέρεια του τόπου υλοποίησης.»

προκειμένου να εναρμονιστεί με τα οριζόμενα στο αρ. 1 παρ. 5.α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διαμορφώνεται ως εξής:

«Σημειώνεται ότι η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, να έχει εγκατάσταση ή υποκατάστημα, το οποίο να λειτουργεί νόμιμα στην ελληνική περιφέρεια όπου χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης.»

- Β.** Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στη με α.π. 2105/17.05.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: ΡΠΒ3Η-7ΕΘ), όπως τροποποιήθηκε με τη με α.π. 2888/09.07.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πρώτη (1η) Τροποποίηση-Παράταση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: 9Ε35Η-0ΡΓ).
- Γ.** Η παρούσα να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» <http://www.antagonistikotita.gr>, του ΕΣΠΑ <https://www.espa.gr>, της ΓΓΕΚ <http://www.gsri.gov.gr>, της Δράσης [erevno-kainotomo.gr/espa2127](http://www.espa.gov.gr/erevno-kainotomo) και της ΕΥΔΕ ΕΚ <http://www.eyde-ek.gr>.
- Δ.** Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» στο τηλέφωνο 801 11 36 300, στο email επικοινωνίας: infoepan@mou.gr και από την ΕΥΔΕ ΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση erevno-kainotomo@gsrt.gr.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα:

Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης
- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας
- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Αρχή Πιστοποίησης
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- ΕΥΔΕ ΕΚ/Μονάδα Α
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας
- ΕΥΣΣΑΕ

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»
- Μονάδες Α1, Α2, Β1 ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Αθήνα, Ιούλιος 2024

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	4
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	10
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	13
2.1. ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ.....	13
2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	15
2.3. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ.....	15
3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	16
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	17
4.1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.....	17
4.2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΟ.....	19
4.3. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	20
4.4. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	20
4.5. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΕΡΓΟΥ ...	20
4.6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	21
5. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	22
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	29
6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	29
6.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ.....	30
6.3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	30
6.4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	30
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	31
7.1. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	31
7.2. ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	31
7.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	34
8. ΥΠΟΒΟΛΗ & ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	34
8.1. Υποβολή Αιτήσεων χρηματοδότησης.....	34
8.2. Δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.....	37
8.3. Παραλαβή Αιτήσεων χρηματοδότησης.....	37
8.4. Έλεγχος Πληρότητας Στοιχείων και Επιλεξιμότητας.....	37
9. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	38
9.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	40
9.2. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ I: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις.....	42
9.3. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς.....	45
9.4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων.....	48
9.5. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.....	50

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

9.6.	ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΡΓΟΥ.....	51
9.7.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	53
10.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	54
10.1.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	54
10.2.	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	58
10.3.	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	60
11.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	63
11.1.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.....	63
11.2.	ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	65
12.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ.....	66
13.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	67
13.1.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	67
13.2.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	68
13.3.	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	69
13.4.	ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ.....	69
13.5.	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ- ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	70
14.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679.....	71
15.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	71
16.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	72

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

Αίτημα Επαλήθευσης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του. Αναφέρεται και ως Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης ή Αίτημα Πιστοποίησης.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του δυνητικού δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα ως προς την πληρότητα και ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του ερευνητικού έργου.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί είτε στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών είτε στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους). Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
ΓΚΑΚ	Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή (Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος).
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

	Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - ΓΚΑΚ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 ΕΜΕ (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα). Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
ΕΣΣΕ	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027
Ετήσια ΙΠΑ (Ετήσια Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)	Ως ετήσιο ΙΠΑ του προσωπικού Ε&Α ορίζεται ο λόγος των ωρών εργασίας που πράγματι δαπανήθηκαν για Ε&Α κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους διαιρούμενος με τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά κατά την ίδια περίοδο από ένα άτομο ή μια ομάδα. Κατά συνθήκη, ένα άτομο δεν μπορεί να εκτελεί περισσότερα από ένα ετήσιο ΙΠΑ σε Ε&Α σε ετήσια βάση. Ο αριθμός των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά καθορίζεται με βάση τις κανονιστικές/ νόμιμες ώρες εργασίας. Ένα άτομο πλήρους απασχόλησης θα ταυτοποιείται σε σχέση με το καθεστώς απασχόλησής του, το είδος της σύμβασης (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) και το επίπεδο συμμετοχής του στην Ε&Α. Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί για τους ερευνητές είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγωγή εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΕΣΠΑ 2021-2027	Η συμφωνία εταιρικής σχέσης της ΕΕ με την με την Ελληνική Δημοκρατία όπως εγκρίθηκε με την C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021.
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
ΕΥΔΕ ΕΚ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ανταγωνιστικότητα»	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ανταγωνιστικότητα».
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας.
Ημερομηνία έναρξης έργου	Ως ημερομηνία έναρξης του έργου, για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτού (π.χ. διάρκεια έργου), ορίζεται η ημερομηνία κοινοποίησης της Απόφασης έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια (Ίδια Κεφάλαια ή/και Εξωτερική Χρηματοδότηση) για την υλοποίηση έργου. Ως Ιδιωτική Συμμετοχή του δικαιούχου ορίζεται η διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜΜΕ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους ή υπολογιστικής παρυφών). Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

	<p>Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμων πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσουν τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
Φορέας χρηματοδότησης	Το Υπουργείο το οποίο έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα.
€	Ευρώ

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «Ερευνώ – Καινοτομώ» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του ΕΣΠΑ 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση της έρευνας και της Καινοτομίας» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021 – 2027 και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 1.1. «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)».

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ) έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας για τη διαχείριση της Δράσης.

Οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

Κωδικός Δείκτη	Δείκτης Εκροών	Μονάδα
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις
RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις
RCO06	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις	ετήσια ΙΠΑ
RCO07	Ερευνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν σε κοινά ερευνητικά έργα	ερευνητικοί οργανισμοί
RCO08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ
RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις

Κωδικός	Δείκτης Αποτελέσματος	Μονάδα
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ
RCR102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ
RCR03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	επιχειρήσεις
RCR05	ΜΜΕ που καινοτομούν σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο	επιχειρήσεις
RCR06	Υποβληθείσες αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
RCR08	Εκδόσεις από υποστηριζόμενα έργα	δημοσιεύσεις
PSR016	Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε προσκλήσεις που προκύπτουν από διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης	επιχειρήσεις

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Σύνοψη στοιχείων δράσης

Προϋπολογισμός δράσης	€300.000.000 Π/Υ Παρέμβασης: I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις €60.000.000 II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς €180.000.000 III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων €39.000.000 IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις €21.000.000
Μέγιστος προϋπολογισμός έργου που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ενίσχυσης	I Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις: €800.000 II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς: €2.000.000 III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων: €2.000.000 IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις: Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη»
Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	Δαπάνες Προσωπικού: Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Ενιαίος Συντελεστής υπολογισμού επιλέξιμων δαπανών Έργου: Για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060/ και του άρθρου 34 της υπ' αριθ. α.π. 114947/01.12.2022 Απόφασης (Β' 6132) (ΥΑΕΚΕΔ). Το 40% περιλαμβάνει τις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα στις επιλέξιμες κατηγορίες έρευνας και ανάπτυξης των άρθρων 25 και 25α του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
Καθεστώς ενίσχυσης	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΚΑΚ), όπως ισχύει
Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου	Τριάντα έξι (36) μήνες, από την έναρξη του έργου, με δυνατότητα παράτασης κατά χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της αρχικής διάρκειας. Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV θα έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα "Horizon Europe".
Διαδικασία αξιολόγησης	Συγκριτική Αξιολόγηση για τις Παρεμβάσεις I και II Άμεση διαδικασία (FIFO), μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού για τις Παρεμβάσεις III και IV
Δικαιούχοι Δράσης	Επιχειρήσεις και Ερευνητικοί Οργανισμοί καθώς και Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται είτε ως Ερευνητικοί Οργανισμοί είτε ως επιχειρήσεις, που πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το Κεφάλαιο 4. «Δικαιούχοι – Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής»
Φορέας Διαχείρισης Δράσης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ)

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της δράσης είναι:

1. Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
2. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης και ειδικότερα τα άρθρα 25 και 25α αυτού. (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής (Ο.Υ ΕΕ L 167 της 30.6.2023) και ισχύει.
5. Η με αριθμό C(2022) 3826 final/15.06.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR001).
6. Ο ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.».
7. Ο ν. 4488/2017 (Α' 137) "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
8. Ο ν. 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων», όπως ισχύει.
9. Ο ν. 4310/2014 (Α' 258) "Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις" όπως ισχύει.
10. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2022/C 7388 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (Ο.Υ 2022/C 414/01).
11. Το με α.π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
12. Η υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 (Β' 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και το με α.π. ΥΠΑΝ 18950/05.03.2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Έρευνας και Καινοτομίας της ΓΓΕΚ με θέμα: «Αποστολή τελικών προτεραιοτήτων Έρευνας και Καινοτομίας στο πλαίσιο της επικείμενης Πρόσκλησης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» της ΠΠ 2021-2027».
13. Το π.δ. 77/27.6.2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
14. Το π.δ. 79/27.6.2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
15. Η υπ. αριθ. Υ12/07.07.2023 (Β' 4403) Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.»
16. Η υπ. αριθ. 1219/10.07.2023 (Β' 4442) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Μάξιμο Σενετάκη.»
17. Ο ν. 4622/07.08.2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
18. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (<https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>)
19. Η με α.π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».
20. Το με α.π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
  21. Το με α.π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
  22. Το με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 ««Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
  23. Το με α.π. 112292/27.11.2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
  24. Ο ν. 4957/2022 (Α' 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.».
  25. Η με α.π. 114947/2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
  26. Ο ν. 5000/2022 (Α' 226) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».
  27. Η με α.π. 5483/20.01.2023 (Β' 390) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
  28. Η με α.π. 87051/12.09.2022 (Β' 4855) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β' 1248) υπουργικής απόφασης».
  29. Η με α.π. 658/01.02.2023 (ΑΔΑ:9Ρ6Δ46ΜΤΛΡ-ΩΡΔ) Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την έγκριση, μέσω της 2ης Γραπτής Διαδικασίας, Μεθοδολογίας και Κριτηρίων Επιλογής Πράξεων στο πλαίσιο Δράσεων των Προτεραιοτήτων 1 και 2 του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», με την οποία εγκρίθηκε η Μεθοδολογία και τα Κριτήρια Αξιολόγησης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», όπως τροποποιήθηκε με τη νεότερη Απόφαση με α.π. 1918/29.04.2024 (ΑΔΑ: 9519Η-077) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την έγκρισή τους, μέσω της 7ης Γραπτής Διαδικασίας.
  30. Η με α.π. 3463/19.06.2023 (ΑΔΑ: 6ΨΨ746ΜΤΛΡ-ΘΔ1) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της δράσης «Ερευνώ – Καινοτομώ»»
  31. Η με αριθ. 122027/15.12.2022 (Β' 6503) Υπουργική Απόφαση «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας της παρ. 11 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 123511/ΕΥΘΥ880/10.11.2017 (Β' 3992) υπουργικής απόφασης»
  32. Η από 12/10/2022 έγκριση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ του Δελτίου εξειδίκευσης «ΣΠ1-ΕΣ1.1 Ερευνώ – Καινοτομώ» του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ».
  33. Το με α.π. 7590/ ΕΥΚΕ-ΧΕ 411/19.04.2024 (α.π. εισερχ. ΕΥΔ Π.ΑΝ. 1750/19.04.2024) έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Έκφραση Γνώμης για τη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων με τίτλο «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» και τα από 24/04/2024 και 15/05.2024 ηλεκτρονικά μηνύματα της ΕΥΚΕ – ΧΕ, με παρατηρήσεις επί του τελικού Σχεδίου της Πρόσκλησης.
  34. Τη με α.π. 2105/17.05.2024 (ΑΔΑ: ΡΠΒ3Η-7ΕΘ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)».

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

35. Τη με α.π. 2888/09.07.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Πρώτη (1η) Τροποποίηση-Παράταση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Κωδικός Πρόσκλησης 08ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 9833)» (ΑΔΑ: 9Ε35Η-0ΡΓ).
36. Την ανάγκη τροποποίησης της διατύπωσης της προτελευταίας παραγράφου της Ενότητας 4.1, σημείο α του Κεφαλαίου 4 : «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», προκειμένου να εναρμονιστεί με τα οριζόμενα στο αρ. 1 παρ. 5.α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σημειώνονται τα εξής:

- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 όπως αποτυπώνονται στο άρθρο 9 του Κανονισμού αυτού. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- Οι δικαιούχοι που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές / αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060/του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
- Οι δικαιούχοι που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και των αντίστοιχων άρθρων του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.
- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
  - ο εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας
  - ο οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες
  - ο δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιοσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή

- οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014

Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία) (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως ισχύει, και το άρθρο 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2022/С 7388).

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1. ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

Βασικός στόχος της ενιαίας δράσης Εθνικής Εμβέλειας «Ερευνώ – Καινοτομώ» είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές, με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτομία επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Η στόχευση της Δράσης εντάσσεται στους στόχους πολιτικής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης που ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1α του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 για μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ.

Η Δράση αποτελεί «**πράξη στρατηγικής σημασίας**» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» κατά το άρθρο 2 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 ήτοι πράξη η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων ενός Προγράμματος και η οποία υπόκειται σε ειδικά μέτρα παρακολούθησης και επικοινωνίας.

Στόχοι της δράσης:

- Παροχή κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία, με έμφαση στις ΜΜΕ.
- Οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση και τη βιώσιμη εξειδίκευση.
- Ενσωμάτωση της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας.
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και ενδυνάμωση του εξαγωγικού προφίλ στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνισμού.
- Απασχόληση επιστημονικού δυναμικού υψηλών προσόντων και εξειδίκευσης (Brain Gain).
- Σύνδεση του ακαδημαϊκού με τον παραγωγικό τομέα.

Η Δράση αποτελεί **επιχορήγηση** έργων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να σχεδιάσουν το ερευνητικό τους έργο αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις κλασικές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης: **βιομηχανική έρευνα** και **πειραματική ανάπτυξη**. Η βασική έρευνα και οι μελέτες σκοπιμότητας δεν αποτελούν επιλέξιμες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στην παρούσα Δράση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που υποβάλλονται προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης θα πρέπει να αφορούν σε έργα έρευνας και καινοτομίας και να εντάσσονται σε μια από τις τέσσερις (4) παρεμβάσεις:

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις**
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**
- IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις**

Βασικός στόχος της παρέμβασης I «Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις» είναι η δημιουργία νέων θέσεων ερευνητικού και επιστημονικού/τεχνικού προσωπικού μέσω της υποστήριξης της έρευνας, προώθησης της καινοτομίας και ενίσχυσης της δικτύωσης των επιχειρήσεων.

Βασικός στόχος της παρέμβασης II «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς» είναι η προώθηση συνεργασιών/συμπράξεων μεταξύ των επιχειρήσεων και των ερευνητικών οργανισμών.

Η παρέμβαση III «Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων» έχει ως στόχο την προώθηση της έρευνας σε επόμενο επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, έχοντας ως βάση αποτελέσματα που έχουν παραχθεί σε προηγούμενα ερευνητικά έργα.

Τέλος, η παρέμβαση IV «Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» στοχεύει στην υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας μέσω της χρηματοδότησης προτάσεων σημαντικής αξίας που κατατέθηκαν από ελληνικές ΜΜΕ επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη» (Horizon Europe) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας. Η Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) είναι η ετικέτα υψηλής ποιότητας που απονέμεται σε έργα που υποβλήθηκαν στο ανωτέρω πρόγραμμα, κρίθηκαν ότι αξίζουν χρηματοδότησης, αλλά δεν έλαβαν τη χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Οι Παρεμβάσεις της Δράσης εμπίπτουν στις ενέργειες για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης σε υφιστάμενες επιχειρήσεις, για την παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης καθώς και την υποστήριξη της κατοχύρωσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και γενικότερα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Η Δράση επικεντρώνεται στους Τομείς Προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 66021/29.06.2022 (Β' 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι θεματικές παρεμβάσεις και προτεραιότητες στους Τομείς της ΕΣΕΕ που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης καθορίστηκαν στο με α.π. ΥΠΑΝ 18950/05.03.2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Έρευνας και Καινοτομίας της ΓΓΕΚ και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III της παρούσας Πρόσκλησης.

Οι βασικές κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τη Δράση είναι οι εξής:

- **Δαπάνες Προσωπικού** (άρθρο 25 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014)

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν

α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στην ερευνητική εγκατάσταση κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης του έργου και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου),

β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα, που απασχολείται στη Πράξη με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δικαιούχου,

γ) σε έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στην πράξη σε νέες θέσεις που δημιουργήθηκαν ως άμεση συνέπεια του έργου, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης,

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

δ) σε υποτρόφους σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ και

ε) σε φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 της υπ' αριθ. α.π. 114947/01.12.2022 Απόφασης (Β' 6132) (ΥΑΕΚΕΔ).

Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ. Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 15, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο (πιστοποιούμενο) μικτό κόστος ανά ερευνητή (ΑΦΜ) ανέρχεται στο ποσό των 4.000€ ανά μήνα στο σύνολο της Δράσης «Ερευνώ – Καινοτομώ». Το αντίστοιχο όριο για το τεχνικό προσωπικό ανέρχεται στο ποσό των 2.000€ ανά μήνα και ανά ΑΦΜ. Τα ανωτέρω όρια δεν ελέγχονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης αλλά κατά την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών.

• **Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου**

Για την κάλυψη των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και του άρθρου 34 της ΥΑΕΚΕΔ.

Το 40% καλύπτει τις υπόλοιπες δαπάνες που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα. Οι δαπάνες που υπολογίζονται βάσει του ενιαίου συντελεστή 40% είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών. Η μη προσκόμιση παραστατικών δεν αίρει την υποχρέωση των Δικαιούχων για τήρηση της Εθνικής Νομοθεσίας και του Ενωσιακού Κανονιστικού Πλαισίου (π.χ. τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του ν.4412/2016).

Οι δικαιούχοι με την αίτησή τους δεσμεύονται ότι θα αξιοποιήσουν το 40% για απαραίτητες δαπάνες ενισχυόμενου έργου έρευνας και ανάπτυξης το οποίο εμπίπτει στις επιλέξιμες κατηγορίες έρευνας και ανάπτυξης της Δράσης (Ενότητα 6.1) και σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας του ΣΔΕ και της παρούσας Πρόσκλησης.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, επαλήθευση, τροποποίηση, πληρωμή, κ.λπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), στο οποίο υποχρεωτικά οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔΕ ΕΚ.

2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2021-2027, ως επιλέξιμες γεωγραφικές περιοχές του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ορίζονται όλες οι περιφέρειες της χώρας οι οποίες κατηγοριοποιούνται ως εξής:

Περιφέρειες σε Μετάβαση: Αττική, Νότιο Αιγαίο

Λιγότερο Αναπτυγμένες: Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος

2.3. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Η δημόσια δαπάνη της παρούσας Δράσης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των €300.000.000 και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία,	234.000.000

«Έρευνώ – Καινοτομώ»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος	
Περιφέρειες σε Μετάβαση	66.000.000
Αττική και Νότιο Αιγαίο	
ΣΥΝΟΛΟ	300.000.000

Η ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (σε €) ανά Παρέμβαση και Κατηγορία Περιφέρειας είναι:

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος	Περιφέρειες σε Μετάβαση Αττική και Νότιο Αιγαίο	ΣΥΝΟΛΟ
Παρέμβαση I	46.800.000	13.200.000	60.000.000
Παρέμβαση II	140.400.000	39.600.000	180.000.000
Παρέμβαση III	30.420.000	8.580.000	39.000.000
Παρέμβαση IV	16.380.000	4.620.000	21.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	234.000.000	66.000.000	300.000.000

Για τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της Δράσης και τη χρηματοδότηση όσο το δυνατόν περισσότερων έργων, θα εξετάζεται η δυνατότητα μεταφοράς διατιθέμενων κονδυλίων μεταξύ Παρεμβάσεων αλλά και ως προς την ενδεικτική κατανομή ανά Θεματικό Τομέα προτεραιότητας. Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058).

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ), η οποία έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας με την ΥΑ 3463/19.06.2023 (ΑΔΑ: 6ΨΨ746ΜΤΛΡ-ΘΔ1) «Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της δράσης «Έρευνώ – Καινοτομώ»».

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαίωμα συμμετοχής στην Δράση έχουν οι επιχειρήσεις και οι ερευνητικοί οργανισμοί για τους οποίους θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις κατά την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης:

4.1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Η Δράση αποσκοπεί πρωτίστως στην ικανοποίηση των αναγκών των επιχειρήσεων και των υπόλοιπων φορέων που δραστηριοποιούνται στο οικοσύστημα της έρευνας και καινοτομίας, καλύπτοντας το μέγιστο δυνατό φάσμα των δυνητικών Δικαιούχων. Δικαιούχοι της Δράσης είναι επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί.

Σημειώνεται ότι οι Δικαιούχοι της Δράσης, θα πρέπει να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον περιλαμβάνονται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο. Ειδικότερα οι αλλοδαπές επιχειρήσεις με έδρα σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι θα εγγραφούν στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων πριν το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης.

α. Επιχείρηση: κάθε μονάδα, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Η Δράση απευθύνεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση, οι οποίες προτίθενται να υλοποιήσουν έργο έρευνας και ανάπτυξης, το αντικείμενο του οποίου εμπίπτει σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας, που ανταποκρίνονται στα συμπεράσματα της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) και στους οποίους αναφέρεται η στρατηγική προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Εξαιρούνται του όρου να έχουν κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση οι επιχειρήσεις που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο της Παρέμβασης IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

Ελέγχεται το μέγεθος της επιχείρησης, σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος I του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, προκειμένου να προσδιοριστεί η ένταση της ενίσχυσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV της παρούσας).

Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να συμμετέχουν στη Δράση μόνο σε συνεργατικά έργα στα οποία συμμετέχει οπωσδήποτε τουλάχιστον μία μικρομεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ).

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να λειτουργούν με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους, είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

Οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και δεν εμπίπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης και θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις» κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, να έχει εγκατάσταση ή υποκατάστημα, το οποίο να λειτουργεί νόμιμα στην ελληνική περιφέρεια όπου χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

Εξαιρούνται:

- Οι επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Οι προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Οι επιχειρήσεις που τελούν υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. Όμως, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

β. Ερευνητικός Οργανισμός/Οργανισμός Έρευνας και Διάδοσης γνώσεων: οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα-ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική και/ή εικονική παρουσία) ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης, ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσης. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από αυτές τις οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν καθοριστικά μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.

Οι Ερευνητικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λειτουργούν νομίμως στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, κάθε ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει **ως ενιαία οντότητα**, δηλαδή σε επίπεδο ΑΦΜ και εκπροσωπείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), για όσους φορείς διαθέτουν ΕΛΚΕ. Σε περίπτωση που σε ένα έργο συμμετέχουν διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια) ή διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου ή διαφορετικοί Τομείς του ίδιου ΑΕΙ ή διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, ως ερευνητικός οργανισμός-εταίρος δηλώνεται στο ΟΠΣΚΕ το αντίστοιχο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο με ενιαίο προϋπολογισμό υπολογιζόμενο σε επίπεδο ερευνητικού οργανισμού και με ένα τόπο υλοποίησης.

Για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς:

- Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη-οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του Φορέα.
- Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Οι ακόλουθες οντότητες:

α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,

γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και

δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το ν. 4182/2013,

παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του ερευνητικού οργανισμού, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία 2022/С 7388 (ΟJС 2022/С 414/01).

2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:

- α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
- β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.

4. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη-οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του Φορέα.

5. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί».

Φορείς που δεν πληρούν το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων δηλώνονται στο ΟΠΣΚΕ ως «Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις» και θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ οι εν λόγω Φορείς θα δηλώνονται ως «Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις». Η επιλογή του είδους φορέα στο ΟΠΣΚΕ καθορίζει και την τελική εικόνα των καρτελών της αίτησης χρηματοδότησης. Επομένως λανθασμένη επιλογή του είδους φορέα δεν μπορεί να διορθωθεί παρά μόνο με την δημιουργία νέας αίτησης χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που ένας φορέας υποβάλλει Αίτηση Χρηματοδότησης ως Ερευνητικός Οργανισμός ή Λοιπός Φορέας που αντιμετωπίζεται ως Ερευνητικός Οργανισμός χωρίς να ικανοποιεί το σύνολο των προϋποθέσεων, τότε η Αίτηση απορρίπτεται χωρίς να διερευνάται αυτεπαγγέλτως η δυνατότητα υπαγωγής της Αίτησης σε διαφορετική κατηγορία δικαιούχων είτε χαμηλότερης είτε της ίδιας έντασης ενίσχυσης.

4.2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΟ

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε από μεμονωμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς και θα πρέπει να εντάσσονται σε μια από τις τέσσερις κατηγορίες παρεμβάσεων:

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Η Παρέμβαση I απευθύνεται σε υφιστάμενες Επιχειρήσεις που έχουν κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι είτε μια μικρομεσαία επιχείρηση (μεμονωμένη ΜΜΕ) είτε Ομάδες Επιχειρήσεων στις οποίες απαραίτητα τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ. Επιπλέον, στην ομάδα επιχειρήσεων δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η Παρέμβαση II αφορά συμπράξεις υφισταμένων επιχειρήσεων, που έχουν κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση, με ερευνητικούς οργανισμούς, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο της παρέμβασης η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία μικρομεσαία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν ερευνητικό οργανισμό. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί ή στους Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις σύμφωνα με τους ορισμούς που δόθηκαν παραπάνω.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρέμβασης:

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων, ο ένας θα πρέπει απαραίτητα να είναι ΜΜΕ.
- Σε συμπράξεις άνω των τεσσάρων εταιρών - φορέων οι δύο θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχειρήσεις και τουλάχιστον μία θα πρέπει να είναι ΜΜΕ.

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Δυνητικοί δικαιούχοι στην Παρέμβαση III είναι υφιστάμενες μεμονωμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), που έχουν κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση.

IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι υφιστάμενες μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για έργα έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη» (Horizon Europe) της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά δεν έλαβαν χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

4.3. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κάθε αυτοτελής επιχείρηση (σε επίπεδο ΑΦΜ) μπορεί να συμμετέχει ως δυνητικός δικαιούχος σε έως πέντε (5) Αιτήσεις Χρηματοδότησης αθροιστικά στις Παρεμβάσεις I, II και III, καθόλη τη διάρκεια της Δράσης. Ελέγχεται κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης. Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης (δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) μιας Αίτησης Χρηματοδότησης η απορριφθείσα Αίτηση δεν προσμετράται στο όριο των πέντε (5) Αιτήσεων.

Σημειώνεται ότι δεν τίθεται περιορισμός στον αριθμό των προτάσεων στις οποίες συμμετέχει ένας ερευνητικός οργανισμός.

4.4. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ο αιτούμενος προϋπολογισμός μιας επιχείρησης - δυνητικού δικαιούχου σε μία αίτηση χρηματοδότησης, δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία πέμπτα (60%) του υψηλότερου κύκλου εργασιών που επετεύχθη σε μία από τις τρεις (ή λιγότερες εφόσον η επιχείρηση δεν διαθέτει τρεις) διαχειριστικές περιόδους, του έτους που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Ελέγχεται κατά την υποβολή σε επίπεδο ΑΦΜ της αιτούσας επιχείρησης.

Του ανωτέρω ορίου εξαιρούνται οι αιτήσεις χρηματοδότησης της Παρέμβασης IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

4.5. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΕΡΓΟΥ

Οι επιχειρήσεις συμμετέχουν υποχρεωτικά σε ποσοστό τουλάχιστον 30% στον προϋπολογισμό του έργου. Ο όρος ελέγχεται συνολικά (σωρευτικά) για όλες τις επιχειρήσεις και τους λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις του συνεργατικού έργου. Ομοίως ελέγχεται για τους ερευνητικούς οργανισμούς σωρευτικά, για όλους τους ερευνητικούς οργανισμούς και για τους λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί του συνεργατικού σχήματος.

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο συνολικός αιτούμενος προϋπολογισμός των επιχειρήσεων - δυνητικών δικαιούχων σε μία αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 30% του συνολικού αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης χρηματοδότησης.

Κατά την αξιολόγηση και πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης του έργου ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός των επιχειρήσεων - δυνητικών δικαιούχων σε μία αίτηση χρηματοδότησης πρέπει επίσης να

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 30% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού της αίτησης χρηματοδότησης. Τυχόν περικοπές προϋπολογισμού μπορεί να οδηγήσουν σε αλλαγή του ποσοστού συμμετοχής των συμμετεχόντων φορέων. Εάν μετά την ανωτέρω περικοπή ο συνολικός προϋπολογισμός των επιχειρήσεων δεν είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 30% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, τότε γίνεται από την επιτροπή αξιολόγησης αναλογική περικοπή στους ερευνητικούς οργανισμούς- εταιρούς ώστε να τηρείται ο όρος της πρόσκλησης για συμμετοχή των επιχειρήσεων με τουλάχιστον 30% στον προϋπολογισμό του έργου.

Κατά την ολοκλήρωση των έργων και την τελική αποπληρωμή ο συνολικός πιστοποιούμενος προϋπολογισμός των επιχειρήσεων - δικαιούχων στο έργο πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 30% του συνολικού πιστοποιημένου προϋπολογισμού του έργου.

4.6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η Δράση επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες στρατηγικές περιοχές παρέμβασης (προτεραιότητες) οι οποίες καθορίστηκαν στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (ΕΣΕΕ) που συνδέει την έρευνα και την καινοτομία με την επιχειρηματικότητα όπου η χώρα παρουσιάζει πλεονεκτήματα και στις οποίες θα μπορούσε να στηριχθεί η μετάβαση σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ερευνητικών έργων που θα υποβληθούν, θα αφορούν στους 8 τομείς της ΕΣΕΕ, που εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. 66021/29.06.2022 (Β' 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι θεματικές παρεμβάσεις και προτεραιότητες στους Τομείς της ΕΣΕΕ που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης καθορίστηκαν στο με α.π. ΥΠΑΝ 18950/05.03.2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Έρευνας και Καινοτομίας της ΓΓΕΚ και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης:

1. Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία
2. Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες
3. Αγροδιατροφική Αλυσίδα
4. Περιβάλλον & Κυκλική Οικονομία
5. Βιοεπιστήμες, Υγεία, Φάρμακα
6. Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα
7. Αειφόρος Ενέργεια
8. Ψηφιακές Τεχνολογίες

Η ενδεικτική κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ανά θεματικό τομέα προτεραιότητας της ΕΣΕΕ έχει ως ακολούθως:

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΕΕ 2021-2027	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε εκατομμύρια €)
1. Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία	20
2. Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες	41
3. Αγροδιατροφική Αλυσίδα	54
4. Περιβάλλον & Κυκλική Οικονομία	33
5. Βιοεπιστήμες, Υγεία, Φάρμακα	59
6. Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα	18
7. Αειφόρος Ενέργεια	23
8. Ψηφιακές Τεχνολογίες	52

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Η εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 είναι αναρτημένη στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (<https://gsri.gov.gr/wp-content/uploads/2022/07/%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%95-2021-2027-V.1.0.pdf>). Οι Τομείς Προτεραιότητας, οι θεματικές παρεμβάσεις και οι προτεραιότητες στους Τομείς της ΕΣΕΕ που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης.

Στις παρεμβάσεις με άμεση αξιολόγηση (Παρέμβαση ΙΙΙ και Παρέμβαση ΙV) η κατανομή κονδυλίων έχει μόνο περιφερειακή διάσταση (Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες σε Μετάβαση) και δεν εφαρμόζεται η ανωτέρω ενδεικτική κατανομή κονδυλίων ανά θεματικό τομέα προτεραιότητας.

Δεν υπάρχει περιορισμός επιλεξιμότητας ως προς τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) μιας Επιχείρησης. Στην Αίτηση Χρηματοδότησης συμπληρώνεται ο σχετικότερος με το έργο ΚΑΔ, τον οποίο ήδη διαθέτει η επιχείρηση κατά την υποβολή. Δεν απαιτείται έκδοση νέου ΚΑΔ ειδικά για τη Δράση.

5. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται κατ' αρχήν αυτοματοποιημένα από το ΟΠΣΚΕ σε ορισμένα σημεία των απαιτήσεων κατά τη διαδικασία καταχώρησης της Αίτησης στο ΟΠΣΚΕ με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ως ισχύει ή της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου.

Συγκεκριμένα, ελέγχονται οι ακόλουθες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής/αποκλεισμού:

Παρέμβαση Ι

Για κάθε επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η αιτούσα επιχείρηση έχει κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση. Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η αιτούσα επιχείρηση κατά το χρόνο ένταξης είναι προβληματική ή η ενιαία οικονομική μονάδα (όμιλος) στην οποία τυχόν εντάσσεται είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. (Διευκρινίζεται ότι, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί).
- (για μεμονωμένη επιχείρηση): Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- (για ομάδα επιχειρήσεων) Εάν τουλάχιστον μία από τις επιχειρήσεις είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του προτεινόμενου έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης ανά αυτοτελή επιχείρηση (σε επίπεδο ΑΦΜ/μοναδικού κωδικού δικαιούχου ΟΠΣΚΕ).
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αιτούμενου προϋπολογισμού μιας επιχείρησης - δυνητικού δικαιούχου σε μία αίτηση χρηματοδότησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.
- Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώτα ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
- Εάν τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Εάν έχει η ενίσχυση χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση.
- Εάν πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου I του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και του ειδικού Τμήματος του Κανονισμού που αφορά στην πρόσκληση του .

Παρέμβαση II

Για κάθε επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η αιτούσα επιχείρηση έχει κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η αιτούσα επιχείρηση κατά το χρόνο ένταξης είναι προβληματική ή η ενιαία οικονομική μονάδα (όμιλος) στην οποία τυχόν εντάσσεται είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης (Διευκρινίζεται ότι, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί).
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους είτε ως ατομικές επιχειρήσεις».
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης ανά αυτοτελή επιχείρηση (σε επίπεδο ΑΦΜ/μοναδικού κωδικού δικαιούχου ΟΠΣΚΕ).
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αιτούμενου προϋπολογισμού μιας επιχείρησης - δυνητικού δικαιούχου σε μία αίτηση χρηματοδότησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώτα ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
- Εάν τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Εάν έχει η ενίσχυση χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση.
- Εάν πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και του ειδικού Τμήματος του Κανονισμού που αφορά στην πρόσκληση του.

Για κάθε ερευνητικό φορέα - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν αποτελεί πρωταρχικό σκοπό του φορέα η διδασκαλία και η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής Ε&Α στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία
- Εάν προβλέπεται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση των εν λόγω δραστηριοτήτων με διδασκαλία, βάσεις δεδομένων, δημοσιεύσεις ή λογισμικό ανοικτής πρόσβασης.
- Εάν το σύνολο των κερδών από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Ερευνητικός Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία»

Για κάθε έναν από τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί- δυνητικό δικαιούχο»:

- Εάν ανήκει σε μία από τις ακόλουθες οντότητες:
  - α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
  - β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,
  - γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το ν. 4182/2013

- Εάν πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:
  1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
  2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
  3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
    - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
    - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν δεν χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία»

Για το προτεινόμενο ερευνητικό έργο, συνολικά:

- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν τηρείται ο περιορισμός ο συνολικός προϋπολογισμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 30% του συνολικού προϋπολογισμού της Αίτησης Χρηματοδότησης. Η προϋπόθεση ελέγχεται συνολικά (σωρευτικά) για όλες τις επιχειρήσεις και τις λοιπές επιχειρήσεις του συνεργατικού έργου.
- Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο και τουλάχιστον μία από τις επιχειρήσεις είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του Καν.(ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων, ο ένας θα πρέπει απαραίτητα να είναι ΜΜΕ. Σε συμπράξεις άνω των τεσσάρων εταιρών - φορέων οι δύο θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχειρήσεις και τουλάχιστον μία θα πρέπει να είναι ΜΜΕ.
- Στη σύμπραξη δύναται να μετέχει επιπλέον της ΜΜΕ μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις».
- Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού ερευνητικών οργανισμών που συμμετέχουν στο έργο.
- Στη σύμπραξη δύναται να μετέχει επιπλέον του ερευνητικού οργανισμού μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί».
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).

Παρέμβαση III

Για την επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η αιτούσα επιχείρηση έχει κατ' ελάχιστον μία (1) κλεισμένη πλήρη (ετήσια) διαχειριστική χρήση.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η αιτούσα επιχείρηση κατά το χρόνο ένταξης είναι προβληματική ή η ενιαία οικονομική μονάδα (όμιλος) στην οποία τυχόν εντάσσεται είναι προβληματικά κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. (Διευκρινίζεται ότι, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί).
- Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος I του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης ανά αυτοτελή επιχείρηση (σε επίπεδο ΑΦΜ/μοναδικού κωδικού δικαιούχου ΟΠΣΚΕ)
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αιτούμενου προϋπολογισμού μιας επιχείρησης - δυνητικού δικαιούχου σε μία αίτηση χρηματοδότησης.
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους είτε ως ατομικές επιχειρήσεις».
- Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώτα ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

- Εάν τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Εάν έχει η ενίσχυση χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση.
- Εάν πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και του ειδικού Τμήματος του κανονισμού που αφορά στην πρόσκληση του.

Παρέμβαση IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Για την επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η ταυτότητα φορέα πρότασης στο ΟΠΣΚΕ είναι η ίδια με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (SoE) στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν έχουν επισυναφθεί τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν τηρείται το όριο του μέγιστου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης ανά αυτοτελή επιχείρηση (σε επίπεδο ΑΦΜ).
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η αιτούσα επιχείρηση κατά το χρόνο ένταξης είναι προβληματική ή η ενιαία οικονομική μονάδα (όμιλος) στην οποία τυχόν εντάσσεται είναι προβληματικά κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. (Διευκρινίζεται ότι, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί).
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης) .
- Εάν η επιχείρηση έχει συσταθεί νομίμως και λειτουργεί με έδρα στην Ελλάδα είτε ως νομικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως του τύπου της είτε ως ατομική επιχείρηση.
- Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώτα ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Εάν τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Εάν έχει η ενίσχυση χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση. Κρίσιμη ημερομηνία ελέγχου είναι η ημερομηνία υποβολής της αρχικής πρότασης που έλαβε τη σφραγίδα αριστείας στο πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη».
- Εάν πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και του ειδικού Τμήματος του κανονισμού που αφορά στην πρόσκληση του.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση τουλάχιστον μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού της ερευνητικής πρότασης και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής. Εάν δεν συμπληρωθούν όλα τα απαιτούμενα πεδία και εάν δεν τηρούνται οι παραπάνω τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, η υποβολή δεν ολοκληρώνεται στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, να έχει εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην ελληνική περιφέρεια που χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης και να διαθέτει ΑΦΜ. Κατ' εξαίρεση, αλλοδαπές επιχειρήσεις (κάτοχοι TIN / VAT Number) με έδρα σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του έργου και οπωσδήποτε έως την καταβολή της ενίσχυσης θα διαθέτουν υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) στην περιφέρεια του τόπου υλοποίησης.

Στην περίπτωση που τηρούνται όλες οι τυπικές προϋποθέσεις η Αίτηση Χρηματοδότησης προωθείται για αξιολόγηση.

Στις υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ο δυνητικός δικαιούχος

- Δηλώνει ότι μπορεί να υλοποιήσει το έργο στην έδρα ή σε υποκατάστημα του και δηλώνει στην Αίτηση Χρηματοδότησης την αντίστοιχη Περιφέρεια. Δηλώνει ως τόπο για την υλοποίηση του έργου της παρούσας δράσης αποκλειστικά έναν τόπο.
- Δεσμεύεται ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Δηλώνει ότι διαθέτει ή δεσμεύεται με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού έργου θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2006/1083. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.) σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣΑμεΑ.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Η ενίσχυση πρέπει να πληροί τον **χαρακτήρα κινήτρου** και ως εκ τούτου δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στην παρ.2 του άρθρου 6 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014. **Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του έργου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**

Οι επιλέξιμες δαπάνες στη Δράση είναι οι δαπάνες του άρθρου 25 παράγραφος 3 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως ισχύει, για έργα έρευνας και ανάπτυξης και αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:

α) Άμεσες δαπάνες για αμοιβές προσωπικού

Η επιλεξιμότητα των δαπανών για αμοιβές προσωπικού είναι σύμφωνη με το άρθρο 15 της ΥΑΕΚΕΔ και αναλύεται στο Παράρτημα XI: «ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ».

β) Για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και του άρθρου 34 της ΥΑΕΚΕΔ.

Το 40% περιλαμβάνει τις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα. Οι δαπάνες που υπολογίζονται βάσει του ενιαίου συντελεστή 40% είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών. Οι επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από τη χρήση του ενιαίου συντελεστή 40% είναι οι ακόλουθες:

- α) δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο·
- β) δαπάνες απόσβεσης για κτίρια και γήπεδα στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο·
- γ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων
- δ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Οι δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης σκοπιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 παράγραφος 4 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που προκύπτουν ως αποτέλεσμα του ερευνητικού έργου δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες για τα έργα της Παρέμβασης IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 25α του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 βάσει των κανόνων του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» καταλλήλως αναπροσαρμοσμένες προς τις ανωτέρω επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών.

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο σε τομείς επιλέξιμους από τον Καν. ΕΕ 651/2014 όσο και σε εξαιρούμενους από αυτόν τομείς, ο κανονισμός ΕΕ 651/2014 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους επιλέξιμους τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αυτού.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας Πρόσκλησης παρατίθενται στο Παράρτημα ΧΙ: «ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ».

6.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλομένων προτάσεων έργων πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, ανά Παρέμβαση.

Παρέμβαση	Μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός Αίτησης Χρηματοδότησης
I Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις	800.000€
II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς	2.000.000€
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων	2.000.000€
IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις	Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη»

6.3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους **τριάντα έξι (36) μήνες**, με δυνατότητα παράτασης κατά χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της αρχικής διάρκειας.

6.4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, η δικαιούχος της ενίσχυσης επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των μορφών υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Η δημόσια χρηματοδότηση από το ερευνητικό έργο και το μέρος του συγχρηματοδοτούμενου δανείου που υποστηρίζεται από το ΕΣΠΑ (δηλαδή, το ποσό του δανείου που χορηγείται από το ΕΣΠΑ στην περίπτωση δανείου επιμερισμού ρίσκου ή το συνολικό ποσό του δανείου στην περίπτωση εγγυημένου από το ΕΣΠΑ δανείου), αθροιζόμενα θα πρέπει να μην υπερβαίνουν το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (Α.Ι.Ε.) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης,

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι €300.000.000. Ο επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης κάθε αίτησης χρηματοδότησης δυνητικού δικαιούχου περιγράφεται αναλυτικά στην Ενότητα 6.2.

7.1. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για τις επιχειρήσεις, οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής (ΟJ ΕΕ L 167 της 30.6.2023) και ισχύει.

Για τους ερευνητικούς οργανισμούς οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις του σημείου 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).

Για το σύνολο των παρεμβάσεων της Δράσης οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δραστηριότητες θα πρέπει να εντάσσονται στις κατηγορίες βιομηχανική έρευνα ή/και πειραματική ανάπτυξη σύμφωνα με τα άρθρα 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης» και 25α «Ενισχύσεις για έργα στα οποία έχει απονεμηθεί το σήμα ποιότητας 'Σφραγίδα Αριστείας'» του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως ισχύει.

7.2. ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Τα έργα που θα προταθούν για χρηματοδότηση θα είναι επιλέξιμα εφόσον αφορούν σε έργα **έρευνας και ανάπτυξης** και το ενισχυόμενο έργο εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) βιομηχανική έρευνα (industrial research),
- β) πειραματική ανάπτυξη (experimental development)

Η ένταση ενίσχυσης του έργου έρευνας και ανάπτυξης ενός δικαιούχου καθορίζεται από:

- τον χαρακτηρισμό της **κατηγορίας έρευνας και ανάπτυξης** (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη) κάθε ενότητας εργασίας του έργου και
- το **μέγεθος** της επιχείρησης (πολύ μικρή/Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη).

Η ένταση ενίσχυσης ενός δικαιούχου είναι ίση για όλες τις κατηγορίες δαπάνης που συμπεριλαμβάνει κάθε διαφορετική ενότητα εργασίας του προτεινόμενου έργου.

Στην περίπτωση συνεργατικών έργων η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης.

Αναλυτικά οι εντάσεις των ενισχύσεων αποτυπώνονται παρακάτω ανά παρέμβαση, ανά χαρακτηρισμό ενότητας εργασίας και ανάλογα με το μέγεθος επιχείρησης.

Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Παρέμβαση Ι: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει στην κατηγορία **βιομηχανική έρευνα** ή / και **πειραματική ανάπτυξη**.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις έως	μεσαίες επιχειρήσεις έως	μικρές επιχειρήσεις έως
έργα έρευνας και ανάπτυξης	βιομηχανική έρευνα	50%	60%	70%
	βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*	65%	75%	80%
	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	40%	50%	60%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και από τις οποίες καμία μεμονωμένη δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Το ενισχυόμενο συνεργατικό έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα** και **πειραματική ανάπτυξη**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις έως	μεσαίες επιχειρήσεις έως	μικρές επιχειρήσεις έως
έργα έρευνας και ανάπτυξης	βιομηχανική έρευνα	50%	60%	70%
	βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*	65%	75%	80%
	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	40%	50%	60%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους
- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει στην κατηγορία **πειραματική ανάπτυξη**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεσαίες επιχειρήσεις έως	μικρές επιχειρήσεις έως

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

έργα έρευνας και ανάπτυξης	πειραματική ανάπτυξη	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	50%	60%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρείται η ακόλουθη **προϋπόθεση**: τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Η ένταση ενίσχυσης για την ενισχυόμενη επιχείρηση (συνολικά για το έργο έρευνας και ανάπτυξης) καθορίζεται στο 70%.

Σε κάθε περίπτωση, η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για κάθε έργο έρευνας και ανάπτυξης της Παρέμβασης IV δεν υπερβαίνει το ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζεται για το εν λόγω έργο έρευνας και ανάπτυξης βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη».

ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Θεωρείται ότι η χρηματοδότηση Ερευνητικού Φορέα δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και δύναται να λάβει χρηματοδότηση 100%, όταν σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01), ένας Ερευνητικός Φορέας έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρωπίνων πόρων
- ανεξάρτητη E&A για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης

και είτε

- η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του, είτε/και
- το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής,

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1 της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2022/C 414/01 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία- ΕΑΚ» και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Ερευνητικός Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή αν το έργο που υλοποιείται από τους ερευνητικούς οργανισμούς θεωρείται ως οικονομική δραστηριότητα και δεν εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις, τότε η ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και οι ερευνητικοί οργανισμοί θα μπορούν να επιδοτηθούν με ανώτατη ένταση ενίσχυσης ίση με αυτήν των επιχειρήσεων ανάλογα με το είδος της ενισχυόμενης δραστηριότητας, όπως περιγράφεται στις προηγούμενες υποενότητες.

Στις περιπτώσεις συνεργασίας δεν πρέπει να χορηγείται, έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Ερευνητικών Φορέων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις φέρουν το βάρος του κόστους ολόκληρου του έργου ή
- β) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των Ερευνητικών Φορέων χορηγείται πλήρως στους φορείς αυτούς ή
- γ) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντανακλώνται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους ή
- δ) οι Ερευνητικοί Φορείς τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

7.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 μπορούν να σωρευθούν:

- με οποιοδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.
- με οποιοδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του κανονισμού δεν σωρεύονται με οποιοδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται (Κεφάλαιο III του Κανονισμού).

8. ΥΠΟΒΟΛΗ & ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

8.1. Υποβολή Αιτήσεων χρηματοδότησης

Η έναρξη εργασιών του ερευνητικού έργου πριν την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του ερευνητικού έργου γιατί **η ενίσχυση πρέπει να**

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

έχει χαρακτήρα κινήτρου. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην ελληνική γλώσσα αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Μέρος Α). Η τεχνική περιγραφή του προτεινόμενου έργου υποβάλλεται ως επισυναπτόμενο αρχείο σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf) ακολουθώντας τις υποδείξεις του Ενδεικτικού Έντυπου στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Μέρος Β. Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Σημειώνεται ότι μεμονωμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αιτούνται χρηματοδότησης στην Παρέμβαση ΙΙΙ καθώς και στην Παρέμβαση Ι (όχι συνεργατικά έργα) δύνανται να δηλώσουν εάν επιθυμούν να συμμετέχουν σε μια fast track διαδικασία προ-κρίσης ως υποψήφιοι για συμμετοχή στο πρόγραμμα EIC Accelerator του Horizon Europe¹. Οι όροι συμμετοχής μιας πρότασης στο EIC Accelerator με fast track διαδικασία μέσω της Δράσης "Ερευνώ - Καινοτομώ" θα καθοριστούν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν την Πρόσκληση με το ενδεικτικό Έντυπο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της Δράσης «Ερευνώ – Καινοτομώ» (erevno-kainotomo.gr/espa2127)
- της ΕΥΔ Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (21-27.antagonistikotita.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- της ΓΓΕΚ ([//gsri.gov.gr/](http://gsri.gov.gr/))
- της ΕΥΔΕ ΕΚ (www.eyde-ek.gr)

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί εισοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης ή/και του ερευνητικού οργανισμού και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του.

Για κάθε ερευνητική πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου. Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί μέλος της ομάδας έργου ή εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτει ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστης του ΟΠΣΚΕ.

Ένα μέλος της ομάδας έργου ορίζεται ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου κατά την υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΚΕ. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και τον συντονισμό ερευνητικών έργων καθώς και εις βάθος γνώση της θεματικής περιοχής του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος είναι δυνατόν να μην ανήκει στο τακτικό προσωπικό του δυνητικού δικαιούχου και να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη.

¹ Μετά από αξιολόγηση από ανεξάρτητη επιτροπή εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (European Innovation Council and SMEs Executive Agency – EISMEA), οι παρεμβάσεις Ι και ΙΙΙ της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ» έλαβαν πιστοποίηση για τη Fast track διαδικασία προ-κρίσης Plug-In, ώστε η ΕΥΔΕ ΕΚ να διενεργεί το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης του προγράμματος EIC Accelerator για προτάσεις χρηματοδότησης έργων Έρευνας και Καινοτομίας από μεμονωμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όποιες προτάσεις αξιολογηθούν θετικά στο πρώτο στάδιο να προωθηθούν στο πρόγραμμα EIC Accelerator για το δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης και πιθανή χρηματοδότησή τους από τον Ορίζοντα Ευρώπη ([//eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/eic-accelerator/fast-track-and-plug-schemes-eic-accelerator/list-programmes-certified-plug-scheme_en](http://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/eic-accelerator/fast-track-and-plug-schemes-eic-accelerator/list-programmes-certified-plug-scheme_en)). Για τους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα EIC Accelerator η πρότασή τους για το EIC Accelerator θα υποβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο στην αγγλική γλώσσα για να αξιολογηθεί από αρμόδια επιτροπή ως προς τα κριτήρια του EIC Accelerator και θα αφορά επόμενο στάδιο του έργου για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Επίσης δηλώνεται στο ΟΠΣΚΕ ο Συντονιστής Φορέας του Έργου, ο οποίος ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία του εντύπου υποβολής, όπως αυτό εμφανίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα ή μέχρι εξαντλήσεως του Π/Υ ανάλογα με την Παρέμβαση. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται. Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔΕ ΕΚ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (όπως της ΑΑΔΕ) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για τον σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για τον σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ Επωνυμία, Νομική Μορφή, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει στην υποβληθείσα αίτηση χρηματοδότησης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση της ΕΥΔΕ ΕΚ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

8.2. Δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά – κατά περίπτωση – για την συμμετοχή/ένταξη στη Δράση (Παράρτημα ΙΙ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά, θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10MB με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).

8.3. Παραλαβή Αιτήσεων χρηματοδότησης

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ. Με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, η αίτηση χρηματοδότησης λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης). Η σειρά προτεραιότητας λαμβάνεται σύμφωνα με την χρονοσήμανσή της στο ΟΠΣΚΕ.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα αξιολογηθούν στις Παρεμβάσεις ΙΙΙ και ΙV κατά σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με την χρονοσήμανσή τους στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις Παρεμβάσεις που θα αξιολογηθούν κατά σειρά προτεραιότητας επιτρέπεται η εκ νέου επεξεργασία οριστικοποιημένης αίτησης χρηματοδότησης (με αναίρεση οριστικοποίησης) από τον δυνητικό δικαιούχο υπό την προϋπόθεση να μην έχει πραγματοποιηθεί συστημικά έναρξη της επόμενης ενέργειας δηλ. της αξιολόγησης. Η δυνατότητα της αναίρεσης οριστικοποίησης αποδίδεται στους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα στον δηλωθέντα Συντονιστή ΟΠΣΚΕ έργου μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης, οδηγεί σε λήψη νέας σειράς προτεραιότητας σύμφωνα με την χρονοσήμανση της νέας υποβολής, και διατηρώντας τον παλιό ενάριθμο.

Για τις Παρεμβάσεις με συγκριτική αξιολόγηση επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της επιχείρησης από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ερευνητικών έργων. Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

8.4. Έλεγχος Πληρότητας Στοιχείων και Επιλεξιμότητας

Με ευθύνη της Μονάδας Α της ΕΥΔΕ ΕΚ διενεργείται έλεγχος πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων της Αίτησης Χρηματοδότησης καθώς και των δικαιολογητικών (ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης) που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τους δυνητικούς δικαιούχους, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της παρούσας. Στα απαραίτητα δικαιολογητικά συμπεριλαμβάνεται το συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την περίπτωση συνεργατικών έργων.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής, γίνονται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών ή διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.

Ο έλεγχος πληρότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ. Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν έχουν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής ή δεν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κατατάσσονται στον Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, χωρίς δυνατότητα θεραπείας με μεταγενέστερη προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων.

Με την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου ελέγχου «πληρότητας στοιχείων της πρότασης και προϋποθέσεων συμμετοχής», όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης, ανεξαρτήτως πορίσματος (θετικού ή αρνητικού), προωθούνται στην Επιτροπή Αξιολόγησης για το επόμενο στάδιο αξιολόγησης.

9. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής τρία (3):

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α. Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα (Excellence)

- Σαφήνεια και συνάφεια των **στόχων** του έργου, σε ποιο βαθμό το έργο είναι **φιλόδοξο** και στην αιχμή της τεχνολογίας.
- Αξιοπιστία και καταλληλότητα της προτεινόμενης **ερευνητικής προσέγγισης**, ορθότητα των επιστημονικών αρχών και διεπιστημονικότητα. Συνεκτίμηση της διάστασης του **Φύλου** στο πλαίσιο του περιεχόμενου της έρευνας και καινοτομίας του έργου, ο βαθμός ενσωμάτωσης **πρακτικών για την Ανοιχτή επιστήμη** συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής και διαχείρισης δεδομένων και της ενεργού συμμετοχής των πολιτών, όπου ενδείκνυται.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις (Impact)

Το κριτήριο Β αναλύεται σε δύο (2) υποκριτήρια:

B1 Υποκριτήριο: Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

- Αξιοπιστία των ερευνητικών οδών και των προσεγγίσεων ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα **αποτελέσματα και οι επιπτώσεις** της Δράσης και ο βαθμός και η βαρύτητα της συμβολής του έργου στην επίτευξη αυτών.
- Καταλληλότητα και ποιότητα των **μέτρων για τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων**, όπως αυτά ορίζονται στο σχέδιο αξιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου συμπεριλαμβανομένων των δράσεων επικοινωνίας και δημοσιότητας.

B2 Υποκριτήριο: Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ως αποτέλεσμα του έργου

- Η δέσμευση στην Αίτηση Χρηματοδότησης ότι το έργο θα οδηγήσει σε τουλάχιστον μία (1) αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) επιβεβαιώνει το καινοτομικό αποτέλεσμα του έργου και τη δυνατότητα αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων του έργου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησης (Quality and efficiency of the

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

implementation)

Το κριτήριο Γ αναλύεται σε δύο (2) υποκριτήρια:

Γ1 Υποκριτήριο: Αποτελεσματικότητα σχεδίου υλοποίησης και ικανότητα συμμετεχόντων

- Ποιότητα, συνεκτικότητα και αποτελεσματικότητα του **σχεδίου υλοποίησης** (work plan), εκτίμηση κινδύνων, καταλληλότητα της ανθρωποπροσπάθειας που κατανέμεται στις ενότητες εργασίας (work packages) και της διαχείρισης των πόρων του έργου συνολικά.
- Ικανότητα, επιστημονική και τεχνική επάρκεια, και ρόλος του κάθε **συμμετέχοντα** /εταίρου καθώς και βαθμός στον οποίο η **ομάδα έργου** και το **συνεργατικό σχήμα** στο σύνολό του, διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία και εμπειρία για την εκτέλεση του έργου.

Γ2 Υποκριτήριο: Κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας

- Η κατοχή διπλώματος/των ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) από συμμετέχουσα επιχείρηση ή συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην Αίτηση Χρηματοδότησης επιβεβαιώνει τη ικανότητα του εταίρου/των εταίρων να εκτελέσουν επιτυχώς ερευνητικά έργα.

Κάθε κριτήριο (Α, Β, Γ) βαθμολογείται ξεχωριστά.

Η βαθμολογία στο Κριτήριο Α κυμαίνεται από 1 έως 5 βαθμούς, με ακρίβεια ενός τετάρτου της ακέрайης μονάδας (όπως 0,25, 0,50, 1,00 κοκ).

Η Βαθμολογία στο Κριτήριο Β κυμαίνεται από 1 έως 5 βαθμούς και προκύπτει ως το άθροισμα της βαθμολογίας των δύο (2) υποκριτηρίων. Στο Β1 Υποκριτήριο η βαθμολογία κυμαίνεται από 1 έως 4,50 βαθμούς, με ακρίβεια ενός τετάρτου της ακέрайης μονάδας (όπως 0,25, 0,50, 1,00 κοκ). Στο Β2 Υποκριτήριο η βαθμολογία είναι 0,50 αν στην Αίτηση Χρηματοδότησης περιγράφεται ότι το έργο θα οδηγήσει σε τουλάχιστον μία (1) αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (PCT), είτε 0 σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Η Βαθμολογία στο Κριτήριο Γ κυμαίνεται από 1 έως 5 βαθμούς και προκύπτει ως το άθροισμα της βαθμολογίας των δύο (2) υποκριτηρίων. Στο Γ1 Υποκριτήριο η βαθμολογία κυμαίνεται από 1 έως 4,50 βαθμούς, με ακρίβεια ενός τετάρτου της ακέрайης μονάδας (όπως 0,25, 0,50, 1,00 κοκ). Στο Γ2 Υποκριτήριο η βαθμολογία είναι 0,50 αν τουλάχιστον μία συμμετέχουσα επιχείρηση στην Αίτηση Χρηματοδότησης κατέχει τουλάχιστον ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (PCT), είτε 0 σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Τι σημαίνει κάθε βαθμός

0: Η Αίτηση Χρηματοδότησης αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό. Ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

1 ανεπαρκής: Το κριτήριο αδυνατεί να εξετασθεί επαρκώς από τα παρεχόμενα στοιχεία της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.

2 μέτριος: Το κριτήριο αναλύεται με γενικό τρόπο στην Αίτηση Χρηματοδότησης, αλλά υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες.

3 καλός: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης καλά, αλλά υπάρχουν ατέλειες.

4 πολύ καλός: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

5 άριστα: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης με επιτυχία από κάθε άποψη και οποιοσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.

Βάρη κριτηρίων (scores weighting)

Το βάρος του κάθε κριτηρίου (weight), είναι διαφορετικό αναλόγως της στόχευσης κάθε Παρέμβασης.

Παρέμβαση	Κριτήριο Α	Κριτήριο Β	Κριτήριο Γ
I	0,6	1,5	0,9
II	1,2	0,9	0,9
III	0,9	1,5	0,6

Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογιών των επιμέρους κριτηρίων με τα αντίστοιχα βάρη. .

Ειδικότερα, για τον υπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας ο βαθμός κάθε κριτηρίου πολλαπλασιάζεται με το βάρος του (weight) και στη συνέχεια οι επιμέρους βαθμολογίες αθροίζονται, ως εξής:

$$\begin{aligned} \text{Συνολική βαθμολογία} = & (\text{βαθμολογία κριτηρίου Α} \times \text{βάρος κριτηρίου Α}) + \\ & (\text{βαθμολογία κριτηρίου Β} \times \text{βάρος κριτηρίου Β}) + \\ & (\text{βαθμολογία κριτηρίου Γ} \times \text{βάρος κριτηρίου Γ}) \end{aligned}$$

Οι βαθμολογίες υπολογίζονται με ακρίβεια δύο (2) δεκαδικών ψηφίων με αποκοπή από την πρώτη πράξη.

Στους Πίνακες των υποενοτήτων 9.2, 9.3, 9.4 παρουσιάζεται η εξειδίκευση των κριτηρίων σε κάθε Παρέμβαση και το βάρος του κάθε κριτηρίου (weight). Επισημαίνεται ότι αναλόγως της στόχευσης της Παρέμβασης το κάθε κριτήριο έχει διαφορετική σπουδαιότητα και βαρύνει διαφορετικά στη συνολική βαθμολογία της πρότασης. Για το λόγο αυτό, σε κάθε Παρέμβαση ορίζεται διαφορετικό βάρος στο εκάστοτε κριτήριο.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση θα είναι άμεση (FIFO) στην Παρέμβαση III «Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων» και με βάση τη σειρά υποβολής των προτάσεων και έως την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Το ίδιο ισχύει και στις προτάσεις έργων με Σφραγίδα Αριστείας (Παρέμβαση IV).

Η αξιολόγηση θα είναι συγκριτική στην Παρέμβαση I «Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις» και στην Παρέμβαση II «Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς».

Η αξιολόγηση διενεργείται ηλεκτρονικά. Όλο το σχετικό υλικό είναι στη διάθεση των αξιολογητών για τις ανάγκες της αξιολογικής διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των έργων διενεργούνται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθεύεται η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων προς διασφάλιση του ενωσιακού προϋπολογισμού.

9.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**Αξιολόγηση από Επιτροπή**

«Έρευνώ – Καινοτομώ»

Εφόσον ολοκληρωθεί ο Έλεγχος Πληρότητας Στοιχείων και Επιλεξιμότητας των προτάσεων εκκινεί για το σύνολο τους η αξιολόγηση από Επιτροπές Αξιολόγησης ανά Παρέμβαση και ανά Τομέα Προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027. Κάθε επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη που προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Το μητρώο αυτό διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο ορισμός των μελών κάθε επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Στην απόφαση αυτή θα περιγραφούν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα οριστούν τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων εξετάζει κάθε αίτηση χρηματοδότησης μέσω του ΟΠΣΚΕ βάσει τυποποιημένου Εντύπου Αξιολόγησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση. Συγκεκριμένα:

- α) **κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ), όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης και
- β) **βαθμολογεί** κάθε Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, τεκμηριώνοντας επαρκώς την βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο για τις προτάσεις των Παρεμβάσεων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ ή **κρίνει** εάν υπάρχει ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης πρότασης (από το Πρόγραμμα Horizon Europe) με την Αίτηση Χρηματοδότησης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΕ όπως προϋπολογισμό, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα για τις προτάσεις της Παρέμβασης ΙV.

Η επιτροπή δύναται να προβεί σε **περικοπή** του **προϋπολογισμού** του έργου μετά από σχετική τεκμηρίωση. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αίτησης με τη σχετική τεκμηρίωση αποτυπώνεται στο παραγόμενο από το ΟΠΣΚΕ Έντυπο Αξιολόγησης

Οι συνεδριάσεις των επιτροπών μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με την χρήση των κατάλληλων μέσων.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που κρίθηκε ότι δεν είναι συμβατές με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης κατατάσσονται στις απορριφθείσες προτάσεις.

Η επιτροπή αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνώμοσύνη από ανεξάρτητους **Εμπειρογνώμονες**, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου. Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, με κριτήριο την ιδιαίτερη συνάφεια της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα με το αντικείμενο της υπό αξιολόγησης πρότασης/Αίτησης Χρηματοδότησης.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας με **Ειδική Έκθεση**, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί:

- α) για το εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και εμπίπτει στις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ), όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης και
- β) για την επάρκεια ανάλυσης κάθε κριτηρίου αξιολόγησης στην πρόταση, την ύπαρξη τυχόν ατελειών και γενικά την κατάλληλη τεκμηρίωση των ερευνητικών θέσεων στις οποίες στηρίζεται η πρόταση για τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης των Παρεμβάσεων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ ή
- γ) για την ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης πρότασης (από το Πρόγραμμα Horizon Europe) με αυτήν που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΕ για τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης της Παρέμβασης ΙV.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης κρίνει/βαθμολογεί την Αίτηση Χρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη την Ειδική

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Έκθεση του εμπειρογνώμονα.

Τα μέλη των Επιτροπών Αξιολόγησης καθώς και οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες (όταν κληθούν), υποβάλλουν **Υπεύθυνη Δήλωση** περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας.

Η ΕΥΔΕ ΕΚ συντονίζει και υποστηρίζει το έργο των επιτροπών αξιολόγησης και των εμπειρογνομώνων με κάθε πρόσφορο μέσο.

9.2. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Ι: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξειδίκευση των κριτηρίων στην Παρέμβαση Ι και το βάρος του κάθε κριτηρίου (weight).

Στον πίνακα αποτυπώνονται ενδεικτικά σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου, τα οποία παρατίθενται ώστε να διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά τη βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεών τους.

Παρέμβαση Ι: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις		Βάρος κριτηρίου (weight)
ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α: Excellence	<ul style="list-style-type: none"> • Σαφήνεια και συνάφεια με τους στόχους της Παρέμβασης • Ρεαλιστικοί, μετρήσιμοι και ικανοί να επιβεβαιωθούν στόχοι του έργου • Καινοτομία προϊόντων, υπηρεσιών, οργανωσιακή καινοτομία <ul style="list-style-type: none"> • Ο βαθμός ωριμότητας με όρους Έρευνας και Καινοτομίας, στην αρχή και στο πέρας του έργου (TRL - Technology readiness level εφόσον μπορεί να εφαρμοστεί) • Ορθότητα και καταλληλότητα της προτεινόμενης ερευνητικής προσέγγισης και μεθοδολογίας, και των παραδοχών, εκτιμήσεων, μοντέλων και υποθέσεων που τη συνοδεύουν • Θεώρηση της διάστασης του Φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και καινοτομίας του έργου • Ενσωμάτωση Πρακτικών Ανοιχτής επιστήμης • Ενδεδειγμένη διαχείριση των δεδομένων (data) και των ερευνητικών αποτελεσμάτων (research outputs) για ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιούμενα ερευνητικά δεδομένα • Ενεργός Συμμετοχή των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών και των τελικών χρηστών όπου ενδείκνυται 	0,6

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β: Impact	B1	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας της επιχείρησης/των επιχειρήσεων και ενσωμάτωση νέας γνώσης Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξη της επιχείρησης/των επιχειρήσεων Διατήρηση και ενίσχυση νέων θέσεων εργασίας Δυνατότητα της επιχείρησης / των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου, δημιουργώντας νέα προϊόντα ή υπηρεσίες ή βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους Πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων, προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας Στρατηγικές για την διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας 	1,5
	B2	<ul style="list-style-type: none"> Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) ως παραδοτέο του έργου 	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ: Quality and efficiency of the implementation	Γ1	<ul style="list-style-type: none"> Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του πλάνου εργασίας (work plan): δομή του πλάνου εργασίας, χρονοδιάγραμμα εργασιών, σχέδιο διαχείρισης κινδύνων κατά την υλοποίηση του έργου, σωστά καταμεμημένοι πόροι (προϋπολογισμοί- καταμερισμός εργασιών), ανάλυση ενοτήτων εργασίας (work packages) και παραδοτέων, ορισμός κατάλληλων ορόσημων, ορθός καταμερισμός ανθρωποπροσπάθειας Ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην εκτέλεση σχετικών ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών Επάρκεια υποδομών του/των συμμετεχόντων φορέων για την υλοποίηση του έργου Καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας Στην περίπτωση συνεργατικών έργων, συμπληρωματικότητα των εταιρών και συμμετοχή μόνο εταιρών που συμβάλλουν στις κύριες δραστηριότητες του έργου (core activities) και εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα συμμετοχής καθενός εξ' αυτών 	0,9
	Γ2	<ul style="list-style-type: none"> Κατοχή διπλώματος/των ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) από συμμετέχουσα επιχείρηση ή συμμετέχουσες επιχειρήσεις 	

Για τον υπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας ο βαθμός κάθε κριτηρίου πολλαπλασιάζεται με το βάρος του (weight) και στη συνέχεια αθροίζονται, ως εξής:

$$\text{Συνολική βαθμολογία} = (\text{βαθμολογία κριτηρίου A} \times 0,6) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου B} \times 1,5) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου Γ} \times 0,9)$$

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία είναι το δεκαπέντε (15,00). Οι βαθμολογίες υπολογίζονται με ακρίβεια δύο (2) δεκαδικών ψηφίων με αποκοπή από την πρώτη πράξη.

Η **ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία** (κατώφλι) είναι το **δέκα (10.00)** και οι **ελάχιστες αποδεκτές βαθμολογίες ανά κριτήριο** για την Παρέμβαση Ι φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία (scores thresholds)

Παρέμβαση	Ελάχιστη αποδεκτή	Κριτήριο Α	Κριτήριο Β	Κριτήριο Γ
-----------	-------------------	------------	------------	------------

«Έρευνώ – Καινοτομώ»

	Συνολική βαθμολογία	Excellence	Impact	Implementation
I	10	3	3	3

Παράδειγμα υπολογισμού βαθμολογίας: Έστω ότι υποβάλλεται μία Αίτηση Χρηματοδότησης στην Παρέμβαση I, η οποία βαθμολογείται από την Επιτροπή αξιολόγησης A=3, B=3 (B1=3 και B2=0 γιατί στην Αίτηση Χρηματοδότησης δεν περιγράφεται ότι το έργο θα οδηγήσει σε τουλάχιστον μία (1) αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο), Γ=2,50 (Γ1=2,50 και Γ2=0 γιατί οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν δήλωσαν ότι κατέχουν κατοχυρωμένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο).

Η Συνολική βαθμολογία υπολογίζεται = $3 \times 0,6 + 3 \times 1,5 + 2,5 \times 0,9 = 8,85$

Η πρόταση θα απορριφθεί λόγω βαθμολογίας διότι δεν έλαβε την ελάχιστη βαθμολογία στο κριτήριο Γ και επιπλέον δεν πέτυχε την ελάχιστη συνολική βαθμολογία που είναι το δέκα (10).

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική στην Παρέμβαση I «Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις», αξιολογείται το σύνολο των προτάσεων που έχουν υποβληθεί κατά την χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται ρητά στην Πρόσκληση.

Σε περίπτωση **ισοβαθμίας**, μεταξύ μιας ή περισσότερων προτάσεων (στο ίδιο Θεματικό Τομέα), η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Κριτήριο B (impact) λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο B, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Κριτήριο A (excellence) λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμισμένων προτάσεων. Τέλος, εάν οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ισοβαθούν ως προς τα κριτήρια B και A, επιπλέον ιεραρχούνται ως ακολούθως: 1. Οι Αιτήσεις μικρότερης Δημόσιας Δαπάνης θα έχουν προτεραιότητα. 2. Αν μετά την εφαρμογή όλων των ανωτέρω εξακολουθεί να υπάρχει ισοβαθμία, τότε οι Αιτήσεις που υποβλήθηκαν νωρίτερα χρονικά στο ΟΠΣΚΕ θα έχουν προτεραιότητα.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ Πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακας με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη **βαθμολογική σειρά κατάταξης** στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τα **διατιθέμενα κονδύλια** για την **Παρέμβαση I**
2. Την ενδεικτική κατανομή διατιθεμένων κονδυλίων ανά **Θεματικό Τομέα**
3. Τα διατιθέμενα κονδύλια ανά **Κατηγορία Περιφερειών**, με δυνατότητα προσαύξησης έως 20%, η οποία θα εφαρμοστεί αναλογικά ανά Παρέμβαση και Θεματικό Τομέα.

Οι προτάσεις για τις οποίες δεν επαρκούν τα κονδύλια με βάση τη φθίνουσα βαθμολογική σειρά κατάταξης κατατάσσονται στον Πίνακα των θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού.

Σημειώνεται ότι για τη χρηματοδότηση συνεργατικών έργων θα πρέπει να επαρκούν τα κονδύλια για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους που συμμετέχουν στην Αίτηση Χρηματοδότησης. Διαφορετικά η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν προτείνεται προς χρηματοδότηση.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- i. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων,
- ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού
- iii. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω αρνητικής αξιολόγησης

9.3. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξειδίκευση των κριτηρίων στην Παρέμβαση II και το βάρος του κάθε κριτηρίου (weight).

Στον πίνακα αποτυπώνονται ενδεικτικά σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου, τα οποία παρατίθενται ώστε να διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά τη βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεών τους.

Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς		Βάρος κριτηρίου (weight)
ΚΡΙΤΗΡΙΟ A: Excellence	<ul style="list-style-type: none"> • Σαφήνεια και συνάφεια με τους στόχους της Παρέμβασης • Ρεαλιστικοί, μετρίσιμοι και ικανοί να επιβεβαιωθούν στόχοι του έργου • Καινοτομία προϊόντων, υπηρεσιών, οργανωσιακή καινοτομία • Ο βαθμός ωριμότητας με όρους Έρευνας και Καινοτομίας, στην αρχή και στο πέρας του έργου (TRL - Technology readiness level εφόσον μπορεί να εφαρμοστεί) • Ορθότητα και καταλληλότητα της προτεινόμενης ερευνητικής προσέγγισης και μεθοδολογίας, και των παραδοχών, εκτιμήσεων, μοντέλων και υποθέσεων που τη συνοδεύουν • Κατά πόσο το προτεινόμενο έργο αποτελεί Έρευνα Αιχμής • Διεπιστημονική προσέγγιση • Θεώρηση της διάστασης του Φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και καινοτομίας του έργου • Ενσωμάτωση Πρακτικών Ανοιχτής επιστήμης • Ενδεδειγμένη διαχείριση των δεδομένων (data) και των ερευνητικών αποτελεσμάτων (research outputs) για ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιούμενα ερευνητικά δεδομένα • Ενεργός Συμμετοχή των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών και των τελικών χρηστών όπου ενδείκνυται 	1,2

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β: Impact	B1	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας της επιχείρησης/των επιχειρήσεων και ενσωμάτωση νέας γνώσης Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξη της επιχείρησης/των επιχειρήσεων Διατήρηση και ενίσχυση νέων θέσεων εργασίας Δυνατότητα της επιχείρησης / των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου, δημιουργώντας νέα προϊόντα ή υπηρεσίες ή βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους Καταλληλότητα των μέτρων για τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων του έργου. Πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων, προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας Στρατηγικές για την διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας 	0,9
	B2	<ul style="list-style-type: none"> Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) ως παραδοτέο του έργου 	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ: Quality and efficiency of the implementation	Γ1	<ul style="list-style-type: none"> Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του πλάνου εργασίας (work plan): δομή του πλάνου εργασίας, χρονοδιάγραμμα εργασιών, σχέδιο διαχείρισης κινδύνων κατά την υλοποίηση του έργου, σωστά καταμεμημένοι πόροι (προϋπολογισμοί- καταμερισμός εργασιών), ανάλυση ενοτήτων εργασίας (work packages) και παραδοτέων, ορισμός κατάλληλων ορόσημων, ορθός καταμερισμός ανθρωποπροσπάθειας Ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην εκτέλεση σχετικών ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών Επάρκεια υποδομών του/των συμμετεχόντων φορέων για την υλοποίηση του έργου Καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας Συμπληρωματικότητα των εταιρών και συμμετοχή μόνο εταιρών που συμβάλλουν στις κύριες δραστηριότητες του έργου (core activities) και εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα συμμετοχής καθενός εξ' αυτών 	0,9
	Γ2	<ul style="list-style-type: none"> Κατοχή διπλώματος/των ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) από συμμετέχουσα επιχείρηση ή συμμετέχουσες επιχειρήσεις 	

Για τον υπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας ο βαθμός κάθε κριτηρίου πολλαπλασιάζεται με το βάρος του (weight) και στη συνέχεια αθροίζονται, ως εξής:

$$\text{Συνολική βαθμολογία} = (\text{βαθμολογία κριτηρίου A} \times 1,2) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου B} \times 0,9) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου Γ} \times 0,9)$$

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία είναι το δεκαπέντε (15.00). Οι βαθμολογίες υπολογίζονται με ακρίβεια δύο (2) δεκαδικών ψηφίων με αποκοπή από την πρώτη πράξη.

Η ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία (κατώφλι) είναι το **δέκα (10.00)** και οι ελάχιστες αποδεκτές βαθμολογίες ανά κριτήριο για την Παρέμβαση ΙΙ φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία (scores thresholds)

Παρέμβαση	Ελάχιστη αποδεκτή Συνολική βαθμολογία	Κριτήριο Α Excellence	Κριτήριο Β Impact	Κριτήριο Γ Implementation
II	10	3	3	3

Παράδειγμα υπολογισμού βαθμολογίας: Έστω ότι υποβάλλεται μία Αίτηση Χρηματοδότησης στην Παρέμβαση II, η οποία βαθμολογείται από την Επιτροπή αξιολόγησης A=4, B=3 (B1=2,50 και B2=0,50 γιατί στην Αίτηση Χρηματοδότησης περιγράφεται ότι το έργο θα οδηγήσει σε μία (1) αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο), Γ=3 (Γ1=2,50 και Γ2=0,50 γιατί μια συμμετέχουσα επιχείρηση δήλωσε ότι κατέχει κατοχυρωμένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο).

Η Συνολική βαθμολογία υπολογίζεται = $4 \times 1,2 + 3 \times 0,9 + 3 \times 0,9 = 10,2$

Η πρόταση είναι θετικά αξιολογημένη διότι έλαβε βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση με την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία και στη συνολική βαθμολογία και στα επιμέρους κριτήρια A, B και Γ.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική στην Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, αξιολογείται το σύνολο των προτάσεων που έχουν υποβληθεί κατά την χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται ρητά στην Πρόσκληση.

Σε περίπτωση **ισοβαθμίας**, μεταξύ μιας ή περισσότερων προτάσεων (στον ίδιο Θεματικό Τομέα), η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Κριτήριο Β (impact) λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθμούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο Β, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Κριτήριο Α (excellence) λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμισών προτάσεων. Τέλος, εάν οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ισοβαθμούν ως προς τα κριτήρια Β και Α, επιπλέον ιεραρχούνται ως ακολούθως: 1. Οι Αιτήσεις μικρότερης Δημόσιας Δαπάνης θα έχουν προτεραιότητα. 2. Αν μετά την εφαρμογή όλων των ανωτέρω εξακολουθεί να υπάρχει ισοβαθμία, τότε οι Αιτήσεις που υποβλήθηκαν νωρίτερα χρονικά στο ΟΠΣΚΕ θα έχουν προτεραιότητα.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ Πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακας με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη **βαθμολογική σειρά κατάταξης** στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη:

4. Τα **διατιθέμενα κονδύλια** για την **Παρέμβαση II**
5. Την ενδεικτική κατανομή διατιθεμένων κονδυλίων ανά **Θεματικό Τομέα**
6. Τα διατιθέμενα κονδύλια ανά **Κατηγορία Περιφερειών**, με δυνατότητα προσαύξησης έως 20%, η οποία θα εφαρμοστεί αναλογικά ανά Παρέμβαση και Θεματικό Τομέα.

Σημειώνεται ότι για τη χρηματοδότηση συνεργατικών έργων θα πρέπει να επαρκούν τα κονδύλια για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους που συμμετέχουν στην Αίτηση Χρηματοδότησης. Διαφορετικά η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν προτείνεται προς χρηματοδότηση.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- i. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων,
- ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού
- iii. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω αρνητικής αξιολόγησης

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

9.4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΙΙΙ: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξειδίκευση των κριτηρίων στην Παρέμβαση ΙΙΙ και το βάρος του κάθε κριτηρίου (weight).

Στον πίνακα αποτυπώνονται ενδεικτικά σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου, τα οποία παρατίθενται ώστε να διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά τη βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεών τους.

Παρέμβαση ΙΙΙ: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων	Βάρος κριτηρίου (weight)
--	--------------------------

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α: Excellence	<ul style="list-style-type: none"> • Σαφήνεια και συνάφεια με τους στόχους της Παρέμβασης • Ρεαλιστικοί, μετρήσιμοι και ικανοί να επιβεβαιωθούν στόχοι του έργου • Καινοτομία προϊόντων, υπηρεσιών, οργανωσιακή καινοτομία • Ο βαθμός ωριμότητας με όρους Έρευνας και Καινοτομίας, στην αρχή και στο πέρας του έργου (TRL - Technology readiness level εφόσον μπορεί να εφαρμοστεί) • Τεκμηρίωση της ωριμότητας των αποτελεσμάτων που πρόκειται να αξιοποιηθούν (για παράδειγμα αποτελέσματα ερευνητικού έργου της Δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» ή του Horizon 2020). Συνοπολογίζονται: <ul style="list-style-type: none"> - κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή licencing που προέκυψε από/ ή σε συνδυασμό με το ανωτέρω ερευνητικό έργο - αιτήσεις κατοχύρωσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σχετικές με το ανωτέρω ερευνητικό έργο - δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές στα πλαίσια του ανωτέρω ερευνητικού έργου. • Θεώρηση της διάστασης του Φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και καινοτομίας του έργου • Ενσωμάτωση Πρακτικών Ανοιχτής επιστήμης, • Ενδεδειγμένη διαχείριση των δεδομένων (data) και των ερευνητικών αποτελεσμάτων (research outputs) για ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιούμενα ερευνητικά δεδομένα • Ενεργός Συμμετοχή των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών και των τελικών χρηστών όπου ενδείκνυται 	0,9				
ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β: Impact	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="323 1016 395 1536">B1</td> <td data-bbox="395 1016 1249 1536"> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας της επιχείρησης και ενσωμάτωση νέας γνώσης • Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης • Τεκμηρίωση της ύπαρξης ελλείμματος και ανάλογου ενδιαφέροντος στην αγορά και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος του προτεινόμενου έργου • Ωριμότητα και καταλληλότητα του σχεδίου εκμετάλλευσης του έργου • Διατήρηση και ενίσχυση νέων θέσεων εργασίας • Πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων, προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας • Στρατηγικές για τη διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας </td> </tr> <tr> <td data-bbox="323 1536 395 1648">B2</td> <td data-bbox="395 1536 1249 1648"> <ul style="list-style-type: none"> • Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) ως παραδοτέο του έργου </td> </tr> </table>	B1	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας της επιχείρησης και ενσωμάτωση νέας γνώσης • Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης • Τεκμηρίωση της ύπαρξης ελλείμματος και ανάλογου ενδιαφέροντος στην αγορά και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος του προτεινόμενου έργου • Ωριμότητα και καταλληλότητα του σχεδίου εκμετάλλευσης του έργου • Διατήρηση και ενίσχυση νέων θέσεων εργασίας • Πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων, προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας • Στρατηγικές για τη διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας 	B2	<ul style="list-style-type: none"> • Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) ως παραδοτέο του έργου 	1,5
B1	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας της επιχείρησης και ενσωμάτωση νέας γνώσης • Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης • Τεκμηρίωση της ύπαρξης ελλείμματος και ανάλογου ενδιαφέροντος στην αγορά και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος του προτεινόμενου έργου • Ωριμότητα και καταλληλότητα του σχεδίου εκμετάλλευσης του έργου • Διατήρηση και ενίσχυση νέων θέσεων εργασίας • Πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων, προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας • Στρατηγικές για τη διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας 					
B2	<ul style="list-style-type: none"> • Αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) ως παραδοτέο του έργου 					
ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ: Quality and efficiency of the implementation	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="323 1648 395 1980">Γ1</td> <td data-bbox="395 1648 1249 1980"> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του πλάνου εργασίας (work plan): δομή του πλάνου εργασίας, χρονοδιάγραμμα εργασιών, σχέδιο διαχείρισης κινδύνων κατά την υλοποίηση του έργου, σωστά καταναμετημένοι πόροι (προϋπολογισμοί- καταμερισμός εργασιών), ανάλυση ενοτήτων εργασίας (work packages) και παραδοτέων, ορισμός κατάλληλων ορόσημων, ορθός καταμερισμός ανθρωποπροσπάθειας • Ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών </td> </tr> </table>	Γ1	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του πλάνου εργασίας (work plan): δομή του πλάνου εργασίας, χρονοδιάγραμμα εργασιών, σχέδιο διαχείρισης κινδύνων κατά την υλοποίηση του έργου, σωστά καταναμετημένοι πόροι (προϋπολογισμοί- καταμερισμός εργασιών), ανάλυση ενοτήτων εργασίας (work packages) και παραδοτέων, ορισμός κατάλληλων ορόσημων, ορθός καταμερισμός ανθρωποπροσπάθειας • Ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών 	0,6		
Γ1	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του πλάνου εργασίας (work plan): δομή του πλάνου εργασίας, χρονοδιάγραμμα εργασιών, σχέδιο διαχείρισης κινδύνων κατά την υλοποίηση του έργου, σωστά καταναμετημένοι πόροι (προϋπολογισμοί- καταμερισμός εργασιών), ανάλυση ενοτήτων εργασίας (work packages) και παραδοτέων, ορισμός κατάλληλων ορόσημων, ορθός καταμερισμός ανθρωποπροσπάθειας • Ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών 					

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

		<ul style="list-style-type: none"> Επάρκεια υποδομών του συμμετέχοντος φορέα για την υλοποίηση του έργου Καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας 	
	Γ2	<ul style="list-style-type: none"> Κατοχή διπλώματος/των ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) από τη συμμετέχουσα επιχείρηση 	

Για τον υπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας ο βαθμός κάθε κριτηρίου πολλαπλασιάζεται με το βάρος του (weight) και στη συνέχεια αθροίζονται, ως εξής:

$$\text{Συνολική βαθμολογία} = (\text{βαθμολογία κριτηρίου A} \times 0,9) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου B} \times 1,5) + (\text{βαθμολογία κριτηρίου Γ} \times 0,6)$$

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία είναι το δεκαπέντε (15.00). Οι βαθμολογίες υπολογίζονται με ακρίβεια δύο (2) δεκαδικών ψηφίων με αποκοπή από την πρώτη πράξη.

Η **ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία** (κατώφλι) είναι το **δέκα (10.00)** και οι **ελάχιστες αποδεκτές βαθμολογίες ανά κριτήριο** για την Παρέμβαση III φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία (scores thresholds)

Παρέμβαση	Ελάχιστη αποδεκτή Συνολική βαθμολογία	Κριτήριο A Excellence	Κριτήριο B Impact	Κριτήριο Γ Implementation
III	10	4	3	3

Παράδειγμα υπολογισμού βαθμολογίας: Έστω ότι υποβάλλεται μία Αίτηση Χρηματοδότησης στην Παρέμβαση III, η οποία βαθμολογείται από την Επιτροπή αξιολόγησης A=4, B=3 (B1=3 και B2=0 γιατί στην Αίτηση Χρηματοδότησης δεν περιγράφεται ότι το έργο θα οδηγήσει σε τουλάχιστον μία (1) αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο), Γ=3 (Γ1=2,50 και Γ2=0,50 γιατί η συμμετέχουσα επιχείρηση δήλωσε ότι κατέχει κατοχυρωμένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο).

Η Συνολική βαθμολογία υπολογίζεται = $4 \times 0.9 + 3 \times 1.5 + 3 \times 0.6 = 9.9$

Η πρόταση θα απορριφθεί λόγω βαθμολογίας διότι έλαβε μεν την ελάχιστη βαθμολογία στα επιμέρους κριτήρια A, B και Γ, ωστόσο δεν πέτυχε την ελάχιστη συνολική βαθμολογία που είναι το δέκα (10).

Η αξιολόγηση είναι άμεση στην Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων, αφορά στην αυτοτελή αξιολόγηση της κάθε αίτησης χρηματοδότησης, με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας (first in - first out) και τους διαθέσιμους πόρους. Η αίτηση εγκρίνεται εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις που τίθενται από την Πρόσκληση, ενώ σε αντίθετη περίπτωση προτείνεται ως απορριφθείσα. Οι αιτήσεις **δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά**. Οι αιτήσεις κατατάσσονται με τήρηση της σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ.

9.5. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Ειδικά για τις προτάσεις έργων με Σφραγίδα Αριστείας (Παρέμβαση IV) η αξιολόγηση δεν θα αφορά στο

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

επιστημονικό αντικείμενο της πρότασης και θα περιοριστεί στον έλεγχο πλήρωσης των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων της Παρέμβασης IV, η οποία συγκροτείται όπως και για τις λοιπές παρεμβάσεις της Δράσης, συντάσσει για κάθε Πρόταση Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης, όπου:

- **κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ), όπως αποτυπώνονται στο σχετικό Παράρτημα της πρόσκλησης.
- **κρίνει** εάν υπάρχει ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης πρότασης (από το Πρόγραμμα Horizon Europe) με την Αίτηση Χρηματοδότησης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΕ όπως προϋπολογισμό, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα.

Οι προτάσεις που δεν εμπίπτουν στο δηλωθέντα θεματικό τομέα ή δεν εμφανίζουν ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντας Ευρώπη) πρότασης, κατά την ως άνω κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης της Παρέμβασης IV, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση.

Η αξιολόγηση είναι άμεση στην Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις, αφορά στην αυτοτελή αξιολόγηση της κάθε αίτησης χρηματοδότησης, με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας (first in - first out) και τους διαθέσιμους πόρους. Η αίτηση εγκρίνεται εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις που τίθενται από την Πρόσκληση, ενώ σε αντίθετη περίπτωση προτείνεται ως απορριφθείσα. Οι αιτήσεις **δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά**. Οι αιτήσεις κατατάσσονται με τήρηση της σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ.

9.6. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΡΓΟΥ

Η ΕΥΔΕ ΕΚ έχει την εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης και μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας για την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και ένταξης.

Τα αποτελέσματα αξιολόγησης από τις επιτροπές αξιολόγησης και από τον έλεγχο πληρότητας στοιχείων και επιλεξιμότητας εγκρίνονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και αφού ολοκληρωθούν οι συμπληρωματικοί έλεγχοι που προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ Έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ για την τελική αξιολόγηση της πρότασης του. Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, (Α' 45)), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του φυσικού ή νομικού προσώπου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του ν. 4914/2022 (Α' 61).

Σημειώνεται ότι η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου. Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωσή τους λαμβάνουν γνώση για τον εγκεκριμένο Π/Υ και την αναλογούσα Δημόσια Δαπάνη και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.7 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης δεν γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωση λαμβάνουν γνώση για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.7: «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 9.7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι αποδέχονται τα αποτελέσματα συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν «Εγκεκριμένες».

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τους δικαιούχους συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 2021/1060, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν.(ΕΕ) αριθ. 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από την ΕΥΔΕ ΕΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Η ΕΥΔΕ ΕΚ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Ως Απόφαση Χρηματοδότησης για τη Δράση λαμβάνεται το εγκεκριμένο με την απόφαση ένταξης Τεχνικό Παράρτημα Έργου σε συνδυασμό με τους επιμέρους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης που αποτυπώνονται στην Πρόσκληση και περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς των Ταμείων.

Με την κοινοποίηση του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, δημιουργούνται στο ΟΠΣ τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης, αποδίδονται οι σχετικοί κωδικοί MIS και εκδίδεται η Απόφαση Ένταξης Πράξεων.

Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων που παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους Πίνακες Αποτελεσμάτων της Αξιολόγησης και τους κωδικούς MIS των εγκεκριμένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης Πράξεων. Η Απόφαση Ένταξης εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της ΕΥΔΕ ΕΚ.

Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων ενεργοποιεί την διαδικασία εγγραφής στο ΠΔΕ και δημοσιεύεται στη «Διαύγεια» μέσω του ΟΠΣ.

Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων τροποποιείται ώστε να περιλαμβάνει τις νέες πράξεις που εντάσσονται καθώς και τυχόν τροποποιήσεις των ήδη ενταγμένων πράξεων. Επίσης τροποποιείται εφόσον διαπιστωθεί ότι η συνολική Δημόσια Δαπάνη των πράξεων μειώνεται σε ποσοστό άνω του 20%.

Μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», ΕΣΠΑ 2021-2027, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στους Δικτυακούς τόπους της Δράσης «Ερευνώ – Καινοτομώ» (erevno-kainotomo.gr/espa2127), της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΚ, www.eyde-ek.gr), της ΓΓΕΚ

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

(<https://gsri.gov.gr/>), της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», ΕΣΠΑ 2021-2027 ([www. 21-27.antagonistikotita.gr](http://www.21-27.antagonistikotita.gr)) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

9.7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Με την κοινοποίηση του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση αριθμ. 110565/17.11.2022 (Β' 5958) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου (ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης του έργου στο ΟΠΣΚΕ), έχει δικαίωμα άπαξ υποβολής ένστασης (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του ν.2690/1999), ηλεκτρονικά (**αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ**) προς την ΕΥΔΕ ΕΚ, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας **δέκα (10) ημερών** από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης σύμφωνα με την Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης. Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ, αφού υποβάλλει την ένσταση για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης, ήτοι α) του αποτελέσματος ελέγχου πληρότητας στοιχείων και επιλεξιμότητας, β) του αποτελέσματος επιτροπής αξιολόγησης, γ) τυχόν περικοπής προϋπολογισμού, δ) τυχόν περικοπής ύψους δημόσιας χρηματοδότησης (π.χ. διόρθωση μεγέθους επιχείρησης).

Οι ενστάσεις εξετάζονται μέσω του ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η **Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων**, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Για τις

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Η ΕΥΔΕ ΕΚ έχει την εποπτεία της διαδικασίας εξέτασης ενστάσεων και εισηγείται προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων. Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων κοινοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, και σε κάθε περίπτωση ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Πρόσκλησης, στους δυνητικούς Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων και των ελέγχων που απαιτούνται στο πλαίσιο της πρόσκλησης,, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Στο ΟΠΣ δημιουργούνται νέες εκδόσεις ΤΔΠ (Τεχνικού Δελτίου Πράξης) για τις ήδη ενταγμένες πράξεις ή αρχικά ΤΔΠ στην περίπτωση ένταξης νέων πράξεων και τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης Πράξεων, ώστε να περιλαμβάνει τις νέες πράξεις που εντάσσονται καθώς και τυχόν τροποποιημένα ΤΔΠ των ήδη ενταγμένων πράξεων.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ως ημερομηνία έναρξης του έργου, για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτού (π.χ. διάρκεια έργου), ορίζεται η ημερομηνία κοινοποίησης της Απόφασης έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ. Ειδικότερα, η ΕΥΔΕ ΕΚ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδο τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΕΥΔΕ ΕΚ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Η ΕΥΔΕ ΕΚ, η ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα προόδου φυσικού και

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

οικονομικού αντικειμένου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας Πρόσκλησης και του Προγράμματος στο οποίο εντάσσεται.

Αντίστοιχα, η ΕΥΔΕ ΕΚ ενημερώνει το ΟΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔΕ ΕΚ:

- έκθεση προόδου του φυσικού αντικειμένου του έργου μεταξύ του 12^{ου} και 14^{ου} μήνα από την ημερομηνία έναρξης του έργου
- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης, αναπόσπαστο μέρος της οποίας αποτελεί το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα Έργου, συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

A) Αίτημα Επαλήθευσης

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης. Κάθε αίτημα επαλήθευσης υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα ΧΙ: «Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Άμεσων Δαπανών Προσωπικού». Κάθε αίτημα επαλήθευσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από έκθεση προόδου του φυσικού αντικειμένου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα ή εν εξελίξει παραδοτέα.

Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΕΥΔΕ ΕΚ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής. (απομείωση ή επιστροφή, αναγωγή σε παρούσα αξία).

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΟΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, η ΕΥΔΕ ΕΚ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης**

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Οι δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν ένα αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης μεταξύ του 12^{ου} και του 24^{ου} μήνα από την ημερομηνία έναρξης του έργου. Δεν προσφέρεται η δυνατότητα για υποβολή δεύτερου αιτήματος επαλήθευσης. Έργα με εγκεκριμένη διάρκεια υλοποίησης έως και 24 μήνες υποχρεούνται σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης στη μέση της χρονικής διάρκειας του έργου.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης**

Υποβάλλεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης για τα συνεργατικά έργα. Έχει ως στόχο την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης ένταξης.

Β) Επαλήθευση έργων

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο σημείο (α) που θα επιλεγεί (ούν) από την ΕΥΔΕ ΕΚ ως καταλληλότερο (α) για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερώνονται από την ΕΥΔΕ ΕΚ, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, με ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφο ή ηλεκτρονική) στο δικαιούχο. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης των δικαιολογητικών το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο δικαιούχος μπορεί να συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά σε επόμενο αίτημα επαλήθευσης.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΕΥΔΕ ΕΚ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται στην ΕΥΔΕ ΕΚ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας μαζί με σχετική εισήγηση. Τα στοιχεία της

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης καταχωρούνται στο ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ. Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα μέσω της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στην διεύθυνση έδρας στο έντυπο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ή/και μέσω του ΟΠΣΚΕ με χρήση των κωδικών του,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης.

Η κοινοποίηση της έκθεσης στον δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της. Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 4914/2022. [βλ. ΚΥΑ 5483/2023 Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027]

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από την ΕΥΔΕ ΕΚ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μπορεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του. Σε περίπτωση που η προθεσμία λήγει σε μη εργάσιμη ημέρα, αυτή παρατείνεται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

- **Όργανα επαλήθευσης δαπανών**

Για την υποστήριξη της ΕΥΔΕ ΕΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Προϊσταμένου της ΕΥΔΕ ΕΚ, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης για κάθε έργο. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, από τα στελέχη της ΕΥΔΕ ΕΚ, των Διαχειριστικών Αρχών, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ, της ΓΓΕΚ, των Ερευνητικών Οργανισμών και το Μητρώο προμηθευτών/ παρεχόντων υπηρεσίες προς την ΕΥΔΕ ΕΚ. Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των οργάνων υποβάλλουν στην ΕΥΔΕ ΕΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας. Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης περιλαμβάνει:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Την επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση ένταξης ή και τους όρους αποζημίωσης δαπανών που υπολογίζονται με επιλογές απλοποιημένου κόστους.
- την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης. Προς το σκοπό αυτό το όργανο επαλήθευσης δύναται να στηρίζεται κατά την πιστοποίηση δαπανών δημοσίων φορέων και λοιπών φορέων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο τεκμήριο νομιμότητας που παράγουν τυχόν πραγματοποιηθέντες εσωτερικοί έλεγχοι δαπανών του φορέα.
- την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Απόφαση ένταξης
- την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου
- τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους
- την επιβεβαίωση της τήρησης χωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης
- τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου
- την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΕΥΔΕ ΕΚ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες
- τη διατύπωση εισήγησης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών. Συγκεκριμένα, όλα τα αιτήματα επαλήθευσης, ανεξαρτήτως ύψους, θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από σχετική βεβαίωση δαπανών ορκωτού λογιστή, εγγεγραμμένου στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4914/2022 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικειμένου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔΕ ΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

10.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιούνται οι εξοφλήσεις των δαπανών του έργου, για τις

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ιδιωτική επιχείρηση, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Για τους Ερευνητικούς οργανισμούς και τους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο. Στο λογαριασμό αυτό θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες προσωπικού και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην Β' κατηγορίας), η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες προσωπικού θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στο έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία δαπανών προσωπικού του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΥΔΕ ΕΚ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα παραστατικά δαπανών προσωπικού συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τριών (3) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη-τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων χρηματοδότησης-ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών προσωπικού, θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου.

Σημειώνεται ότι οι εξοφλήσεις δύνανται να διενεργηθούν και προσκομισθούν κατά κανόνα έως την υποβολή του αιτήματος τελικής επαλήθευσης, και το αργότερο μέχρι τη σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει TIN / VAT Number), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο Παράρτημα ΙΧ: ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ.

10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΥΔΕ ΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔΕ ΕΚ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα ΧΙΙ «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης».

Σημειώνεται ότι για τις επιχειρήσεις, το πρώτο αίτημα καταβολής επιχορήγησης συνοδεύεται από βεβαίωση Ορκωτού Λογιστή – Ελεγκτικής Εταιρείας σχετικά με τη μη προβληματικότητα της επιχείρησης κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 18 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως ισχύει.

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται χωρίς καθυστέρηση ανάλογα με την διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό το αργότερο ογδόντα (80) ημέρες μετά από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων, όπως αυτά καθορίζονται στο οικείο Πρόγραμμα και στην οικεία πρόσκληση. Η προθεσμία μπορεί να διακοπεί εάν οι πληροφορίες που υποβάλλει ο δικαιούχος δεν επιτρέπουν στη Διαχειριστική Αρχή να εξακριβώσει κατά πόσον οφείλεται το ποσό.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4914/2022 οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΕΥΔΕ ΕΚ στο Δικαιούχο, η ΕΥΔΕ ΕΚ ενημερώνει το ΟΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

I. Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της Απόφασης Ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, σε ποσοστό μέχρι 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΥΔΕ ΕΚ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Οι προκαταβολές καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο εντός τριών ετών από το έτος πληρωμής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2029.

II. Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από τον δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση - Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων)

Το μέγιστο ποσό της Ενδιάμεσης Δόσης (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.) ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

όπου: Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ. = το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί
 Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης = το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεσες δόσεις) οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης

Εφόσον η οριστική Έκθεση τελικά προτείνει διόρθωση σε οριστικοποιημένο Δελτίο Δήλωσης Δαπανών, η ΕΥΔΕ ΕΚ καταχωρίζει Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων και προβαίνει είτε σε συμψηφισμό είτε σε ανάκτηση:

i. Συμψηφισμός: η ΕΥΔΕ ΕΚ δύναται να συμψηφίσει το ποσό της διόρθωσης κατά την πληρωμή του δικαιούχου, με σχετική αποτύπωση στο παραγόμενο από το ΟΠΣΚΕ τυποποιημένο Έντυπο Καταβολής Ενίσχυσης. Σε περίπτωση συμψηφισμού απαιτείται προσοχή κατά τη δήλωση της δαπάνης από την ΕΥΔΕ ΕΚ, ώστε να μην αφαιρεθεί διπλά το ποσό της διόρθωσης από τη συγχρηματοδοτούμενη δαπάνη της πράξης.

ii. Ανάκτηση: σε περίπτωση που επιλέγεται η ανάκτηση (και όχι ο συμψηφισμός), η ΕΥΔΕ ΕΚ προβαίνει στη σύνταξη Απόφασης Ανάκτησης, την οποία προωθεί για έγκριση στο αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 της ΚΥΑ Δημοσιονομικών Διορθώσεων και ενεργοποιείται η Διαδικασία ΔΙΙΙ_2: Ανάκτηση

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών. Η Απόφαση Ανάκτησης κοινοποιείται στον δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», καθώς και στην ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα».

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ**I. Προχρηματοδοτήσεις**

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τον Ερευνητικό Οργανισμό και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς δικαιούχο Ερευνητικό Οργανισμό (μέγιστη αρχική δόση 40%).

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Ερευνητικό Οργανισμό) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 85% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔΕ ΕΚ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου στην τελική αποπληρωμή διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος συμμετοχής, ο συνολικός πιστοποιούμενος προϋπολογισμός των επιχειρήσεων να είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 30% του συνολικού πιστοποιημένου προϋπολογισμού του έργου, τότε γίνεται από την Υπηρεσία αναλογική περικοπή στους ερευνητικούς οργανισμούς- εταιρούς ώστε να τηρείται ο όρος της πρόσκλησης για συμμετοχή των επιχειρήσεων με τουλάχιστον 30% στον προϋπολογισμό του έργου. Σε περίπτωση που ο συνολικός πιστοποιούμενος προϋπολογισμός των επιχειρήσεων είναι μικρότερος του 25% του συνολικού πιστοποιημένου προϋπολογισμού του έργου, τότε το έργο απεντάσσεται με ανάκληση (έντοκη) της χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος φορέας/η δικαιούχος σύμπραξη είχε δεσμευτεί στην αίτηση χρηματοδότησης ότι το ερευνητικό έργο θα οδηγήσει σε υποβολή αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (πατέντα) σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) και ο όρος αυτός δεν ικανοποιείται, τότε θα

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

επιβάλλεται οριζόντια περικοπή 15% στο σύνολο της δημόσιας δαπάνης, όπως αυτή οριστικοποιείται μετά την τελική επαλήθευση του έργου (τελική πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη). Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση των συνεργατικών έργων η περικοπή του 15% θα επιβάλλεται σε όλους τους εταίρους της σύμπραξης.

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, η ΕΥΔΕ ΕΚ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Η δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται ως συνεπεία παρατυπίας είναι αναλογική και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Εφόσον η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η προσωρινή έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών από τους δικαιούχους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

11.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας τροποποιήσεων και της έγκρισης της ΕΥΔΕ ΕΚ, όπου αυτή απαιτείται, συνεπάγεται ότι οι πληρωμές του δικαιούχου που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον **τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:**

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης εκάστου δικαιούχου και του έργου.

Η βασική προϋπόθεση για την αποδοχή ενός αιτήματος τροποποίησης έργου είναι να μην υποβαθμίζεται το φυσικό αντικείμενο του έργου, να μην επηρεάζονται οι δυνατότητες αξιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων και να μην δημιουργείται αξιοσημείωτη απόκλιση από τους στόχους της Πρόσκλησης.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς της ενότητας 4 και της ενότητας 5, ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες και υπάγονται στην ακόλουθη διαδικασία:

Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Πρόκειται για τροποποιήσεις που σχετίζονται με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης και στο οικείο τεχνικό παράρτημα του έργου.

1. Αλλαγή Επιστημονικού Υπευθύνου – αλλαγή Συντονιστή Φορέα

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

2. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου – τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου (ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ και ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ)
3. Μεταβολές στη Σύθεση της Ερευνητικής Ομάδας. Σε περίπτωση αντικατάστασης των μελών της ομάδας έργου, τα οποία έχουν αξιολογηθεί κατά την ένταξη, ο αντικαταστάτης θα πρέπει να έχει τουλάχιστον ισότιμα προσόντα.
4. Μεταβολή του τόπου υλοποίησης– η οποία επιτρέπεται μόνο εντός της ίδιας Περιφέρειας ή της ίδιας Κατηγορίας Περιφερειών.
5. Μεταφορά προϋπολογισμού από ενότητα εργασίας σε άλλη ενότητα εργασίας
6. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε παραδοτέου και κάθε ενότητας εργασίας σε επίπεδο δικαιούχου, με κατάλληλη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου και εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη RCR102 “Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες”, που περιλαμβάνεται στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης.
7. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/ μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων, μεταβολή της τιμής-στόχου στους Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος).
8. Αντικατάσταση δικαιούχου επιτρέπεται μόνο σε συνεργατικά έργα κατόπιν αιτήματος που υποβάλει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου. Το αίτημα θα πρέπει να τεκμηριώνει:
  - α) ότι ο υπό αντικατάσταση φορέας αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που υπέχει από την Πρόσκληση και το Συμφωνητικό Συνεργασίας (πχ συστηματική καθυστέρηση παραδοτέων). Εφόσον απαιτείται η ΕΥΔΕ ΕΚ δύναται να διερευνήσει το ζήτημα διενεργώντας επαλήθευση της προόδου εργασιών του υπό αντικατάσταση φορέα.
  - β) ότι ο νέος φορέας έχει αντίστοιχα χαρακτηριστικά με τον φορέα που αντικαθιστά (πχ επιχείρηση αντικαθίσταται με επιχείρηση, ερευνητικός οργανισμός από ερευνητικό οργανισμό), ότι ικανοποιεί τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην Δράση, ότι διαθέτει την επάρκεια σε πόρους και την ικανότητα για την ομαλή εκτέλεση του έργου. Εφόσον ο φορέας που αντικαθίσταται είχε αξιολογηθεί θετικά λόγω κατοχής διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντας), ο νέος φορέας θα πρέπει να διαθέτει επίσης πατέντα ευρωπαϊκή ή διεθνή. Οι δαπάνες του νέου φορέα είναι επιλέξιμες από την υποβολή του αιτήματος αντικατάστασης εφόσον αυτό γίνει δεκτό.

Περιπτώσεις συγχώνευσης-απορρόφησης-διάσπασης που οδηγούν σε μεταβολή της νομικής προσωπικότητας του δικαιούχου (αλλαγή ΑΦΜ) εξετάζονται ως αίτημα αντικατάστασης δικαιούχου και πρέπει να γνωστοποιούνται εγκαίρως στην υπηρεσία προς έγκριση της ικανότητας του νέου φορέα ως προς την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου.

Κατ’ εξαίρεση είναι επιτρεπτός ο αποκλεισμός ή η οικειοθελής παραίτηση εταίρου χωρίς αντικατάσταση αυτού, εφόσον ο εταίρος που αποκλείεται ή αποχωρεί δεν φέρει μεγαλύτερο από το 30% του συνολικού π/υ του έργου ή/και δεν είχε αξιολογηθεί θετικά λόγω κατοχής διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντας), εφόσον διατηρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της σύμπραξης σύμφωνα τους όρους εκάστης Παρέμβασης και οι υπόλοιποι φορείς μπορούν να τεκμηριώσουν ότι η αποχώρηση δεν επηρεάζει την ομαλή εκτέλεση του έργου.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι πέντε (5) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.

Τα αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ, τουλάχιστον έως τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης του έργου. Στα αιτήματα αυτά

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και χωρίς προηγούμενη έγκριση.

1. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
2. Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης
3. Στοιχεία Υπευθύνου Έργου ανά Δικαιούχο
4. Μεταβολή του τόπου υλοποίησης που δεν συνδέεται με τροποποίηση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματα ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου υλοποίησης η τροποποίηση χαρακτηρίζεται μείζονος σημασίας.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και ενημερώνεται η ΕΥΔΕ ΕΚ με υποβολή επικαιροποιημένου συμφωνητικού συνεργασίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει την ΕΥΔΕ ΕΚ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους από την ΕΥΔΕ ΕΚ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

11.2. ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ**Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας**

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας εξετάζονται από τα στελέχη των Μονάδων Β1, Β2, Β3 της ΕΥΔΕ ΕΚ που είναι χειριστές των αντίστοιχων έργων τα οποία δύνανται να ζητήσουν την συνδρομή της Επιτροπής Τροποποιήσεων Έργων όπου κρίνεται απαραίτητο. Τα αιτήματα τροποποιήσεων εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτά από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΚ.

Σε όλες τις περιπτώσεις τροποποιήσεων που αφορούν τροποποιήσεις του φυσικού αντικειμένου, και εφόσον απαιτηθεί, ο αρμόδιος χειριστής ή και η Επιτροπή είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Οι με α/α 7 και 8 τροποποιήσεις παραπέμπονται πάντα στην Επιτροπή προς κρίση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Η Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων της Δράσης συστήνεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΕΥΔΕ ΕΚ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται με επιμέλεια του χειριστή του έργου. Η απόφαση της Επιτροπής αποτελεί εισήγηση προς το Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας ο οποίος την εγκρίνει ή την απορρίπτει και, αναλόγως, τηρούνται οι διαδικασίες που αφορούν την απόφαση ένταξης.

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης κάθε αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ.

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από την ΕΥΔΕ ΕΚ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο κατά την αιτιολογημένη τεχνική κρίση του οργάνου επαλήθευσης, δηλαδή να κριθεί ότι ανταποκρίνεται στη φύση και τους στόχους της αρχικώς εγκεκριμένης πρότασης, χωρίς αξιοσημείωτη απόκλιση.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του αρχικώς εγκεκριμένου Τεχνικού Παραρτήματος Έργου.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Ερευνητικά έργα που δεν υποβάλλουν αίτημα τελικής επαλήθευσης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας και δεν ικανοποιούν τους όρους της παρούσας Πρόσκλησης απεντάσσονται.
3. Η ΕΥΔΕ ΕΚ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, η ΕΥΔΕ ΕΚ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης της Πράξης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, η ΕΥΔΕ ΕΚ προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης», την οποία κοινοποιεί στο δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία).
- Βεβαιώνεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών της Πράξης
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΥΔΕ ΕΚ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).

Η ΕΥΔΕ ΕΚ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον/στους δικαιούχους. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Η ΕΥΔΕ ΕΚ μεριμνά και για την έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης Πράξεων (Πρόσκλησης) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο.

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του ερευνητικού τους έργου και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔΕ ΕΚ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Οι δικαιούχοι και οι απορριφθέντες ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν (ή αιτήθηκαν στήριξη) παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

13.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης)
- ii. να υποβάλλουν έκθεση προόδου του φυσικού αντικείμενου του έργου μεταξύ του 12ου και 14ου μήνα από την έναρξη του έργου
- iii. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων του προγράμματος
- iv. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες
- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ
- vi. να τηρούν χωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΕΥΔΕ ΕΚ
- vii. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- viii. να λειτουργούν νομίμως και να μην προβούν στη μετεγκατάσταση του τόπου υλοποίησης του έργου εκτός της Περιφέρειας εγκατάστασης/περιφερειακής ενότητας εφόσον δεν έχει την ίδια ένταση ενίσχυσης εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση
- ix. να γνωστοποιούν στην ΕΥΔΕ ΕΚ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας,
- x. να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ». Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου
- xi. να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΥΔΕ ΕΚ ή/ και την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔΕ ΕΚ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔΕ ΕΚ.

13.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι οφείλουν για τρία (3) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔΕ ΕΚ της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων,

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Ειδικά όσον αφορά στους ερευνητικούς φορείς που είναι δικαιούχοι έργων που έχουν υπαχθεί στην παρούσα Δράση και η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο του έργου έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της προβλεπόμενης κατανομής μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01/28.10.2022) και την Εγκύκλιο ΕΥΚΕ με ΑΠ 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016. Η ΕΥΔΕ ΕΚ ελέγχει ιδιαίτερα την πλήρωση των προϋποθέσεων με τις οποίες θεωρήθηκε ότι ο Ερευνητικός Οργανισμός εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2022/C 414/01/28.10.2022) στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των πράξεων.

13.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ΕΥΔΕ ΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων. Η ΕΥΔΕ ΕΚ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

13.4. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στην Ενότητα 11 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔΕ ΕΚ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔΕ ΕΚ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Ειδικότερα, η διαδικασία ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης δύναται να ενεργοποιηθεί:

- εφόσον, πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, ο Δικαιούχος υποβάλει μέσω του ΟΠΣΚΕ επιστολή/ έντυπο παραίτησης με την οποία δηλώνει αδυναμία υλοποίησης της Πράξης
- λόγω μη τήρησης όρων της απόφασης χρηματοδότησης. Ενδεικτικά η διαδικασία ενεργοποιείται όταν διαπιστώνεται:
  - η παρέλευση του χρόνου υλοποίησης του έργου
  - αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικείμενου του έργου
  - αδυναμία στην πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου και της επιλεξιμότητάς του
  - αδυναμία επιβεβαίωσης ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου
  - σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του Δικαιούχου προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης της ΕΥΔΕ ΕΚ, ή άλλης αρμόδιας εθνικής ή ευρωπαϊκής αρχής
  - σε περίπτωση παύσης εργασιών/διαπίστωση μη παραγωγικής λειτουργίας του δικαιούχου ή εταιρού της δικαιούχου συμπράξεως
  - σε περίπτωση διπλής χρηματοδότησης
- εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχου εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων

«Ερευνώ – Καινοτομώ»

Η Απόφαση Ανάκλησης της Απόφασης Χρηματοδότησης Πράξης εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας κατόπιν εισήγησης της ΕΥΔΕ ΕΚ και κοινοποιείται στο Δικαιούχο. Τα σχετικά στοιχεία καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 42 του ν. 4914/2022 (Α' 61) ως ισχύει και στην υπ. αριθ. 5483/2023 (Β' 390) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔΕ ΕΚ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

13.5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ- ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στο κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ή η ΕΥΔΕ ΕΚ, στις διαδικτυακές πύλες 21-27.antonistikotita.gr, www.espa.gr, www.eyde-ek.gr κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060, και στο οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, η ονομασία της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060.
2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα:
  - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
  - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
  - γ) Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης
  - δ) Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 στον δικτυακό τόπο της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» (21-27.antonistikotita.gr/wp-content/uploads/2022/09/espa_odigos-epikoinonias_v6.pdf).

14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και στην ΕΥΔΕ ΕΚ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση του συγχρηματοδοτούμενου ερευνητικού του έργου.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και την ΕΥΔΕ ΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 3826 final/15.06.2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης Χρηματοδότησης του δικαιούχου ο οποίος έχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ορίζονται στην Υπουργική Απόφαση της Πρόσκλησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).

Η πρόσκληση της Δράσης καθώς και το σύνολο των εγγράφων που την συνοδεύουν θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες

της Δράσης (erevno-kainotomo.gr/espa2127)
της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (www.antagonistikotita.gr)
της ΕΥΔΕ ΕΚ (eyde-ek.gr)
του ΕΣΠΑ (espa.gr)
της ΓΓΕΚ (gsri.gov.gr)

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν ηλεκτρονικά μηνύματα στην ΕΥΔΕ ΕΚ, Μονάδα Α' στην ηλεκτρονική διεύθυνση erevno-kainotomo@gstt.gr ή να έχουν τηλεφωνική ενημέρωση από το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» στο 801 11 36 300 από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΕΕ 2021–2027 ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX	ΔΕΙΚΤΕΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII	ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Ε. ΈΝΩΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

2021 – 2027

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΔΡΑΣΗ «Ερευνώ – Καινοτομώ»

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
(υπόδειγμα)
Μέρος Α**

Τίτλος

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ

[ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ: δίνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ]

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ/ΩΝ	4
A1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	4
A1.2 ΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	6
Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων	6
Τήρηση Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων	7
Τήρηση Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων	7
A1.3 ΛΙΣΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ)	8
A1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΦΟΡΕΑ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ)	8
Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα	8
Αντικείμενο Δραστηριότητας σχετιζόμενο με το Έργο.....	10
Βασικά Στοιχεία Τύπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος το οποίο Υλοποιεί το Έργο.....	10
A1.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΑΦΩΝ.....	13
Συντονιστής ΟΠΣΚΕ Έργου	13
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	13
A1.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	13
Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου	13
A1.7 ΆΛΛΕΣ ΕΠΑΦΕΣ.....	14
Υπεύθυνος Επικοινωνίας του Φορέα για το Έργο.....	14
A1.8 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ	14
Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων	14
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)	15
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)	15
A1.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	15
A2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	17
A2.1 ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ –ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	17
A2.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ	19
A2.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	21
A2.4 ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	22
A2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	23
A3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ.....	25
A3.1 Πεδίο Παρέμβασης του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»	25
A3.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	26
A3.3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	26
A4 ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	27
A4.1 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΗΘΙΚΗΣ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.....	27
A4.2 ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	31
A5 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ.....	32
A5.1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΈΓΓΡΑΦΑ ΈΡΓΟΥ	32
A5.2 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΈΓΓΡΑΦΑ ΦΟΡΕΩΝ	32

Δομή Πρότασης

Η πρόταση περιλαμβάνει δύο μέρη:

Το μέρος Α της πρότασης δημιουργείται από το Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣΚΕ) και αποτελείται από τις πληροφορίες που εισάγουν οι δυνητικοί δικαιούχοι (μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ έργου) και τα επισυναπτόμενα αρχεία των φορέων.

Το μέρος Β της πρότασης είναι η τεχνική περιγραφή του προτεινόμενου έργου και περιλαμβάνει τρεις ενότητες που η καθεμία αντιστοιχεί σε ένα κριτήριο αξιολόγησης. Για την σύνταξη του θα πρέπει να ακολουθηθούν οι υποδείξεις που δίνονται στη συνέχεια και να γίνει χρήση του υποδείγματος. Το Μέρος Β πρέπει να μεταφορτωθεί στο ΟΠΣΚΕ ως έγγραφο σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf) και το μέγεθός του δεν θα πρέπει να ξεπερνά το όριο των 10 ΜΒ.

A1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ/ΩΝ

A1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

Παρέμβαση ¹	(Επιλογή από λίστα)
Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά)	
Proposal Title (Αγγλικά)	
Ακρωνύμιο Πρότασης (Proposal Acronym)	
Διάρκεια (μήνες) ²	(Επιλογή από λίστα)
Τομέας προτεραιότητας (Θεματικός Τομέας) ³	(Επιλογή από λίστα)
Περιοχή Παρέμβασης (Θεματικός Υποτομέας) ⁴	(Επιλογή από λίστα)
Προτεραιότητα	(Επιλογή από λίστα)
Περίληψη Πρότασης (Ελληνικά)	(έως 4.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών)

- ¹ I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις,
 II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς,
 III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων,
 IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

- ² Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων για τις Παρεμβάσεις I, II και III δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριάντα έξι (36) μήνες, με δυνατότητα παράτασης κατά χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της αρχικής διάρκειας.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα "Horizon Europe".

- ³ 1. Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία,
 2. Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες,
 3. Αγροδιατροφική Αλυσίδα,
 4. Περιβάλλον & Κυκλική Οικονομία,
 5. Βιοεπιστήμες, Υγεία, Φάρμακα,
 6. Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα,
 7. Αειφόρος Ενέργεια,
 8. Ψηφιακές Τεχνολογίες.

- ⁴ Οι Τομείς προτεραιότητας (Θεματικοί Τομείς), οι Περιοχές Παρέμβασης (Θεματικοί Υποτομείς) και οι Προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-27 (ΕΣΕΕ) (εγκρίθηκαν σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων - ΦΕΚ Β' 3359). Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα 3 διαδοχικά επίπεδα εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ 2021-27 και να επιλέξουν από τη λίστα μόνον ένα θεματικό τομέα (με ανάλυση σε 3ο επίπεδο) στο οποίο εμπίπτει κατά την κρίση τους το προτεινόμενο έργο ΕΚ, το οποίο κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Proposal Abstract (Αγγλικά)	(έως 4.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών)	
Επιθυμείτε να συμμετέχει η πρότασή σας στο EIC «Accelerator» Work Programme ⁵ ;	ΝΑΙ ☐	
Λέξεις κλειδιά ⁶		
Keywords		

Δέσμευση ότι η ερευνητική πρόταση θα καταλήξει σε αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT). Η σχετική αίτηση αποτελεί παραδοτέο του έργου (βλ. Ενότητα Α2.1).	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
---	---------------------------------	---------------------------------

Η υφιστάμενη ή παρεμφερής πρόταση έργου έχει υποβληθεί εκ νέου στην παρούσα ή σε άλλη πρόσκληση στο πλαίσιο οποιουδήποτε προγράμματος, εντός των προηγούμενων δύο ετών; <i>Παρεμφερής πρόταση είναι εκείνη που διαφέρει σε πολύ μικρό βαθμό από την υφιστάμενη και στην οποία συμμετέχει ένα ή περισσότερα μέρη της παρούσας σύμπραξης.</i>	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐
Αν ΝΑΙ, να αναγραφεί ο κωδικός αριθμός της προτεινόμενης ή εγκεκριμένης πρότασης του έργου	XXXXXXXXXXXX	

⁵ Αφορά ΜΟΝΟ προτάσεις της Παρέμβασης ΙΙΙ ή προτάσεις μεμονωμένων επιχειρήσεων της Παρέμβασης Ι που πληρούν τα κριτήρια του EIC «Accelerator» Work Programme. Στην περίπτωση θετικής αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης η πρόταση έργου υποβάλλεται εκ νέου στα Αγγλικά για να κριθεί από νέα Επιτροπή ως προς τα κριτήρια του EIC Accelerator.

⁶ Λέξεις ή φράσεις κλειδιά ως προς το περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου (έως 10 πεδία)

Α1.2 ΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ⁷

Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων⁸	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Δεσμευόμαστε ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δεσμευόμαστε να τηρήσουμε τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δεσμευόμαστε να τηρήσουμε τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβουμε τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για ΑμεΑ.	
Δεσμευόμαστε να τηρήσουμε τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβουμε τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

⁷ Συμπληρώνεται από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ έργου εκ μέρους όλων των συμμετεχόντων φορέων.

⁸ Συμπληρώνεται για κάθε φορέα που συμμετέχει στο έργο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ι ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014**Τήρηση Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων 9**

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Εκκρεμεί κατά του φορέα διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο κράτος μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, αριθμός απόφασης ανάκτησης και ΑΔΑ:	

Τήρηση Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων¹⁰

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Είναι η επιχείρηση προβληματική; Διευκρινίζεται ότι αυτό εξετάζεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων στον οποίο ανήκει.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, επεξηγήσεις (προαιρετικά):	
Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί»	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Η επιχείρηση δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους τομείς και μη επιλέξιμες δραστηριότητες από τον Καν. ΕΕ 651/2014 και από τα εφαρμοζόμενα άρθρα στην συγκεκριμένη πρόσκληση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, τότε ενεργοποιείται η επόμενη ερώτηση	
Η επιχείρηση δηλώνει ότι εφόσον δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους τομείς και μη επιλέξιμες δραστηριότητες από τον Καν. ΕΕ 651/2014, καθώς και από τα εφαρμοζόμενα άρθρα του Καν. ΕΕ 651/2014 στην συγκεκριμένη πρόσκληση, εφαρμόζονται κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού Ε.Ε. 651/2014.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ο δικαιούχος υποβάλλει την αίτηση ενίσχυσης, χωρίς να έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών της επένδυσης όπως αυτή ορίζεται στο αρ. 2 παρ. 23 του Καν. ΕΕ 651/2014	

⁹ Συμπληρώνεται για κάθε φορέα που συμμετέχει στο έργο.

¹⁰ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση και τους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις που συμμετέχει στο έργο.

Α1.3 ΛΙΣΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ) ¹¹

Επωνυμία Φορέα	Είδος Φορέα
1.	
2.	
3.	
4.	

Α1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΦΟΡΕΑ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ) ¹²

Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα ¹³			
A/A Φορέα ¹⁴		Συντονιστής Φορέας	☐
Είδος Φορέα ¹⁵	(Επιλογή από λίστα)		
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Επωνυμία Φορέα			
Συντομογραφία Φορέα			
Διακριτικός Τίτλος Φορέα			
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα			
A.Φ.Μ.		TIN / VAT Number ¹⁶	
Δ.Ο.Υ.	(Επιλογή από λίστα)		
ΧΩΡΑ			
Ημερομηνία Ίδρυσης			
Νομική Μορφή			
Μέγεθος Επιχείρησης ¹⁷	(επάγεται)		

¹¹ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση/ερευνητικό οργανισμό που συμμετέχει στο έργο.

¹² Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση/ερευνητικό οργανισμό που συμμετέχει στο έργο.

¹³ Επωνυμία Φορέα, Διακριτικός Τίτλος, Ημερομηνία Ίδρυσης, Διεύθυνση Έδρας: βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.

¹⁴ Στα συνεργατικά έργα πρώτος δηλώνεται ο Συντονιστής Φορέας

¹⁵ - Επιχείρηση
 - Ερευνητικός Οργανισμός
 - Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις εάν ασκούν οικονομική δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά
 - Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί

¹⁶ Για αλλοδαπές επιχειρήσεις με έδρα σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπληρώνεται το πεδίο TIN / VAT Number

¹⁷ Αφορά μόνο τις Επιχειρήσεις.

Μικρή/Μεσαία/Μεγάλη (επάγεται από τα στοιχεία που έχουν εισαχθεί στον Πίνακα xx Συγκεντρωτικά Στοιχεία Μεγέθους Επιχείρησης). Το μέγεθος της επιχείρησης θα επιβεβαιωθεί κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης.

Ο ορισμός της ΜΜΕ είναι σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 (βλ. Παράρτημα ΙV της Πρόσκλησης της Δράσης)

Μέλος Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων Elevate Greece ¹⁸	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Εάν ναι, συμπληρώστε Αριθμό Πρωτοκόλλου και ημερομηνία Απόφασης Εγγραφής ¹⁹
Εγγραφή Φορέα στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει. ²⁰	ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Σχετική Τεκμηρίωση ²¹
Κύρια Δραστηριότητα Ερευνητικού Φορέα ²²	(Επιλογή από λίστα)	
Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι "Άλλη" προσδιορίστε		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ		
Περιφέρεια	(Επιλογή από λίστα)	
Περιφερειακή Ενότητα	(Επιλογή από λίστα)	
Δήμος	(Επιλογή από λίστα)	
Δημοτική Ενότητα	(Επιλογή από λίστα)	
Οδός - Αριθμός		
Πόλη/Τοποθεσία		
Ταχ. Κωδικός		
Τηλέφωνο Επικοινωνίας		
Fax		
Ιστοχώρος (Website)		
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου		

¹⁸ Αφορά μόνο τις Επιχειρήσεις.

Συμπληρώνουν "ΝΑΙ" μόνο οι νεοφυείς επιχειρήσεις που είναι μέλη του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων "Elevate Greece" (Ν. 4712/2020 (ΦΕΚ Α' 146), άρθρο 47 «Σύσταση Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων» και Α.Π. 85490/10.8.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων)

¹⁹ Οι επιχειρήσεις που απάντησαν "ΝΑΙ" συμπληρώνουν υποχρεωτικά τον Α.Π. και την ημερομηνία της απόφασης εγγραφής τους στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων "Elevate Greece"

²⁰ Αφορά όλους τους φορείς.

²¹ Οι φορείς που απαντούν "ΝΑΙ" συμπληρώνουν υποχρεωτικά τον αριθμό και την ημερομηνία εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Οι φορείς που απαντούν "ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ" αναφέρουν τον λόγο εξαίρεσής τους από την υποχρέωση εγγραφής.

²² Αφορά μόνο τους Ερευνητικούς Οργανισμούς (Δυνατότητα πολλαπλής επιλογής).

- Δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- Ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- Ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης

Αντικείμενο Δραστηριότητας σχετιζόμενο με το Έργο²³			
Φορέας	Κ.Α.Δ. ²⁴	Κύριος Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία Προσθήκης
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)		☐	

Βασικά Στοιχεία Τόπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος το οποίο Υλοποιεί το Έργο²⁵				
Φορέας	Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα, Δήμος, Δημοτική Ενότητα, Πόλη/Τοποθεσία	Οδός - Αριθμός	Ταχ. Κωδικός
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)			

Κατοχή διπλώματος/των ευρεσιτεχνίας την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT)²⁶			
Φορέας	Κωδικός Πνευματικής Ιδιοκτησίας Intellectual Property Code (IPC)	Φορέας χορήγησης πατέντας	Ημερομηνία απόκτησης
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)			

²³ Αφορά μόνο τις Επιχειρήσεις.

²⁴ Συμπληρώνεται ο σχετικότερος με το έργο ΚΑΔ, τον οποίο ήδη διαθέτει η επιχείρηση κατά την υποβολή (βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.). Δεν απαιτείται έκδοση νέου ΚΑΔ ειδικά για τη Δράση.

²⁵ Ο τόπος υλοποίησης έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον πίνακα Α1.4 **καθορίζει την Περιφέρεια από τη οποία αντλεί χρηματοδότηση** ο Δυνητικός Δικαιούχος. Επίσης, η ορθή καταγραφή της Περιφέρειας είναι απαραίτητη και για την ορθή καταγραφή των επιτευχθέντων δεικτών κατά την ολοκλήρωση του έργου.

Για τα συνεργατικά, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε μέλος του συνεργατικού έργου (εταίρο) αντλείται από την περιφέρεια του εταίρου. Για αλλοδαπές επιχειρήσεις (κάτοχοι TIN / VAT Number) με έδρα σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, να δηλωθεί ο τόπος και η περιφέρεια στην οποία δεσμεύονται ότι θα ιδρύσουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) όπου θα υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.

²⁶ Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να είναι στο όνομα συμμετέχουσας επιχείρησης (σε επίπεδο ΑΦΜ), να είναι σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty – PCT) και να μην έχει παρέλθει κατά τον χρόνο υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης, πενταετία από την ημερομηνία απόκτησής του.

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης μη Οικονομικών Δραστηριοτήτων Ερευνητικού Οργανισμού²⁷
Φορέας (Επιλογή από λίστα)
Αποτελεί πρωταρχικό σκοπό του φορέα η διδασκαλία και η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής E&A στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία, ή/και προβλέπεται ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας
ΝΑΙ/ΟΧΙ

²⁷ Αν η απάντηση σε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις είναι ΟΧΙ, θα πρέπει ο δυνητικός δικαιούχος να επιστρέψει στην αντίστοιχη καρτέλα και να δηλώσει ορθά το είδος του φορέα στον οποίο ανήκει, εξετάζοντας εάν ο φορέας είναι τύπου "Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις"

Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης μη Οικονομικών Δραστηριοτήτων Λοιπών Φορέων που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί²⁸
Φορέας (Επιλογή από λίστα)
Ο φορέας ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και δ) Κοινωνική Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Προβλέπεται ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας
ΝΑΙ/ΟΧΙ

²⁸ Αν η απάντηση σε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις είναι ΟΧΙ, θα πρέπει ο δυνητικός δικαιούχος να επιστρέψει στην αντίστοιχη καρτέλα και να δηλώσει ορθά το είδος του φορέα στον οποίο ανήκει, εξετάζοντας εάν ο φορέας είναι τύπου "Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις"

Α1.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΑΦΩΝ

Συντονιστής ΟΠΣΚΕ Έργου ²⁹			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου ³⁰			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα ή Είδος Συνεργασίας με τον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

Α1.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ³¹

Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Α.Φ.Μ.		TIN/VAT Number	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	

²⁹ Για κάθε έργο να καταχωρηθεί ένας μόνος Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου. Το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται/εξουσιοδοτείται από όλους τους συμμετέχοντες φορείς να συμπληρώσει και να υποβάλει την Αίτηση Χρηματοδότησης για λογαριασμό τους και έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΕΥΔΕ ΕΚ.

³⁰ Για κάθε έργο να καταχωρηθεί ένας μόνος Επιστημονικός Υπεύθυνος. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα συμμετέχει στη σύμπραξη και είναι δυνατόν να είναι εξωτερικός συνεργάτης. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται.

³¹ Συμπληρώνεται για κάθε φορέα που συμμετέχει στο έργο.

Fax		e-mail	
-----	--	--------	--

Α1.7 ΆΛΛΕΣ ΕΠΑΦΕΣ³²

Υπεύθυνος Επικοινωνίας του Φορέα για το Έργο			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

Α1.8 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ³³

Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων ³⁴			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Α.Φ.Μ. Μετόχου		TIN / VAT Number	
Δ.Ο.Υ.			
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής			
Ποσοστό Συμμετοχής (%)			
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα			
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	☐ Φυσικό Πρόσωπο ☐ Νομικό Πρόσωπο		
Επώνυμο ή Επωνυμία			
Όνομα			
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου		TIN / VAT Number Νομίμου Εκπροσώπου	
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής Νομίμου Εκπροσώπου		Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο Επικοινωνίας			

³² Συμπληρώνεται το πρόσωπο επικοινωνίας για το έργο σε κάθε φορέα που συμμετέχει.

³³ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στο έργο.

³⁴ Σε περίπτωση πολυμετοχικών σχημάτων, κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ενδείκνυται να καταχωρούνται όσοι εκ των μετόχων κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο ή ίσο του 25% ή οι πέντε με το μεγαλύτερο ποσοστό αν υπάρχουν εκατοντάδες μικρομέτοχοι. Επιχείρηση που στο μετοχικό κεφάλαιό της συμμετέχει το Δημόσιο ή Δημόσιος φορέας συμπληρώνει τον ΑΦΜ του εποπτεύοντος Υπουργείου ή του δημόσιου φορέα αντίστοιχα. Για τις ατομικές επιχειρήσεις όπου «Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων» δηλώνονται τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης.

Fax	
email	

Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Συνδεδεμένη Επιχείρηση			
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης		TIN / VAT Number	
ΧΩΡΑ			
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)		
Απασχολούμενοι(ΕΜΕ)			
Σύνολο Ενεργητικού			
Κύκλος Εργασιών			

Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)³⁵			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Συνεργαζόμενη Επιχείρηση			
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης		TIN / VAT Number	
ΧΩΡΑ			
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)		
Απασχολούμενοι(ΕΜΕ)			
Σύνολο Ενεργητικού			
Κύκλος Εργασιών			

A1.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Συγκεντρωτικά Στοιχεία Μεγέθους Επιχείρησης			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
	Έτος υποβολής -3	Έτος υποβολής -2	Έτος υποβολής -1
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)			
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)			

Ειδικότερες οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης παρέχονται στο Εγχειρίδιο ΟΠΣΚΕ για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης της Δράσης που είναι αναρτημένο στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔ Π «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027», της ΕΥΔΕ ΕΚ και στο ΟΠΣΚΕ.

Επισημαίνεται ότι, όπως προβλέπεται στην Πρόσκληση της Δράσης, για τα δυνητικά εντασσόμενα έργα θα κληθούν να υποβληθούν τα Δικαιολογητικά για την έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης (Παράρτημα ΙΙ). Επιπλέον, «κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών έγκρισης

³⁵ Δεν απαιτείται να συμπληρωθεί από τις μεγάλες επιχειρήσεις.

της Αίτησης Χρηματοδότησης από την ΕΥΔΕ ΕΚ, εάν διαπιστωθεί σφάλμα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ Καν 651/2014), αυτά διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από την ΕΥΔΕ ΕΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία».

Α2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Α2.1 ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ –ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ³⁶

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ							ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ															
A/A	Ενότητα Εργασίας (κωδικός)	Ενότητα Εργασίας (τίτλος)	Συνοπτική περιγραφή	Κατηγορία δραστηριότητας	Υπεύθυνος Ε.Ε. (Φορέας)	Συνομογραφία φορέα Υπεύθου Ε.Ε.	Έναρξη Ε.Ε.	Λήξη Ε.Ε.	Ανθρωπομήνες	Παραδοτέο (κωδικός)	Είδος παραδοτέου*	Παραδοτέο (τίτλος)	Συνοπτική περιγραφή	Φορέας (υπεύθυνος για το παραδοτέο)	Ταξινόμηση της διάδοσης (classification of dissemination)	Φορείς (που συμμετέχουν στο παραδοτέο)	Ανθρωπομήνες (για κάθε φορέα που συμμετέχει στο παραδοτέο)	Κόστος (των Ανθρωπομημών ανά Φορέα και ΕΕ)	Τμήματα/Ινστιτούτα (που συμμετέχουν στο παραδοτέο)	Έναρξη Παραδοτέου	Λήξη Παραδοτέου	
1	EE1			ΒΙΕ/ΠΕΑ/ΜΤΣ	(Επιλογή από λίστα)	(επάνεται από I.2)	M01 (=έναρξη 1ου παραδοτέου)	M06 (=λήξη τελευταίου παραδοτέου)	(Α/Μ ενότητες εργασίας = άθροισμα των Α/Μ όλων των παραδοτέων της ΕΕ - από τη στήλη 5)	Π.1.1	(Επιλογή από λίστα)			(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα: public/confidential)	Φορέας 1		(επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού ανά Φορέα και ΕΕ)	ως κείμενο και μόνο προερατικά σημειώνει το ΑΕΙ/ΕΚ ποια Τμήματα /Ινστιτούτα συμμετέχουν			
										Π.1.2				Φορέας 2 Φορέας ...	€ €							
2	EE2						M05	M012		Π.2.1												
										Π.2.2												
3																						
							(έναρξη έργου)	(λήξη έργου)														
																Σύνολα	(σύνολο Α/Μ)	(συνολικό κόστος Α/Μ)				

*Είδος παραδοτέου: Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτική κατασκευή, Πρότυπο, Λογισμικό, Ιστότοπος, Μελέτη ως αποτέλεσμα συμβουλευτικής υπηρεσίας, Μελέτη Σκοπιμότητας, Άλλο

Σε περίπτωση που προβλέπεται ως αποτέλεσμα του έργου να υποβληθεί αίτηση για κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο (Patent Cooperation Treaty - PCT) θα πρέπει να περιλαμβάνεται αντίστοιχο παραδοτέο του έργου με την επισήμανση ότι είναι σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή διεθνές επίπεδο.

³⁶ Στην καρτέλα αυτή ορίζεται ποιος φορέας συμμετέχει σε κάθε Ενότητα Εργασίας και Παραδοτέο. Συμπληρώνεται μόνο τους φορείς που συμμετέχουν στην Ενότητα Εργασίας. Επισημαίνεται ότι όλα τα παραδοτέα συνδέονται με την αντίστοιχη ανθρωποπροσπάθεια που απαιτείται από την ομάδα έργου

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
 – Μέρος Α (υπόδειγμα)

		Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης (διάρκεια σε μήνες)																																					
Α/Α	Ενότητα Εργασίας (κωδικός)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
1	ΕΕ1	■	■	■	■																																		
2	ΕΕ2					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3																																							

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
 – Μέρος Α (υπόδειγμα)

Α2.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ

α/α	Φορέας	Επώνυμο	Όνομα	ΑΦΜ	Φύλο-Γυναίκα (ΝΑΙ/ΌΧΙ)	ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	ΤΕΧΝΙΚΟΙ	Κύρια ερευνητική ομάδα (ΝΑΙ ή ΌΧΙ)	Ειδικότητα	Επίπεδο σπουδών	Θέση / Καθήκοντα στο έργο	ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ		
						Ερευνητής (ΝΑΙ/ΌΧΙ)	Τεχνικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΌΧΙ)					Νέα θέση έρευνας (ΝΑΙ/ΌΧΙ)	Ετήσια ΙΠΑ για ερευνητές [καταμέτρηση δείκτη RCO06]	Ετήσια ΙΠΑ για νέες θέσεις έρευνας [καταμέτρηση δείκτη RCR102]
1	Φορέας 1				(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα) (Υποχρεωτικό αν Ναι ερευνητής)	(για αξιολόγηση - Cvs) (ενεργό μόνο για ερευνητές)		(Επιλογή από λίστα)		Νέα θέση έρευνας (ΝΑΙ/ΌΧΙ)	Ετήσια ΙΠΑ για ερευνητές [καταμέτρηση δείκτη RCO06]	Ετήσια ΙΠΑ για νέες θέσεις έρευνας [καταμέτρηση δείκτη RCR102]
												(συμπληρώνεται μόνο για Ερευνητές) (Αφορά κενές θέσεις R&D και δημιουργία θέσεων R&D)	(συμπληρώνει ΙΠΑ μόνο για ερευνητές) (Ανεργό αν ΌΧΙ ερευνητής ή ΝΑΙ Νέα θέση έρευνας)	(συμπληρώνει ΙΠΑ μόνο για ερευνητές που καλύπτουν νέα θέση έρευνας) (Ανεργό αν ΌΧΙ ερευνητής ή ΌΧΙ Νέα θέση έρευνας)
2	Φορέας 2													
Σύνολα					(καταμέτρηση γυναίκες ερευνήτριες)	(καταμέτρηση ερευνητές)	(καταμέτρηση τεχνικό προσωπικό)					(καταμέτρηση Νέες θέσεις έρευνας)	(καταμέτρηση ΙΠΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΣ ΘΕΣΕΩΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ = Δείκτης RCO06)	(καταμέτρηση ΙΠΑ ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΩΣ ΕΡΕΥΝΑΣ = Δείκτης RCR102)

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
– Μέρος Α (υπόδειγμα)

Προτείνεται να καταχωρηθούν τα στοιχεία **τουλάχιστον 3 ατόμων από κάθε φορέα**, τα οποία συμμετέχουν στην κύρια ερευνητική ομάδα.

Αν πρόκειται για έκτακτο προσωπικό, δηλώστε στα πεδία Επώνυμο, Όνομα «νέα θέση εργασίας» και συμπληρώστε την ειδικότητα.

Σε περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν ιδρυθεί πρόσφατα ή σε περίπτωση μικρών επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν (ακόμα) προσωπικό για την εκτέλεση του έργου, δύνανται να δηλωθούν οι μέτοχοι ως μέλη της ερευνητικής ομάδας.

Φύλο- Γυναίκα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Μόνο για στατιστικούς λόγους και υποχρεωτικό ΜΟΝΟ για ερευνητές

Επίπεδο σπουδών

Επιλογή από λίστα (πηγή: Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων www.eorper.gr):

- 1 Απολυτήριο ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
- 2 Απολυτήριο ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
- 3 Πτυχίο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟΥ 3 (ΣΕΚ)
- 3 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 1 – ΙΕΚ (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)⁴ Πτυχίο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ (ΕΠΑ.Σ.)
- 4 Απολυτήριο ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
- 4 Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.)
- 4 Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας – ΕΠΑ.Λ.
- 5 Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Επίπεδου 5 (ΕΠΑ.Λ.-Τάξη Μαθητείας)
- 5 Δίπλωμα ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5 – Ι.Ε.Κ.
- 5 Δίπλωμα ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΕΤΑΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – Ι.Ε.Κ. (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)
- 5 Δίπλωμα / Πτυχίο ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
- 6 Πτυχίο / Δίπλωμα ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- 7 Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
- 8 Διδακτορικό Δίπλωμα

Θέση / Καθήκοντα στο έργο

Ερευνητής: Τεκμηρίωση όσον αφορά την αναγκαιότητα απασχόλησης του ερευνητή στο έργο (συμμετοχή σε ΕΕ, παραδοτέα κλπ)

Τεχνικό προσωπικό: Τεκμηρίωση όσον αφορά την αναγκαιότητα απασχόλησης του ατόμου στο έργο ως τεχνικό προσωπικό και ότι διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα με βάση τις σπουδές και την εμπειρία του.

Νέα θέση έρευνας

Συμπληρώνεται ΜΟΝΟ για ερευνητές.

Αφορά κενές θέσεις R&D και δημιουργία θέσεων R&D, ΜΟΝΟ εφόσον καλυφθεί η θέση: α) με νέο ερευνητή (έκτακτο ή τακτικό προσωπικό) ή β) με εσωτερική μετακίνηση υπό την προϋπόθεση να καλυφθεί η θέση από την οποία μετακινήθηκε ο ερευνητής.

Δείκτες (που αφορούν ερευνητές)

RCO 06: Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις =ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ.

Ο κύριος σκοπός του δείκτη RCO06 (εκροών) είναι η μέτρηση της πραγματικής δυναμικής της υποστηριζόμενης ερευνητικής εγκατάστασης.

Ο δείκτης RCO06 αφορά ΜΟΝΟ υφιστάμενο τακτικό προσωπικό. Δεν αφορά νέες θέσεις έρευνας (αυτές μετρώνται στον RCR102).

Στον RCO06 συμπληρώνεται το ετήσιο ΙΠΑ κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης του έργου. Τιμές: 0-1. Max τιμή: 1 ΙΠΑ/ΑΦΜ. Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης στο έργο λογίζεται ως 1 ΙΠΑ.

Ο RCO06 καταμετράται κατά το 1ο έτος υλοποίησης του έργου. Καταμέτρηση σε επίπεδο ειδικού στόχου. Η διπλή μέτρηση των ερευνητών αφαιρείται στο επίπεδο του ειδικού στόχου (δεν πρέπει να υπολογίζονται οι ίδιοι ερευνητές δύο φορές).

RCR 102: Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες =ΝΕΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ.

Ο δείκτης RCR102 (αποτελέσματος) χρησιμοποιείται για να μετρηθεί η κάλυψη ερευνητικών θέσεων εργασίας.

Ο δείκτης RCR102 αφορά σε **νέες θέσεις έρευνας** (είτε κενές θέσεις έρευνας είτε δημιουργία νέων θέσεων έρευνας). Δεν αφορά υφιστάμενες θέσεις (οι οποίες μετρώνται στον RCO06). Συμπληρώνεται το ετήσιο ΙΠΑ κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του έργου.

Α2.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ³⁷

Ρόλος των συμμετεχόντων φορέων στο έργο (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία επιλογές)		Φορέας (Επιλογή από λίστα)
Διαχείριση έργου	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας θα κάνει τις δραστηριότητες διαχείρισης έργου
Επικοινωνία και διάδοση των αποτελεσμάτων	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας θα είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία και τη διάδοση των αποτελεσμάτων
Παροχή ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας παρέχει μια ερευνητική εγκατάσταση ή ερευνητικό εξοπλισμό.
Συν-καθορισμός των αναγκών έρευνας και αγοράς	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας θα συμμετάσχει στον συν-καθορισμό των αναγκών έρευνας και αγοράς.
Εκπρόσωπος κοινωνικών ομάδων	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας ανήκει εκπροσωπεί κοινωνική ομάδα (ΜΚΟ, σωματείο, ένωση καταναλωτών, κοινοτική ομάδα, φιλανθρωπική οργάνωση κ.λπ.).
Υπεύθυνος χάραξης πολιτικής ρυθμιστής ή οργανισμός τυποποίησης	☐	Κάντε κλικ εάν ο φορέας σας είναι υπεύθυνος χάραξης πολιτικής (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό επίπεδο), ρυθμιστής ή οργανισμός τυποποίησης.
Φορέας που εκπονεί έρευνα	☐	Κάντε κλικ εάν ο οργανισμός σας είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση της έρευνας κατά τη διάρκεια του έργου
Φορέας που αναπτύσσει τεχνολογία	☐	Κάντε κλικ εάν ο οργανισμός σας είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη της τεχνολογίας στο έργο
Δοκιμή και επικύρωση (validation) των προσεγγίσεων και των προτεινόμενων λύσεων	☐	Κάντε κλικ εάν ο οργανισμός σας είναι υπεύθυνος για τη δοκιμή/επικύρωση των προσεγγίσεων και των προτεινόμενων λύσεων
Πρωτοτυποποίηση και επίδειξη	☐	Κάντε κλικ εάν ο οργανισμός σας είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη των πρωτοτύπων και την εκτέλεση επιδείξεων.

³⁷ Η καρτέλα αυτή συμπληρώνεται από όλους τους φορείς που συμμετέχουν στο έργο ως εταίροι (Δυνατότητα πολλαπλής επιλογής).

Επισημαίνεται ότι στα συνεργατικά έργα προβλέπεται η συμμετοχή μόνο εταίρων που συμβάλλουν στις κύριες δραστηριότητες του έργου (core activities) και πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα συμμετοχής καθενός εξ' αυτών.

Α2.4 ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

<p>Η ύπαρξη ενός σχεδίου για την ισότητα των φύλων αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας για δημόσιους φορείς, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικούς οργανισμούς. Λάβετε υπόψη ότι εάν επιλεγεί η πρόταση, θα είναι απαραίτητο να έχετε ένα Σχέδιο για την Ισότητα των Φύλων πριν από την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης.</p> <p>Έχει ο οργανισμός Σχέδιο για την Ισότητα των Φύλων (ΣΧΙΦ) που καλύπτει τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω;</p> <p>Ελάχιστες απαιτήσεις που αποτελούν δομικά στοιχεία ενός ΣΧΙΦ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημοσίευση ΣΧΙΦ: επίσημο έγγραφο που δημοσιεύεται στον ιστοσελίδα του φορέα και υπογράφεται από την ανώτατη διοίκηση - Δέσμευση/Εκχώρηση πόρων(dedicated resources): δέσμευση (commitment) ανθρώπινου δυναμικού και συμμετοχή ειδικών σε θέματα εφαρμογής σχεδίων για την ισότητα των φύλων - Συλλογή και παρακολούθηση δεδομένων: αναλυτικά δεδομένα σχετικά με το φύλο για το προσωπικό (και τους φοιτητές για τα ακαδημαϊκά ιδρύματα) και ετήσια έκθεση με βάση δείκτες - Εκπαίδευση: Ευαισθητοποίηση/εκπαίδευση του προσωπικού και των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων σχετικά με την ισότητα των φύλων και τις ασυνείδητες προκαταλήψεις για το φύλο <p>Από άποψη περιεχομένου του ΣΧΙΦ, συνιστώνται οι παρακάτω τομείς που πρέπει να καλυφθούν και να αντιμετωπιστούν μέσω συγκεκριμένων μέτρων και στόχων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και κουλτούρα του οργανισμού (organisational culture) - Ισορροπία των φύλων στην ηγεσία και στα κέντρα λήψης αποφάσεων - Ισότητα των φύλων στις προσλήψεις και στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας - Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο ερευνητικό και διδακτικό περιεχόμενο - Μέτρα κατά της βίας λόγω φύλου, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης 	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
---	----------------

Α2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ³⁸

								ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
A/A	Φορέας	Φορέας (συντομογραφία)	Είδος Φορέα (α)	Κατηγορία Περιφέρειας (από όπου ο φορέας ανήκει κενδύλια)	Μέγεθος επιχείρησης (β)	Κατηγορία δραστηριότητας (γ)	Ένταση ενίσχυσης	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη
1	Φορέας 1	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	ΒΙΕ /βιομηχανική έρευνα (επάγεται από II.1.2)	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα σε σχέση με τα α, β, γ)	(επάγεται από I.1.2, στήλη 5=Κάτος (των Ανθρώπινων από Φορέα και ΕΕ))	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα ως γινόμενο των άμεσων δαπανών προσωπικού επί την ένταση ενίσχυσης)
						ΓΕΑ /περασματική ανάπτυξη (επάγεται από II.1.2)	...%	€	€ ΔΔ
						ΜΤΣ /μέγιστη τεχνικής σκοπιμότητας (επάγεται από II.1.2)	...%	€	€ ΔΔ
(σύνολο φορέα 1 για άμεσες δαπάνες προσωπικού)									
		(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	ΒΙΕ /βιομηχανική έρευνα (επάγεται από II.1.2)	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα σε σχέση με τα α, β, γ)	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα ως σταθερό ποσοστό 40% επί των άμεσων δαπανών προσωπικού για ΒΙΕ)	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα ως γινόμενο των λοιπών άμεσων δαπανών (40%) επί την ένταση ενίσχυσης)
						ΓΕΑ /περασματική ανάπτυξη (επάγεται από II.1.2)	...%		
						ΜΤΣ /μέγιστη τεχνικής σκοπιμότητας (επάγεται από II.1.2)	...%		
(σύνολο φορέα 1 για λοιπές άμεσες δαπάνες με 40%)									
		(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	(επάγεται από I.2)	ΒΙΕ /βιομηχανική έρευνα (επάγεται από II.1.2)	(υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα σε σχέση με τα α, β, γ)	(υπολογίζεται αυτόματα ως θάροισμα των άμεσων δαπανών προσωπικού για ΒΙΕ + 40% αυτών)	
						ΓΕΑ /περασματική ανάπτυξη (επάγεται από II.1.2)	...%		
						ΜΤΣ /μέγιστη τεχνικής σκοπιμότητας (επάγεται από II.1.2)	...%		
(σύνολο φορέα 1)								(Π/Υ Φορέα 1)	(ΔΔ Φορέα 1)
2	Φορέας 2								
(σύνολο φορέα 2)									
	Άμεσες δαπάνες προσωπικού (ανά κατηγορία δραστηριότητας)					ΒΙΕ		€	€ ΔΔ
						ΓΕΑ		€	€ ΔΔ
						ΜΤΣ		€	€ ΔΔ
(σύνολο άμεσες δαπάνες προσωπικού έργου)									
	Λοιπές δαπάνες (ενιαίος συντελεστής 40% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού)					ΒΙΕ		€	40% ΔΔ (ΒΙΕ)
						ΓΕΑ		€	40% ΔΔ (ΓΕΑ)
						ΜΤΣ		€	40% ΔΔ (ΜΤΣ)
(σύνολο λοιπές άμεσες δαπάνες έργου =40%)									
	ΣΥΝΟΛΑ					ΒΙΕ σύνολο έργου		€	€ ΔΔ + 40% ΔΔ
						ΓΕΑ σύνολο έργου		€	€ ΔΔ + 40% ΔΔ
						ΜΤΣ σύνολο έργου		€	€ ΔΔ + 40% ΔΔ
							(% ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ)	(Π/Υ ΕΡΓΟΥ)	(ΔΔ ΕΡΓΟΥ)

³⁸ Επαγόμενος Πίνακας από το σύστημα. Για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής και δηλώνονται ως σταθερό ποσοστό 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (EP1-Δαπάνες Προσωπικού).

Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης ³⁹							
Α/Α Φορέα	Συντομο- γραφία Φορέα	Είδος Φορέα	Προϋπο- λογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	(%) Δ.Δ. επί της συνολικής Δ.Δ.	Περιφέ- ρεια ⁴⁰
	Σύνολο						

³⁹ Πληροφοριακός Πίνακας, ο οποίος επάγεται αυτόματα από το σύστημα

⁴⁰ Η Περιφέρεια επάγεται από τον τόπο υλοποίησης του έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον αντίστοιχο πίνακα

Α3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ⁴¹

Α3.1 Πεδίο Παρέμβασης του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»⁴²

Επιλέγεται σε επίπεδο δικαιούχου/συμμετέχοντα φορέα το Πεδίο Παρέμβασης του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» στο οποίο κατανέμονται οι Δείκτες Εκρμών και Αποτελέσματος.

Εξετάζεται καταρχήν αν το ερευνητικό έργο εστιάζει στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ή την κυκλική οικονομία και αν ναι τότε επιλέγεται ως Πεδίο Παρέμβασης το Πεδίο 029 ή 030 αντιστοίχως.

Σε περίπτωση που δεν εμπίπτει στο Πεδίο 029 ή 030, τότε ο δικαιούχος εξετάζει σε ποιο από τα Πεδία Παρέμβασης (010, 011 ή 012) εμπίπτει ανάλογα με το είδος και το μέγεθος του δικαιούχου.

Κωδικός	Περιγραφή	
010	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης	☐
011	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης	☐
012	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε κέντρα ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)	☐
029 ⁴³	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, που εστιάζουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	☐
030 ⁴⁴	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που εστιάζουν στην κυκλική οικονομία.	☐

⁴¹ Επεξήγηση των δεικτών εκρής δίνονται στο Παράρτημα ΙΧ της πρόσκλησης: Δείκτες Δράσης. Συμπληρώνονται οι τιμές-στόχοι των εξής δεικτών σε επίπεδο δικαιούχου.

⁴² Επιλέγεται μόνο ένα Πεδίο Παρέμβασης δίνεται προτεραιότητα στα Πεδία 029 και 030.

⁴³ Επισημαίνεται ότι εφόσον το ερευνητικό έργο εστιάζει στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή υποχρεωτικά όλοι οι δικαιούχοι/συμμετέχοντες φορείς στο έργο δηλώνουν ως Πεδίο Παρέμβασης το 029.

⁴⁴ Επισημαίνεται ότι εφόσον το ερευνητικό έργο εστιάζει στην κυκλική οικονομία υποχρεωτικά όλοι οι δικαιούχοι/συμμετέχοντες φορείς στο έργο δηλώνουν ως Πεδίο Παρέμβασης το 030.

Α3.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

Συμπληρώνονται οι τιμές-στόχοι των εξής δεικτών των ακόλουθων δεικτών σε επίπεδο δικαιούχου:

Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	
RCO 01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	☐
RCO 02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	☐
RCO 05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις	☐
RCO 06	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις	ετήσια ΙΠΑ	
RCO 07	Ερευνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν σε κοινά ερευνητικά έργα	Ερευνητικοί οργανισμοί	☐
RCO 08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ	
RCO 10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις	☐

Α3.3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ⁴⁵

Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	
RCR 02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	
RCR 102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	
RCR 03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	επιχειρήσεις	☐
RCR 05	ΜΜΕ που καινοτομούν σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο	επιχειρήσεις	☐

⁴⁵ Συμπληρώνονται οι τιμές-στόχοι των δεικτών αποτελέσματος σε επίπεδο δικαιούχου κατά την αίτηση χρηματοδότησης.

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
– Μέρος Α (υπόδειγμα)

RCR 06	Υποβληθείσες αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	
RCR 08	Εκδόσεις από υποστηριζόμενα έργα	δημοσιεύσεις	
PSR016	Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε προσκλήσεις που προκύπτουν από διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης	επιχειρήσεις	☐

A4 ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ

A4.1 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΗΘΙΚΗΣ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ο πίνακας αυτός πρέπει να συμπληρωθεί υποχρεωτικά.

Εάν σε κάποιες απαντήσεις, η ένδειξη είναι ΝΑΙ, συμπληρώστε την ένδειξη της σελίδας που αναφέρεται το συγκεκριμένο θέμα στο κείμενο της πλήρους πρότασης.

	1. Ανθρώπινα Εμβρυικά Βλαστοκύτταρα και Ανθρώπινα Έμβρυα		ΣΕΛΙΔΑ
	Στην ερευνητική διαδικασία περιλαμβάνεται χρήση Ανθρώπινων Εμβρυικών Βλαστοκυττάρων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν ΝΑΙ:	Θα προέλθουν από έμβρυα στο πλαίσιο του έργου ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Θα είναι από προϋπάρχουσες κυτταρικές γραμμές;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι αυτές οι κυτταρικές γραμμές δηλωμένες στο Ευρωπαϊκό Μητρώο των κυτταρικών γραμμών των ανθρώπινων Εμβρυικών Βλαστοκυττάρων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνεται χρήση Ανθρώπινων Εμβρύων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν ΝΑΙ:	Η ερευνητική διαδικασία θα οδηγήσει στην καταστροφή τους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΕΛΙΔΑ
	2. Άνθρωποι		ΣΕΛΙΔΑ
	Περιλαμβάνεται η συμμετοχή ανθρώπων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν ΝΑΙ:	Είναι εθελοντές για μη ιατρικές μελέτες (έρευνα στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι υγιείς εθελοντές για ιατρικές μελέτες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι ασθενείς για ιατρικές μελέτες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι δυνητικά ευάλωτα άτομα ή ομάδες ατόμων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνονται παιδιά/ανήλικοι;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι πρόσωπα που δεν έχουν ικανότητα να δώσουν έγγραφη συγκατάθεση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνονται παρεμβάσεις στους συμμετέχοντες στη μελέτη; (συμπεριλαμβανόμενων απεικονιστικών τεχνολογιών, συμπεριφορικών θεραπειών κλπ)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν	Περιλαμβάνονται επεμβατικές τεχνικές;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

27/35

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
 – Μέρος Α (υπόδειγμα)

ΝΑΙ:	Περιλαμβάνεται συλλογή βιολογικών δειγμάτων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνεται πραγματοποίηση Κλινικής Μελέτης όπως αυτή ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία ΕU536/2014 περί κλινικής μελέτης (εφόσον χρησιμοποιούνται φάρμακα, ραδιοφάρμακα, βιολογικά προϊόντα ή άλλα ιατρικά θεραπευτικά προϊόντα;)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Είναι κλινική μελέτη;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι κλινική μελέτη χαμηλής παρέμβασης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	3. Ανθρώπινα κύτταρα/ ιστοί		ΣΕΛΙΔΑ
	Περιλαμβάνεται η χρήση ανθρώπινων κυττάρων ή ιστών;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Είναι ανθρώπινα εμβρυονικά ή εμβρυικά κύτταρα/ ή ιστοί	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι διαθέσιμα εμπορικά;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Αποκτήθηκαν από το έργο;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Αποκτήθηκαν από άλλο έργο, εργαστήριο ή ινστιτούτο;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Αποκτήθηκαν από βιοτράπεζα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	4. Προσωπικά δεδομένα		ΣΕΛΙΔΑ
	Περιλαμβάνεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Περιλαμβάνεται η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών/ ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων; (σεξουαλικές προτιμήσεις, γενετικά, βιομετρικά δεδομένα, δεδομένα υγείας; Πολιτικές απόψεις; Θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις;)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	ΕΑΝ ΝΑΙ: Περιλαμβάνει επεξεργασία βιομετρικών, γενετικών ή δεδομένων υγείας;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνει δημιουργία προφίλ, συστηματική παρακολούθηση ατόμων, ή επεξεργασία μεγάλης κλίμακας ειδικών κατηγοριών δεδομένων ή παρεμβατικές μεθόδους επεξεργασίας δεδομένων όπως παρακολούθηση, γεωχωρικός εντοπισμός κλπ)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνεται περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων που προέρχονται από προηγούμενες συλλογές προσωπικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων συνόλων δεδομένων που προϋπήρχαν ή πηγές, ή συγχώνευση συνόλων δεδομένων που ήδη υπήρχαν;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Υπάρχει προγραμματισμός για εξαγωγή αυτών των προσωπικών δεδομένων από την ΕΕ σε χώρα/ες εκτός ΕΕ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τον τύπο των προσωπικών δεδομένων και τις εμπλεκόμενες χώρες		
	Υπάρχει προγραμματισμός για εισαγωγή προσωπικών δεδομένων από χώρα/ες εκτός ΕΕ στην ΕΕ ή από μια χώρα εκτός ΕΕ σε άλλη εκτός ΕΕ ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τον τύπο των προσωπικών δεδομένων και τις εμπλεκόμενες χώρες		

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
 – Μέρος Α (υπόδειγμα)

	Περιλαμβάνεται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που σχετίζονται με ποινικά αδικήματα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	5. Ζώα		ΣΕΛΙΔΑ
εάν ΝΑΙ:	Στην ερευνητική διαδικασία περιλαμβάνονται ζώα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι σπονδυλωτά ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι πρώτιστα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι γενετικά τροποποιημένα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι κλωνοποιημένα ζώα εκτροφής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Είναι είδη υπό εξαφάνιση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	6. Χώρες εκτός ΕΕ		ΣΕΛΙΔΑ
	Κάποιες από τις ερευνητικές διαδικασίες θα γίνουν σε χώρα/ες εκτός ΕΕ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τη χώρα		
	Στην περίπτωση που χώρα/ες εκτός ΕΕ θα εμπλακούν σε ερευνητικές διαδικασίες, αυτές εγείρουν πιθανά θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τη χώρα		
	Υπάρχει σχεδιασμός για χρήση τοπικών πόρων (δείγματα ζωικών ή ανθρώπινων ιστών, γενετικό υλικό, ζωντανά ζώα, ανθρώπινα υπολείμματα, αντικείμενα ιστορικής αξίας, πανίδα ή χλωρίδα υπό εξαφάνιση)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Υπάρχει σχεδιασμός για εισαγωγή όποιου άλλου υλικού (εκτός από δεδομένα -data) από χώρες εκτός ΕΕ στην ΕΕ ή από μία χώρα εκτός ΕΕ σε άλλη χώρα εκτός ΕΕ? Για εισαγωγή δεδομένων βλ σημείο 4	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τις χώρες και το υλικό		
	Υπάρχει σχεδιασμός για εξαγωγή όποιου άλλου υλικού (εκτός από δεδομένα -data) από χώρα/ες της ΕΕ σε χώρα/ες εκτός ΕΕ ; Για εξαγωγή δεδομένων βλ σημείο 4	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
εάν ΝΑΙ:	Προσδιορίστε τις χώρες και το υλικό		
	Η ερευνητική διαδικασία περιλαμβάνει και χώρες χαμηλού ή/και χαμηλού προς μέσο εισόδημα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Μπορεί η κατάσταση σε μια χώρα να βάλει σε κίνδυνο άτομα που συμμετέχουν στην ερευνητική διαδικασία ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	7. Περιβάλλον, Υγεία και Ασφάλεια		ΣΕΛΙΔΑ
	Περιλαμβάνεται χρήση ουσιών ή διαδικασιών που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο το περιβάλλον , τα ζώα ή τα φυτά (είτε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης είτε κατόπιν κατά την	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

29/35

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
– Μέρος Α (υπόδειγμα)

	χρήση των αποτελεσμάτων ;)		
	Εμπλέκονται είδη πανίδας ή χλωρίδας υπό εξαφάνιση, ή γίνεται η ερευνητική διαδικασία σε προστατευόμενες περιοχές ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	Περιλαμβάνεται χρήση ουσιών ή διαδικασιών που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπους , συμπεριλαμβανομένων αυτών που συμμετέχουν στην ερευνητική ομάδα ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	8. Τεχνητή Νοημοσύνη (ΑΙ)		ΣΕΛΙΔΑ
	Περιλαμβάνεται η ανάπτυξη ή/και η χρήση συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης ; (εάν ναι, περιγράψτε στο κομμάτι της αυτοαξιολόγησης /self assessment, εάν θεωρείτε πως αυτό εγείρει θέματα ηθικής και δεοντολογίας που σχετίζονται με ανθρώπινα δικαιώματα και αξίες)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
	9. Άλλα θέματα Ηθικής & Δεοντολογίας		ΣΕΛΙΔΑ
	Υπάρχουν άλλα θέματα ηθικής & δεοντολογίας που πρέπει να εξετασθούν; (έως 1000 χαρακτήρες)	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

Επιβεβαιώνω ότι έλαβα υπόψη όλα τα υπάρχοντα θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας και θα συμπληρωθεί και η αυτοαξιολόγηση για θέματα Ηθικής .

Αυτοαξιολόγηση για θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας της πρότασης .

Συμπληρώστε τον Πίνακα εφόσον έχετε αναφερθεί σε ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας στον προηγούμενο Πίνακα

<p>Η ηθική διάσταση των στόχων, της μεθοδολογίας και των αποτελεσμάτων :</p> <p>Αναλύστε με λεπτομέρεια τα ζητήματα που προκύπτουν σε σχέση με: τους στόχους (πχ μελέτη ευάλωτων πληθυσμών κλπ), την μεθοδολογία (πχ. κλινικές μελέτες, συμμετοχή παιδιών, προστασία προσωπικών δεδομένων κλπ), τα πιθανά αποτελέσματα (πχ περιβαλλοντική επιβάρυνση, στιγματισμός κοινωνικών ομάδων, πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις, κακή χρήση κλπ)</p>
<p>(Ελεύθερο Κείμενο)</p>
<p>Συμμόρφωση με αρχές Ηθικής και Δεοντολογίας και σχετική Νομοθεσία</p> <p>Περιγράψτε πώς θα αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που προσδιορίζονται στον παραπάνω πίνακα θεμάτων Ηθικής και Δεοντολογίας και πώς θα εξασφαλιστεί η τήρηση των κανόνων,</p>

30/35

όπως επίσης τις ενέργειες για να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες συμμορφώνονται με τις εθνικές νομικές και ηθικές απαιτήσεις της χώρας.

(Ελεύθερο Κείμενο)

A4.2 ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

1. Διαβαθμισμένες Πληροφορίες⁴⁶		ΣΕΛΙΔΑ
Περιλαμβάνονται πληροφορίες ή/και υλικά που απαιτούν προστασία έναντι μη εξουσιοδοτημένων αποκαλύψεων ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Θα χρησιμοποιηθούν διαβαθμισμένες πληροφορίες που ήδη υπάρχουν ⁴⁷ ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Θα παραχθούν διαβαθμισμένες πληροφορίες ⁴⁸ και αποτελέσματα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
2. Κακή χρήση / Βλαπτική χρήση		ΣΕΛΙΔΑ
Υπάρχει η περίπτωση να χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα με βλαπτική χρήση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Παράγεται γνώση, υλικά και τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εγκληματικές ή τρομοκρατικές ενέργειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Μπορούν τα αποτελέσματα να χρησιμοποιηθούν για χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά ή πυρηνικά όπλα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
3. Άλλα θέματα ασφάλειας		ΣΕΛΙΔΑ
Άπτεται άλλων θεμάτων πληροφοριών και/η υλικών που αφορούν στην εθνική ασφάλεια;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

⁴⁶ Σύμφωνα με την απόφαση της Ε Επιτροπής (ΕΕ, Euratom) 2015/444 της 13ης Μαρτίου 2015 σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των Διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ, «Διαβαθμισμένες πληροφορίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (EUCI) ορίζονται οποιεσδήποτε πληροφορίες ή υλικό οι οποίες ταξινομούνται από ταξινόμηση ασφαλείας της ΕΕ, και των οποίων η μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη θα μπορούσαν να θίξουν τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών».

⁴⁷ Οι διαβαθμισμένες ήδη υπάρχουσες πληροφορίες είναι πληροφορίες που είναι ήδη ταξινομημένες από μια χώρα ή/και έναν διεθνή οργανισμό ή/και την ΕΕ και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο έργο. Στην περίπτωση αυτή, το έργο πρέπει να έχει εκ των προτέρων εξουσιοδότηση από τον δημιουργό των διαβαθμισμένων πληροφοριών, που είναι η οντότητα υπό την ευθύνη του οποίου έχουν δημιουργηθεί οι διαβαθμισμένες πληροφορίες.

⁴⁸ Οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που θα παραχθούν είναι πληροφορίες (έγγραφα/ παραδοτέα/υλικά) που θα δημιουργηθούν από το έργο αυτό πρέπει να προστατεύεται από μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη.

Αν ναι περιγράψτε (έως 1000 χαρακτήρες)		
Υπάρχουν άλλα θέματα ασφάλειας που πρέπει να αναφερθούν;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

A5 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ⁴⁹

A5.1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΈΓΓΡΑΦΑ ΈΡΓΟΥ

Κατηγορία εγγράφου 1. Τεχνική Περιγραφή του Προτεινόμενου Έργου - Μέρος Β⁵⁰ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Κατηγορία εγγράφου 2. Υποβληθείσα Πρόταση. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του Horizon Europe και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας⁵¹ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Κατηγορία εγγράφου 3. Έντυπο Αξιολόγησης. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης⁵² (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Κατηγορία εγγράφου 4. Σφραγίδα Αριστείας. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση⁵³ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

A5.2 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΈΓΓΡΑΦΑ ΦΟΡΕΩΝ⁵⁴

Κατηγορία εγγράφου 5. Περιγραφή δραστηριοτήτων & ερευνητικών ενδιαφερόντων κάθε Φορέα και διαθέσιμου εξοπλισμού /υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο. (1 αρχείο για κάθε φορέα, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

⁴⁹ **Επισημαίνεται ότι το σύνολο των επισυναπτόμενων αρχείων** θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10MB με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό.

⁵⁰ Ακολουθείστε τις αναλυτικές οδηγίες του σχετικού υποδείγματος.

Για τις Παρεμβάσεις: I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις,
II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς,
III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

⁵¹ Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

⁵² Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

⁵³ Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

⁵⁴ Για τις Παρεμβάσεις: I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Κατηγορία εγγράφου 6. Κύρια ερευνητική Ομάδα κάθε Φορέα. Περιλαμβάνει περιληπτική βιογραφική αναφορά μιας παραγράφου για κάθε μέλος της κύριας ερευνητικής ομάδας του κάθε φορέα, και συγκεκριμένα σύντομο βιογραφικό, 10-15 γραμμές, ανά άτομο. Περιλαμβάνει τα άτομα της κύριας ερευνητικής ομάδας κάθε φορέα όπως δηλώθηκαν στην καρτέλα xΧ Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες ανά φορέα. (1 αρχείο για κάθε φορέα, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).

Ειδικά για προτάσεις της Παρέμβασης IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence):

Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην πλήρη και ορθή συμπλήρωση της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ και να φροντίσουν να υπάρχει:

- Ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της πρότασης που έλαβε Σφραγίδα Αριστείας με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα). Η ταυτότητα της πρότασης στο ΟΠΣΚΕ με την πρόταση που έλαβε Σφραγίδα Αριστείας, κρίνεται κατά την αξιολόγηση.
- Προσαρμογή του προϋπολογισμού στους κανόνες επιλεξιμότητας της πρόσκλησης με ανώτερο συνολικό προϋπολογισμό της Αίτησης Χρηματοδότησης, τον προϋπολογισμό που προβλέπεται /εγκρίθηκε στην πρόταση που έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.
- Αντιστοίχιση των κατηγοριών δαπανών της πρότασης που έλαβε Σφραγίδα Αριστείας με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της πρόσκλησης. Κατά την υποβολή στο ΟΠΣΚΕ οι δυνητικοί δικαιούχοι κάνουν μία αναλογική κατανομή του προϋπολογισμού στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών της Δράσης.

Στο ΟΠΣΚΕ συμπληρώνεται στην ελληνική γλώσσα ο τίτλος του έργου [Καρτέλα: Γενικά στοιχεία έργου ΕΚ - Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά)].

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα Horizon Europe. [Καρτέλα: Γενικά στοιχεία έργου ΕΚ – Διάρκεια (μήνες)].

Στο ΟΠΣΚΕ συμπληρώνεται στην ελληνική γλώσσα μία σύντομη περίληψη του έργου [Καρτέλα: Γενικά στοιχεία έργου ΕΚ - Περίληψη Πρότασης (Ελληνικά)].

Ο φορέας πρότασης στο ΟΠΣΚΕ να είναι η ίδια επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας [Καρτέλα: Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα].

Σχετικά με το **φυσικό αντικείμενο** του έργου δεν απαιτείται αναλυτική περιγραφή καθώς το έργο ταυτοποιείται (με το υποβληθέν έργο στον Horizon Europe) βάσει των αρχείων του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας. Ειδικότερα, απαιτείται να επισυναφθούν τα εξής τρία (3) αρχεία (στα Αγγλικά):

1. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του Horizon Europe και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας ((Υποβληθείσα Πρόταση)
2. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης (Έντυπο Αξιολόγησης)
3. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση (Σφραγίδα Αριστείας)

Τα ανωτέρω 3 αρχεία (Υποβληθείσα Πρόταση, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας) επισυνάπτονται στην Καρτέλα: Επισυναπτόμενα Έγγραφα Έργου.

Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Στο ΟΠΣΚΕ στην Καρτέλα: Στοιχεία φυσικού αντικειμένου (Ενότητες Εργασίας, Παραδοτέα, Κύρια Ερευνητική Ομάδα, κλπ.) συμπληρώνονται κανονικά, σε συμφωνία με τα επισυναπτόμενα αρχεία του έργου (Υποβληθείσα Πρόταση, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ "
– Μέρος Α (υπόδειγμα)

Οι πίνακες των οικονομικών στοιχείων του έργου πρέπει να αντιστοιχούν στα οικονομικά στοιχεία της πρότασης που κατετέθη στο Horizon Europe και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 2 παρ. 6 της ΥΑΕΚΕΔ "Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο».

Εάν υπάρχει οποιαδήποτε απόκλιση ανάμεσα στο φυσικό αντικείμενο της πρότασης που κατατέθηκε στην πρόσκληση του Horizon Europe (και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας) και των στοιχείων που συμπληρώνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης επισημαίνεται ότι υπερισχύουν τα περιγραφέντα στην πρόταση που κατατέθηκε στο Horizon Europe και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ " – Μέρος Β (υπόδειγμα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

2021 – 2027

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΔΡΑΣΗ «Ερευνώ – Καινοτομώ»

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
(υπόδειγμα)
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ
Μέρος Β**

Τίτλος

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ

[ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ: δίνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ]

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ (ΜΕΡΟΣ Β ΠΡΟΤΑΣΗΣ) .	3
Β ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	4
Β1 Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα (Excellence).....	4
Β2 Αποτελέσματα και Επιπτώσεις (Impact).....	5
Β3 Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησης (Quality and efficiency of the implementation)	7

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ (ΜΕΡΟΣ Β ΠΡΟΤΑΣΗΣ)

Αυτό το υπόδειγμα είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί στη διαδικασία υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης. Η δομή του υποδείγματος πρέπει να ακολουθείται κατά την προετοιμασία της πρότασής σας. Έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίζει ότι οι σημαντικότερες πτυχές της πρότασης του έργου σας παρουσιάζονται με τρόπο που θα επιτρέψει στην επιτροπή αξιολόγησης να κάνει μια αποτελεσματική αξιολόγηση σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης. Οι ενότητες Β1, Β2 και Β3 αντιστοιχούν σε κάθε ένα κριτήριο αξιολόγησης.

Σημειώνεται ότι οι προτάσεις θα αξιολογηθούν όπως υποβλήθηκαν, και όχι σύμφωνα με τις δυνατότητές τους εάν γίνονταν ορισμένες αλλαγές. Αυτό σημαίνει ότι μόνο οι προτάσεις που αντιμετωπίζουν επιτυχώς όλες τις απαιτούμενες πτυχές έχουν πιθανότητα να χρηματοδοτηθούν. Δεν υπάρχει δυνατότητα για αλλαγές στο περιεχόμενο, τον προϋπολογισμό και τη σύνθεση της σύμπραξης μεταξύ της οριστικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και της απόφασης χρηματοδότησης της πρότασης.

Όριο σελίδων: Ο τίτλος, η λίστα των συμμετεχόντων και οι ενότητες Β1, Β2 και Β3, στο σύνολο, συνιστάται να μην υπερβαίνουν τις 45 σελίδες. Όλοι οι πίνακες, τα σχήματα, οι παραπομπές και κάθε άλλο στοιχείο που σχετίζεται με αυτές τις ενότητες πρέπει να περιλαμβάνονται ως αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενότητων και συνεπώς να υπολογίζονται σε αυτό το όριο σελίδων. Ο αριθμός των σελίδων που περιλαμβάνονται σε κάθε ενότητα αυτού του υποδείγματος είναι μόνο ενδεικτικός.

Είναι καλύτερο να διατηρείτε το κείμενό σας όσο το δυνατόν πιο συνοπτικό, καθώς οι αξιολογητές σπάνια βλέπουν θετικά τις άσκοπα μεγάλες προτάσεις.

Ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες μορφοποίησης:

- Γραμματοσειρά αναφοράς για το κυρίως κείμενο των προτάσεων: Times New Roman (Windows platforms), Times/Times New Roman (Apple platforms) or Nimbus Roman No. 9 L (Linux distributions) και ελάχιστο επιτρεπόμενο μέγεθος γραμματοσειράς: 11.
- Πρέπει να χρησιμοποιείται τυπική απόσταση χαρακτήρων και ελάχιστη απόσταση μονής γραμμής.
- Οι παραπάνω κανόνες ισχύουν για το κυρίως κείμενο, συμπεριλαμβανομένου του κειμένου σε πίνακες.
- Στοιχεία κειμένου εκτός από το κύριο κείμενο, όπως κεφαλίδες, σημειώσεις υποσέλιδου, λεζάντες, τύποι, ενδέχεται να αποκλίνουν, αλλά πρέπει να είναι ευανάγνωστα.
- Το μέγεθος σελίδας είναι Α4 και όλα τα περιθώρια (πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά) πρέπει να είναι τουλάχιστον 15 mm (χωρίς υποσέλιδα ή κεφαλίδες).

Το αρχείο με την Τεχνική Περιγραφή του Προτεινόμενου Έργου θα πρέπει να είναι σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf) και το μέγεθός του δεν θα πρέπει να ξεπερνά το όριο των 10 MB.

Β ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το Β μέρος της πρότασης είναι η αναλυτική περιγραφή του προτεινόμενου έργου και περιλαμβάνει τρεις ενότητες που η καθεμία αντιστοιχεί σε ένα κριτήριο αξιολόγησης. Το Β μέρος υποβάλλεται ως έγγραφο pdf ακολουθώντας το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην πρόσκληση.

Β1 Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα (Excellence)

Αξιολογούνται τα εξής:

- Σαφήνεια και συνάφεια των στόχων του έργου, σε ποιο βαθμό το έργο είναι φιλόδοξο και στην αιχμή της τεχνολογίας.
- Αξιοπιστία και καταλληλότητα της προτεινόμενης ερευνητικής προσέγγισης, ορθότητα των επιστημονικών αρχών και διεπιστημονικότητα.

Β1.1 Στόχοι και Φιλοδοξίες (π.χ. 4 σελίδες)

- Περιγράψτε τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους του προτεινόμενου έργου και τα αναμενόμενα αποτελέσματα με ποσοτικοποιημένο τρόπο, αιτιολογώντας τη συμβατότητά τους με τους στόχους του Προγράμματος, της Πρόσκλησης και της Παρέμβασης.
- Αιτιολογήστε την επιλογή του συγκεκριμένου Τομέα Προτεραιότητας ΕΣΕΕ 2021-2027.
- Περιγράψτε το πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί και την καινοτομική λύση που προτείνετε.
- Περιγράψτε πώς το έργο σας βρίσκεται στην αιχμή της τεχνολογίας .
- Εξηγήστε τους λόγους για τους οποίους αξίζει να επενδυθεί χρόνος και χρήμα για την υλοποίηση της ερευνητικής πρότασης.
- Υποδείξτε τυχόν εξαιρετική πρωτοποριακή Έρευνα και Καινοτομία, νέες ιδέες και προσεγγίσεις, νέα προϊόντα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά και οργανωτικά μοντέλα. Όπου χρειάζεται, απεικονίστε τον βαθμό ωριμότητας του προτεινόμενου έργου με όρους Έρευνας και Καινοτομίας (TRL), στην αρχή και στο πέρας του έργου.
- Αναφέρετε τυχόν σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες που είναι ήδη διαθέσιμα στην αγορά. Ανατρέξτε σε οποιαδήποτε έρευνα για διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή δημοσίευση.

Β1.2 Μεθοδολογία (π.χ. 14 σελίδες)

- Περιγράψτε και εξηγήστε τη συνολική μεθοδολογία, συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών, εκτιμήσεων, μοντέλων και υποθέσεων που τη συνοδεύουν.
- Εξηγήστε πώς θα επιτύχετε να ικανοποιήσετε τους στόχους του προτεινόμενου έργου.
- Αναφέρετε τυχόν σημαντικές προκλήσεις/εμπόδια που μπορεί να έχετε εντοπίσει στην επιλεγμένη μεθοδολογία και πώς σκοπεύετε να τις ξεπεράσετε.

Β1.3 Επιπλέον σημαντικές παράμετροι (π.χ. 1-2 σελίδες)

- Θεώρηση της διάστασης του Φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και καινοτομίας του έργου
- Ενσωμάτωση Πρακτικών Ανοιχτής επιστήμης
- Ενδεδειγμένη διαχείριση των δεδομένων (data) και των ερευνητικών αποτελεσμάτων (research outputs) για ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιούμενα ερευνητικά δεδομένα
- Ενεργός Συμμετοχή των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών και των τελικών χρηστών όπου ενδείκνυται.

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ " – Μέρος Β (υπόδειγμα)

<p>B2 Αποτελέσματα και Επιπτώσεις (Impact)</p>
<p>Αξιολογούνται τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοπιστία των ερευνητικών οδών και των προσεγγίσεων ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις της Δράσης και ο βαθμός και η βαρύτητα της συμβολής του έργου στην επίτευξη τους. • Καταλληλότητα και ποιότητα των μέτρων για τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, όπως αυτά ορίζονται στο σχέδιο αξιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων επικοινωνίας και δημοσιότητας.
<p>B2.1 Μέτρα και προσεγγίσεις για την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων (π.χ. 4 σελίδες)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Περιγράψτε την προστιθέμενη αξία και το όφελος που αναμένεται να προκύψει από την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου και την ανάπτυξη ενός νέου ή ουσιαστικά βελτιωμένου προϊόντος/υπηρεσίας/μεθόδου παραγωγής (π.χ. οικονομικό, περιβαλλοντικό, κοινωνικό όφελος κ.λπ., προοπτικές τεχνολογικής εφαρμογής, πιθανή λήψη διπλώματος ευρεσιτεχνίας κ.λπ. για κάθε συμμετέχοντα φορέα και για το συνεργατικό σχήμα στο σύνολό του). • Περιγράψτε τη δυνητική σημασία και τον αντίκτυπο του έργου για την οικονομική, κοινωνική και τεχνολογική ανάπτυξη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. • Περιγράψτε πώς το έργο ταιριάζει με τη συνολική στρατηγική κάθε συμμετέχοντος φορέα. • Τεκμηριώστε τη δυνατότητα της επιχείρησης / των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου, δημιουργώντας νέα προϊόντα ή υπηρεσίες ή βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους. • Τεκμηριώστε την καινοτομική δυνατότητα της επιχείρησης/των επιχειρήσεων για να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα του έργου και να ενσωματώσουν τη νέα γνώση • Παρέχετε ποσοτικοποιημένες εκτιμήσεις του αντίκτυπου και των επιπτώσεων του έργου όπου είναι δυνατόν και έχουν νόημα.
<p>B2.2 Μέτρα για την μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου - Διάδοση, Αξιοποίηση και Επικοινωνία (π.χ. 5 σελίδες συμπεριλαμβανομένης της Ενότητας B2.3)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Περιγράψτε τα μέτρα που σχεδιάζετε να πάρετε για να μεγιστοποιήσετε τον αντίκτυπο του έργου σας, παρουσιάζοντας το πλάνο διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και τις προβλεπόμενες δράσεις δημοσιότητας και επικοινωνίας • Περιγράψτε τις δράσεις διάδοσης, εκμετάλλευσης και επικοινωνίας που σχεδιάζονται καθώς και τις ομάδες-στόχους που απευθύνονται (π.χ. επιστημονική κοινότητα, τελικοί χρήστες, χρηματοοικονομικοί παράγοντες, ευρύ κοινό). • Περιγράψτε τις στρατηγικές σας για τη διαχείριση και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα σχεδιασμού, πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά μυστικά κ.λπ., και πώς αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου.
<p>B2.3 Σύνοψη</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Παρέχετε μια περίληψη της B2 ενότητας παρουσιάζοντας συνοπτικά στον πίνακα 2.3 το πρόβλημα (ή το έλλειμμα) που καλείται να αντιμετωπίσει το έργο, τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου, τα μέτρα μεγιστοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου, τις ομάδες στόχους (target groups) που θα ωφεληθούν από τα αποτελέσματα του έργου καθώς και τις γενικότερες επιπτώσεις του έργου.

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ " – Μέρος Β (υπόδειγμα)

Βασικά Στοιχεία της Ενότητας Β2 Αποτελέσματα και Επιπτώσεις (Impact)

Συγκεκριμένη Ανάγκη που έρχεται να καλύψει το έργο (Specific Needs)	Αναμενόμενα Αποτελέσματα (Expected Results)	Μέτρα μεγιστοποίησης των αποτελεσμάτων (Διάδοση, Αξιοποίηση και Επικοινωνία) (Dissemination, Exploitation and Communication Measures)	Ομάδες Στόχοι / Ωφελούμενοι (target groups)	Αντίκτυπος (Outcomes)	Επιπτώσεις (Impact)
Ποιες είναι οι συγκεκριμένες ανάγκες που έδωσαν το έναυσμα για αυτό το έργο;	Τι περιμένετε να δημιουργήσετε μέχρι το τέλος του έργου;	Ποια μέτρα διάδοσης, αξιοποίησης και επικοινωνίας θα εφαρμόσετε στα αποτελέσματα;	Ποιος θα χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα του έργου; Ποιος θα ωφεληθεί από τα αποτελέσματα του έργου;	Ποια αλλαγή αναμένετε να δείτε μετά την επιτυχή διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου στους ωφελούμενους;	Ποιες είναι οι αναμενόμενες ευρύτερες επιστημονικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του έργου που συμβάλλουν στους στόχους της Δράσης;

B3 Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησης (Quality and efficiency of the implementation)

Αξιολογούνται τα εξής:

- Ποιότητα, συνεκτικότητα και αποτελεσματικότητα του σχεδίου υλοποίησης (work plan), εκτίμηση κινδύνων, καταλληλότητα της ανθρωποπροσπάθειας που κατανέμεται στις ενότητες εργασίας (work packages) και της διαχείρισης των πόρων του έργου συνολικά.
- Ικανότητα, επιστημονική και τεχνική επάρκεια, και ο ρόλος του κάθε συμμετέχοντα /εταίρου καθώς και ο βαθμός στον οποίο η ομάδα έργου και το συνεργατικό σχήμα στο σύνολό του, διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία και εμπειρία για την εκτέλεση του έργου.

B3.1 Σχέδιο εργασίας και πόροι (π.χ. 14 σελίδες συμπεριλαμβανομένων πινάκων)

- Δώστε μια σύντομη παρουσίαση της συνολικής δομής του σχεδίου εργασίας, του χρονοδιαγράμματος, των ενότητων εργασίας και των επιμέρους στοιχείων (διάγραμμα Gantt ή παρόμοιο). Θα ήταν καλό να υπάρχει και γραφική παρουσίαση που να αποτυπώνει τον τρόπο συσχέτισης των επιμέρους στοιχείων των ενότητων εργασίας (διάγραμμα Pert ή παρόμοιο).
- Συμπληρώστε τον κατάλογο με τις ενότητες εργασίας (πίνακας 3.1α) και δώστε αναλυτική περιγραφή κάθε ενότητας εργασίας (πίνακας 3.1β). Συμπεριλάβετε λίστα παραδοτέων (πίνακας 3.1γ) καθώς και λίστα με τα ορόσημα του έργου (πίνακας 3.1δ).
- Περιγράψτε λεπτομερώς τη λογική δομή του προτεινόμενου έργου και τα στάδια εκτέλεσής του. Ο αριθμός των ενότητων εργασίας πρέπει να είναι ανάλογος των σταδίων εκτέλεσης και της πολυπλοκότητας του έργου.
- Συμπεριλάβετε κατάλογο κρίσιμων κινδύνων, που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου και οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων του έργου (πίνακας 3.1ε). Περιγράψτε αναλυτικά το σχέδιο διαχείρισης κινδύνου και τα μέτρα μετριασμού των κρίσιμων κινδύνων.
- Θα πρέπει να παρέχετε επαρκή τεκμηρίωση σε κάθε ενότητα εργασίας για να αιτιολογήσετε τους προτεινόμενους πόρους που θα διατεθούν καθώς επίσης ποσοτικοποιημένες πληροφορίες, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του έργου από την Υπηρεσία. Οι πόροι που διατίθενται σε κάθε ενότητα εργασίας θα πρέπει να συνάδουν με τους στόχους και τα παραδοτέα.

B3.2 Ικανότητα συμμετεχόντων και κοινοπραξίας στο σύνολό της (π.χ. 3 σελίδες)

- Τεκμηριώστε την ικανότητα και εμπειρία των μελών της κύριας ερευνητικής ομάδας στην εκτέλεση σχετικών ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη συναφών καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών
- Περιγράψτε τις υποδομές που διαθέτει κάθε εταίρος και τυχόν εξοπλισμό που θα αποκτηθεί και είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του έργου.
- Παρουσιάστε την οργανωτική δομή και τις διαδικασίες διαχείρισης του έργου, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας
- Στην περίπτωση συνεργατικών έργων, περιγράψτε τον ρόλο κάθε εταίρου στο έργο και πώς αλληλοσυμπληρώνονται (και καλύπτουν την αλυσίδα αξίας, όπου χρειάζεται). Συνιστάται μόνον η συμμετοχή εταίρων που συμβάλουν στις κύριες δραστηριότητες του έργου (core activities) και εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα συμμετοχής καθενός εξ' αυτών.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ «Ερευνώ – Καινοτομώ»**

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).

Για επιχειρήσεις και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις:

1.	<p>Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου σύμφωνα με το Υπόδειγμα της Πρόσκλησης. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.</p>
2.	<p>Καταστατικό (Ιδρυτική Πράξη) και Πράξη Εκπροσώπησης <i>Αναλόγως της νομικής μορφής της επιχείρησης εξειδικεύονται:</i></p> <p>Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ, συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. (ΑΕ)</p> <p>Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ και πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που αυτή δεν προκύπτει από το καταστατικό, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. (ΕΠΕ)</p> <p>Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση-εκπροσώπηση, δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ ή στο Πρωτοδικείο. (ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ)</p> <p>Καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4384/2016 και τυχόν τροποποιήσεις, Πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρεσιών και πρακτικό κατανομής αξιωματών Διοικητικού Συμβουλίου, υπογεγραμμένα από το νόμιμο εκπρόσωπο και με σφραγίδα του συνεταιρισμού. Πρόσφατη βεβαίωση ενημερότητας από το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών. (Αγροτικοί Συνεταιρισμοί)</p> <p>Πράξη σύστασης (και τυχόν τροποποιήσεων) και εκπροσώπησης σε ισχύ νόμιμα δημοσιευμένα και πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. (Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει)</p> <p>Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο. (Λοιπές Νομικές μορφές)</p> <p>Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος και μεταβολών, από την αρμόδια ΔΟΥ ή κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση). (Ατομικές επιχειρήσεις)</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

3.	Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ).
4.	<p><i>Ισχύει μόνο για ΜμΕ:</i> Ισχύουσα Μετοχική σύνθεση και πιο συγκεκριμένα:</p> <p>Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση του από το ΓΕΜΗ, προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων ώστε να προκύπτει η μετοχική σύνθεση ή πρακτικό ΓΣ μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων. Για τους συνεταιρισμούς προσκομίζεται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου μελών με υπεύθυνη δήλωση πιστότητας αντιγράφου του νόμιμου εκπροσώπου.</p>
5.	<p><i>Ισχύει μόνο για ΜμΕ:</i> Διάγραμμα συμμετοχών: ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο, όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει η αιτούσα επιχείρηση (κατιούσες) και οι επιχειρήσεις-μέτοχοι του φορέα (ανιούσες), καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων με εξάντληση των συμμετοχών μέχρι φυσικού προσώπου.</p> <p>Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά. Για κάθε επιχείρηση που απεικονίζεται στο Διάγραμμα συμμετοχών, υποβάλλονται στοιχεία τεκμηρίωσης της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 7 του παρόντος.</p>
6.	<p><i>Ισχύει μόνο για ΜμΕ:</i> Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντίγραφα Ε3 & έντυπο Ν με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας) • Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας) στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

7.	<p><i>Ισχύει μόνο για ΜΜΕ:</i></p> <p>Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. • Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση. • Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). • Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε ή εναλλακτικά η ετήσια μισθοδοτική κατάσταση με το σύνολο των εργαζομένων και των ημερών απασχόλησης. <p><i>Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.</i></p> <p><i>Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.</i></p>
----	---

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

8.	<p>Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 υπογεγραμμένη ψηφιακά από τον λογιστή της επιχείρησης (σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα VIII) που να βεβαιώνει ότι η αιτούσα επιχείρηση (ανάλογα με την νομική μορφή, το μέγεθος και το είδος βιβλίων της επιχείρησης), όσο και ο Όμιλος στον οποίο τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Παράρτημα VI. "Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων", καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 4.γ του Καν. ΕΕ 651/2014.</p>
9.	<p>Ισχύει μόνο για ΜμΕ: Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το Υπόδειγμα της Πρόσκλησης.</p> <p>Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι αυτή της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.</p> <p><i>Εάν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση</i></p>
10.	<p>Ισχύει για τους υπόχρεους εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/18</p> <p>Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ).</p>
11.	<p>Αποδεικτικά Κατοχής Πατέντας από συμμετέχουσα επιχείρηση Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας; Αντίγραφο Ευρωπαϊκού Διπλώματος ή Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας εντός της τελευταίας πενταετίας, ή Αντίγραφο Διεθνούς Διπλώματος ή Διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με βάση τη Συνθήκη Διεθνούς Συνεργασίας (Patent Cooperation Treaty) – ΡCT εντός της τελευταίας πενταετίας.</p>
12.	<p>Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας τελευταίου εξαμήνου, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί :

1.	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου σύμφωνα με το Υπόδειγμα του Παραρτήματος VIII της Πρόσκλησης. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr .
2.	ΦΕΚ ίδρυσης του ιδρύματος ή καταστατικό του οργανισμού (πρόσφατη τροποποίηση)
3.	Σε περίπτωση που το έργο εκτελείται σε παράρτημα του Ερευνητικού Οργανισμού και όχι στην έδρα απαιτείται το ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος
4.	Νομιμοποιητικό έγγραφο ορισμού του Νόμιμου Εκπροσώπου.
5.	Τεκμηρίωση της δυνατότητας διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων: Αναλυτική έκθεση τεκμηρίωσης διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Αντίγραφο του εγγράφου το οποίο υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο οποίο περιλαμβάνεται ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο Πίνακας Εσόδων-Εξόδων για ΝΠΙΔ και Ειδικούς Λογαριασμούς, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις, καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων. Εναλλακτικά, αντίγραφα εγκεκριμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των προβλεπομένων εγκρίσεων καθώς και αντίγραφο του οικείου διαβιβαστικού του ετήσιου απολογισμού προς το αρμόδιο Υπουργείο, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Ν. 4957/2022).
6.	Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, εφόσον ο Δικαιούχος περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ).

Συμφωνητικό συνεργασίας (Ισχύει για συνεργατικά έργα)

Υπογεγραμμένο **ψηφιακά συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας.** Στο συμφωνητικό αυτό θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε ρυθμίσεις για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και να προσδιορίζονται οι όροι οικονομικής εκμετάλλευσης του έργου κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν χορηγείται επιπλέον έμμεση ενίσχυση στις επιχειρήσεις σύμφωνα με την ενότητα 2.2 (Έμμεσες κρατικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις μέσω οργανισμών ερευνών και διάχυσης γνώσεων και ερευνητικών υποδομών που χρηματοδοτούνται από το δημόσιο) του «Πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2022/C7388)». Στην Πρόσκληση επισυνάπτεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας (Παράρτημα VII). Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας θα πρέπει να έχει όρο που να αναφέρει ότι ισχύει μόνο εφόσον εγκριθεί και ενταχθεί το συνεργατικό έργο στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα. Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να προσκομιστούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης – σφραγίδα νομαρχίας, πρωτοδικείου, ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΣΕ 2021–2027**ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»**

01-ΒΥΚΑ: Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
01.01 Διεργασίες, εξοπλισμός & συστήματα για τη μετάβαση στην κλιματικά ουδέτερη βιομηχανική παραγωγή	01.01.01 Σχεδιασμός, μοντελοποίηση ή/και ανάπτυξη διεργασιών βιομηχανικής παραγωγής ή μεταποίησης με στόχο το βελτιωμένο αποτύπωμα άνθρακα ή/και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή/και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων ή/και τη μείωση αποβλήτων
	01.01.02 Καινοτόμες μέθοδοι και συστήματα βιώσιμης εκμετάλλευσης ή/και διαχείρισης φυσικών πόρων για βιομηχανική αξιοποίηση
	01.01.03 Καινοτόμες τεχνολογίες εξόρυξης και εμπλουτισμού πρώτων υλών, με έμφαση στην βελτίωση του ευρύτερου περιβαλλοντικού αποτυπώματος
	01.01.04 Συλλογή, αποθήκευση και αξιοποίηση διοξειδίου του άνθρακα από απαέρια βιομηχανικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής σε χρήσιμα προϊόντα
	01.01.05 Προηγμένα ή/και καινοτόμα σύνθετα υλικά για βιομηχανικές εφαρμογές υψηλής επιτελεστικότητας, με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο
	01.01.06 Πιλοτικές εφαρμογές σε πραγματικής κλίμακας μονάδες βιομηχανικής παραγωγής ή μεταποίησης που αφορούν συνέργειες μεταξύ των παραπάνω προτεραιοτήτων
01.02 Διεργασίες, εξοπλισμός & συστήματα για τη μετάβαση στη ψηφιοποιημένη βιομηχανική παραγωγή	01.02.01 Ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών μεθόδων για την βελτιστοποίηση διεργασιών βιομηχανικής παραγωγής ή και μεταποίησης, με έμφαση στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγικότητας ή και της ποιότητας των προϊόντων
	01.02.02 Ενίσχυση της συνδεσιμότητας μεταξύ παραγωγικών μονάδων και συστημάτων, μέσω αναβάθμισης βιομηχανικού εξοπλισμού ή και διασύνδεσης πόρων (μηχανές, ψηφιακά συστήματα, άνθρωποι) με χρήση καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών και μεθόδων
	01.02.03 Βελτιστοποίηση διαδικασιών συντήρησης βιομηχανικού εξοπλισμού με εφαρμογή προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών και συστημάτων
	01.02.04 Ανάπτυξη «έξυπνων», αυτόνομων συστημάτων βιομηχανικής παραγωγής με εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών και συστημάτων
	01.02.05 Ενσωμάτωση τεχνολογιών προσθετικής παραγωγής ή τρισδιάστατης εκτύπωση στην παραγωγή, με σκοπό την αύξηση παραγωγικής δυνατότητας, την αποφυγή αστοχιών, την ελάττωση απορριμμάτων κατά την παραγωγή και τη βελτίωση ποιοτικών χαρακτηριστικών τελικών προϊόντων
	01.02.06 Πιλοτικές εφαρμογές σε πραγματικής κλίμακας μονάδες βιομηχανικής παραγωγής ή μεταποίησης που αφορούν συνέργειες μεταξύ των παραπάνω προτεραιοτήτων

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

01.03 Αναδιαμορφώσιμα συστήματα παραγωγής & αλυσίδες προστιθέμενης αξίας	01.03.01 Εφαρμογές Ψηφιακών Διδύμων σε θέματα διεργασιών βιομηχανικής παραγωγής ή/και μεταποίησης
	01.03.02 Ευέλικτα και συνεργατικά συστήματα βιομηχανικής παραγωγής ή/και μεταποίησης
	01.03.03 Νέες τεχνολογίες υψηλής παραγωγικότητας και αξιοπιστίας για εφαρμογές κατασκευής ή/και μεταποίησης
01.04. Υλικά, διεργασίες, διατάξεις & συστήματα παραγωγής για την κυκλική οικονομία & τη βιομηχανική συμβίωση	01.04.01 Ολιστικός σχεδιασμός προϊόντων με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιδράσεων στο περιβάλλον σε όλη την διάρκεια του κύκλου ζωής τους, συστήματα και διεργασίες ιχνηλάτησης/παρακολούθησης/μέτρησης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος
	01.04.02 Ανάπτυξη ασφαλών και βιώσιμων υλικών, προϊόντων και διεργασιών εκ σχεδιασμού και εκτίμηση κινδύνου
	01.04.03 Ανάπτυξη τεχνολογιών ολοκληρωμένης διαχείρισης προϊόντων και υλικών ευρείας κατανάλωσης σύμφωνα με τις αρχές του 5R/Reduce-Repurpose-Reuse-Recycle-Recover. Νέες μέθοδοι συλλογής, διαχωρισμού και παρακολούθησης του κύκλου ζωής των υλικών.
	01.04.04 Αξιοποίηση δευτερογενών υλικών, απορρίψεων, απορριμμάτων βιομηχανικής, εξορυκτικής, γεωργικής ή αστικής προέλευσης ως εναλλακτικές πηγές υλικών ή καύσιμων
	01.04.05 Οικο-καινοτόμες προσεγγίσεις στις διεργασίες ανάκτησης μετάλλων και κρίσιμων πρώτων υλών και επαναχρησιμοποίησης τους. Τεχνολογίες βιώσιμης αποσυναρμολόγησης και ανακύκλωσης μεταλλικών και άλλων δομών στο τέλος του κύκλου ζωής τους
	01.04.06 Τεχνολογίες και ανακύκλωση συνθέτων ή πολυστρωματικών οργανικών υλικών
	01.04.07 Συστήματα, τεχνικές, υλικά και διατάξεις για την καλύτερη διαχείριση, συλλογή, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση του νερού
	01.04.08 Υλικά και αισθητήρες χημικών και άλλων διεργασιών για την κυκλική οικονομία & βιομηχανική συμβίωση .
	01.04.09 Ανάπτυξη πιλοτικών λύσεων σε πραγματική κλίμακα για βιομηχανική συμβίωση με αξιοποίηση π.χ. ροών ενέργειας, υλικών, αποβλήτων, νερού.
	01.04.10. Διαμόρφωση/ Ενίσχυση συστάδων της αλυσίδας αξίας του κύκλου ζωής των υλικών, τεχνολογιών και εφαρμογών
01.05 Υλικά, διατάξεις και τεχνολογίες για εφαρμογές στην υγεία	01.05.01 Μικρορευστονικές διατάξεις και μικροεργαστήρια (lab on chip), με εφαρμογές στην διάγνωση, την προσομοίωση οργάνων (organ on chip), την θεραπεία, την διαγνωσιοθεραπεία κλπ.
	01.05.02 Βιο-υλικά, με εφαρμογές στην διάγνωση ή/και στην θεραπεία
	01.05.03 Ικρίωματα και άλλες τεχνικές μηχανικής και αναγέννησης Ιστών, βιοαντιδραστήρες, υλικά και μέθοδοι βιο-εκτύπωσης και κατασκευής αυτών
	01.05.04 Βιοαισθητήρες για ανίχνευση, διάγνωση ή/και θεραπεία
	01.05. 05 Εμφυτεύσιμα Υλικά, Μικρο/Νανο διατάξεις και συστήματα για μέτρηση, διάγνωση και θεραπεία
	01.05.06 Βιομημητικά, βιοδραστικά βιο-υλικά, επιθέματα, κλπ και διεργασίες παραγωγής αυτών

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

01.05 Υλικά, διατάξεις και τεχνολογίες για εφαρμογές στην υγεία	01.05.07 Νέες περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες και υλικά αποστείρωσης, ή/και αδρανοποίησης ή/και μείωσης του αριθμού των μικροοργανισμών, σε επιφάνειες, αντικείμενα, ύδατα, αέρα, τρόφιμα, κλπ.
	01.05.08 Νέα υλικά, διατάξεις και τεχνολογίες βιο-ιατρικής απεικόνισης και ιχνηθέτησης
	01.05.09 Υλικά, διατάξεις, αισθητήρες, μικροσυστήματα, τεχνολογίες για ασφάλεια και υγιεινή στους χώρους εργασίας, νοσοκομεία, κλπ.
	01.05.10 Ασφάλεια νέων βιο-νανο-υλικών, διατάξεων και τεχνολογικών, τεχνικές χαρακτηρισμού και πιστοποίησης αυτών, νομικές ρυθμίσεις για έγκριση αυτών, αποτίμηση κοινωνικών προεκτάσεων αυτών
01.06 Υλικά, διεργασίες και διατάξεις για παραγωγή, μεταφορά και αποθήκευση ενέργειας	01.06.01 Υλικά και διατάξεις για την χρήση και μετατροπή της ηλιακής ενέργειας
	01.06.02 Υλικά για συγκομιδή ενέργειας από το περιβάλλον για ενεργειακά αυτόνομες διασυνδεδεμένες διατάξεις/συστήματα
	01.06.03 Ευφυή συστήματα μετατροπής ενέργειας
	01.06.04 Υλικά για τεχνολογίες παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης συμπεριλαμβανομένης της συμπίεσης και χρήσης υδρογόνου
	01.06.05 Υλικά και διατάξεις/συστήματα για την αποθήκευση ενέργειας, ανακυκλώμενα και χαμηλού περιβαλλοντολογικού αποτυπώματος
	01.06.06 Υλικά για διατάξεις με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας
	01.06.07 Υλικά και διατάξεις για την μείωση ενεργειακών απαιτήσεων κατασκευών
01.07 Υλικά και διεργασίες για αιεφορία στις βιομηχανικές και κτηριακές κατασκευές, υποδομές και πολιτιστική κληρονομιά	01.07.01 Δομικά υλικά, μέθοδοι ή και συστήματα για κτήρια και υποδομές με βελτιωμένη ενεργειακή επίδοση
	01.07.02 Δομικά υλικά, μέθοδοι ή και συστήματα για κτήρια και υποδομές με βελτιωμένη λειτουργική επίδοση ή και διάρκεια ζωής
	01.07.03 Δομικά υλικά, μέθοδοι ή και συστήματα για κτήρια και υποδομές με βελτιωμένη περιβαλλοντική επίδοση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής
	01.07.04 Καινοτόμοι τρόποι κατασκευής κτηρίων και υποδομών, υλικά, διεργασίες, ή/και συστήματα αξιολόγησης αυτών, με έμφαση στην αποδοτικότητα, στην επιτελεσματικότητα και στην αιεφορία
	01.07.05 Προστασία, επισκευή ή και αποκατάσταση κτηρίων, συμπεριλαμβανομένων της ανάλυσης και διάγνωσης, υποδομών ή/και μνημείων αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
	01.07.06 Προηγμένα υλικά, μέθοδοι ή και συστήματα για δομικά έργα ειδικών προδιαγραφών, συμπεριλαμβανομένων υποδομών μεταφορών, ενέργειας, πολιτικής προστασίας
	01.07.07 Ενσωμάτωση προηγμένων ψηφιακών μεθόδων και συστημάτων για την κατασκευή, ή/και την αξιολόγηση εν λειτουργία, κτηρίων και υποδομών
	01.07.08 Πιλοτικές εφαρμογές σε πραγματικής κλίμακας κτήρια ή και υποδομές που αφορούν συνέργειες για ενσωμάτωση υλικών, μεθόδων ή/και συστημάτων των παραπάνω προτεραιοτήτων

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

01.08 Υλικά, επιστρώσεις, τεχνολογίες κατεργασίας επιφανειών	01.08.01 «Έξυπνες» επιστρώσεις ή/και μικρο-νανοδομημένες επιφάνειες με μία ή περισσότερες λειτουργικές ιδιότητες για τον έλεγχο της διαβροχής ή/και της βιοεναπόθεσης ή/και της τριβής ή/και των οπτικών ιδιοτήτων κλπ
	01.08.02 «Έξυπνες», λειτουργικές επιστρώσεις ή/και μικρο-νανοδομημένες επιφάνειες με απόκριση σε μεταβολές εξωτερικών παραγόντων
	01.08.03 Σχεδιασμός και ανάπτυξη ασφαλών, οικολογικών και βιώσιμων επιστρώσεων και επιφανειών
	01.08.04 Τεχνολογίες επιφανειακής χημικής τροποποίησης ή/και μικρο-νανοδόμησης επιφανειών (υγρές, laser, πλάσμα κλπ) και εφαρμογές
	01.08.05 Διεργασίες εναπόθεσης με υγρές και ξηρές μεθόδους ενός ή περισσότερων στρωμάτων, ή/και διεργασίες επιλεκτικής εναπόθεσης και εφαρμογές
	01.08.06 Χαρακτηρισμός και μετρολογία επιφανειών και επιστρώσεων
01.09 Πρώτες ύλες, βιομηχανικά υλικά υλικά συσκευασίας, προϊόντα ευρείας κατανάλωσης - Διεργασίες παραγωγής	01.09.01 Βελτίωση και Ανάπτυξη νέων διαδικασιών παραγωγής, επεξεργασίας, διαμόρφωσης μεταλλικών, μη μεταλλικών ή/και άλλων προϊόντων
	01.09.02 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διεργασίες παραγωγής νέων κραμάτων για χρήσεις στις μεταφορές, κατασκευές, τον ενεργειακό τομέα, την συσκευασία ή για εξειδικευμένες εφαρμογές
	01.09.03 Ανάπτυξη υλικών και διεργασιών για ιδιαίτερα απαιτητικά περιβάλλοντα
	01.09.04 Ανάπτυξη υλικών, συστημάτων και διεργασιών για λειτουργικές συσκευασίες
	01.09.05 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διεργασίες παραγωγής για πολυμερή, βιοπολυμερή, βιοπλαστικά, βιοαποικοδομήσιμα, ειδικά πολυμερή για βιομηχανικά και καταναλωτικά προϊόντα αλλά και εξειδικευμένες εφαρμογές
	01.09.06 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διεργασίες παραγωγής σύνθετων, νανοσύνθετων υλικών και συστημάτων με αναβαθμισμένες ιδιότητες
	01.09.07 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διεργασίες παραγωγής βιομιμητικών υλικών και επιφανειών με προηγμένες ιδιότητες
	01.09.08 Ανάπτυξη υλικών και διεργασιών για ινώδη, υφασμένα ή μη υφασμένα προϊόντα με αναβαθμισμένες ιδιότητες και μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα με εφαρμογές σε κατασκευές, ναυτιλία, έξυπνα ενδύματα, γεωργία, ασφάλεια κ.ά.
	01.09.09 Εκμετάλλευση και βιώσιμη διαχείριση των εγχώριων φυσικών πόρων για εφαρμογές στις κατασκευές, την βιομηχανία και άλλες εξειδικευμένες εφαρμογές και προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας - Καινοτόμες τεχνολογίες χαρτογράφησης, έρευνας και εξόρυξης ορυκτών πόρων για την βιώσιμη αξιοποίησή τους
	01.09.10 Τεχνολογίες μετρήσεων και μοντελοποίηση ιδιοτήτων υλικών εκτός εργαστηριακού περιβάλλοντος. Υπολογιστικά μοντέλα προσομοιώσεων, εργαλεία πληροφορικής που επιτρέπουν το βέλτιστο και ασφαλή σχεδιασμό των υλικών και διεργασιών

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

01.10 Υλικά και διατάξεις για εφαρμογές μεταφορών, διαστήματος, ασφάλειας & τηλεπικοινωνιών	01.10.01 Ανάπτυξη προηγμένων υλικών και τεχνολογιών για επίγειες, εναέριας και θαλάσσιες μεταφορές για εξοικονόμηση ενέργειας
	01.10.02 Έξυπνα υλικά και υλικά για διαστημικές εφαρμογές
	01.10.03 Προηγμένα υλικά για μέσα προστασίας και θωράκισης από Η/Μ ακτινοβολίες
	01.10.04 Ανάπτυξη υλικών υψηλής ειδικής αντοχής σε μηχανική, ηλεκτρική και θερμική καταπόνηση
	01.10.05 Υλικά για μη επανδρωμένα αερομεταφερόμενα οχήματα
	01.10.06 Υλικά, ηλεκτρονικές διατάξεις και τεχνολογίες για επίγειες και δορυφορικές τηλεπικοινωνίες 5G-6G και άλλα δίκτυα επικοινωνίας
	01.10.07 Αξιοπιστία υλικών και διατάξεων
	01.10.08 Προηγμένοι αισθητήρες και τεχνολογίες για εφαρμογές μεταφορών και παρακολούθηση αυτών
01.11 Νανοτεχνολογία, νανοηλεκτρονική, φωτονική	01.11.01 Υλικά και τεχνολογίες για φωτονικές και οπτοηλεκτρονικές διατάξεις, ολοκληρωμένα φωτονικά κυκλώματα και εφαρμογές
	01.11.02 Υλικά και τεχνολογίες για διατάξεις λογικής και μνήμης, νευρομορφικές τεχνολογίες
	01.11.03 Υλικά και τεχνολογίες για ηλεκτρονικά ισχύος και εφαρμογές
	01.11.04 Τυπωμένα, εύκαμπτα ηλεκτρονικά και ηλεκτρονικά «ένδυσης» (wearable electronics) και εφαρμογές
	01.11.05 Υλικά και διατάξεις για κβαντικές τεχνολογίες, μαγνητικά και «σπιντρονικά» υλικά, φωτονικά και φωτονικά μεταυλικά
	01.11.06 Μονοστρώματα, λεπτά υμένα, μεταεπιφάνειες, νανοδομημένες επιφάνειες, για εφαρμογές στην φωτονική, ηλεκτρονική και τους αισθητήρες
	01.11.07 Υλικά και τεχνολογίες για φυσικούς, χημικούς, βιολογικούς αισθητήρες, και μικρο-νανο συστήματα και εφαρμογές αυτών όπως στο περιβάλλον και το διαδίκτυο πραγμάτων
	01.11.08 Υλικά και μικρορυστονικές διατάξεις ή μικροεργαστήρια (lab on chip) με εφαρμογές στο περιβάλλον, την ασφάλεια τροφίμων, τη γεωργία, την ενέργεια, την ηλεκτρονική για ψύξη των κυκλωμάτων κλπ
	01.11.09 Σχεδιασμός νέων υλικών, διατάξεων, κυκλωμάτων. Τεχνικές χαρακτηρισμού ή νανομετρολογίας υλικών και διατάξεων
	01.11.10 Νανοϋλικά για αποθήκευση ενέργειας και νέες μπαταρίες ή συστατικά αυτών

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

02-ΤΔΠ: Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
<p>02.01 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.</p>	02.01.01 Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών-τεχνικών-μεθόδων καταγραφής ή/και ψηφιοποίησης ή/και επιστημονικής τεκμηρίωσης πολιτιστικής κληρονομιάς (κινητής, ακίνητης και άυλης)
	02.01.02 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για την αναβίωση, αναπαράσταση και γενικά για την ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού, μέσω τεχνολογιών λόγου, ήχου, εικόνας, εικονικής, επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, ψηφιακών παιχνιδιών και παιγνιοποίησης ή/και σε συνδυασμό με τεχνολογίες αιχμής (δικτύωση 5G, τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική μάθηση, αυτόματη μετάφραση, κ.ά.). Ενδεικτικά περιλαμβάνονται: (α) η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και σχετικά τεκμήρια (π.χ. μύθοι, έθιμα, προφορικές παραδόσεις, χοροί, δρώμενα, μουσική, τραγούδια, δεξιότητες ή τεχνικές που αποτελούν μαρτυρίες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού, η ελληνική μυθολογία, η ιστορία), (β) τεχνικές συλλογής, καταγραφής, αναπαράστασης και ανάδειξης τής άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως πληθοπορισμός, συμμετοχικός σχεδιασμός, κ.ά., (γ) ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός (παραστατικές / εικαστικές τέχνες κλπ.) κ.ά.
	02.01.03 Ανάπτυξη και αξιοποίηση εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για: (α) την ανάλυση, τεκμηρίωση, μοντελοποίηση, διαχείριση, προστασία, βελτίωση εμπειρίας χρήστη και αύξηση της επισκεψιμότητας των μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μουσείων και χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει ή/και (β) την ενίσχυση της πρόσβασης του ξενόγλωσσου κοινού στο ελληνικό πολιτιστικό περιεχόμενο ανεξάρτητα ή και μέσα από τουριστικό περιεχόμενο ή/και (γ) την επαύξηση και βελτίωση των δυνατοτήτων παραδοσιακών μέσων παρουσίασης πολιτιστικού ή/τουριστικού περιεχομένου (π.χ. e-books επαυξημένης πραγματικότητας) με την χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης ή/και άλλων τεχνολογιών για την εξατομίκευση του περιεχομένου τους.
	02.01.04 Ανάπτυξη ή/και κατοχύρωση πρωτότυπου πολιτιστικού περιεχομένου, που αφορά ενδεικτικά σε: εκδόσεις (έντυπες και ψηφιακές), οπτικοακουστικά, δισκογραφικό τομέα, ψηφιακές εφαρμογές, εκπαιδευτικά προγράμματα και παιχνίδια (ψηφιακά και μη), ηχητικές εκδόσεις, διαδικτυακές πλατφόρμες, περιβάλλοντα υπολογιστικού νέφους, δίκτυα γνώσης κλπ.
	02.01.05 Σχεδίαση και ανάπτυξη τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση του κοινωνικού και ιστορικού πλαισίου εκθεμάτων / γεγονότων / συλλογών σε χώρους πολιτιστικού ή/και τουριστικού ενδιαφέροντος, με έμφαση στην χρήση τεχνικών δημιουργίας πολυτροπικών αφηγημάτων. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται μέθοδοι πληθοπορισμού, συμμετοχικού σχεδιασμού και ενσωμάτωσης κοινωνικών δικτύων κ.ά

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

02.01 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	02.01.06 Έρευνα και ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών, οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και προϊόντων θεάματος, εφαρμογών edutainment για την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς (ελληνική ιστορία, μνημεία, υδραγωγεία, μάχες, κλπ.).
	02.01.07 Ανάπτυξη καινοτόμων διαδραστικών συστημάτων συλλογής δεδομένων πολιτιστικού περιεχομένου (π.χ. έντυπο, ψηφιακό, οπτικοακουστικό υλικό) με κατηγοριοποίηση, για τη δημιουργία γενικής βάσης, ανοιχτής πρόσβασης, και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για ανεύρεση, διανομή και πολλαπλή αξιοποίηση του περιεχομένου
	02.01.08 Έρευνα και ανάπτυξη μεθόδων, εργαλείων, εφαρμογών, ψηφιακών πλατφορμών, με στόχο την ανάκαμψη από τις δυσμενείς επιπτώσεις πανδημιών στην οικονομία του Πολιτισμού και την προστασία της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας τού κλάδου από αυτές, π.χ. ανάπτυξη εφαρμογών εικονικής/επαυξημένης πραγματικότητας (VR/AR) για εξ αποστάσεως συνεργασίες, εκδηλώσεις, εμπειρίες χρήστη, κ.ά. στο χώρο του πολιτισμού
	02.01.09 Ανάπτυξη/εφαρμογή υποστηρικτικών τεχνολογιών (assistive technologies), προϊόντων και υπηρεσιών για την ενίσχυση της προσβασιμότητας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (παιδιών, μονογονεϊκών οικογενειών, ηλικιωμένων, Ατόμων με Αναπηρίες, χρονίως πασχόντων, κλπ) σε πολιτιστικό ή/και τουριστικό περιεχόμενο (π.χ. video, κείμενο, ήχος κλπ) ή/και για την υποστήριξη επιχειρήσεων και φορέων που απευθύνονται στις προαναφερθείσες πληθυσμιακές ομάδες.
	02.01.10 Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών για τη διασύνδεση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς με τον τομέα της υγείας, της ευεξίας και της θεραπείας (π.χ. θεραπεία νόσου Alzheimer, αυτισμού, κ.λπ.)
	02.01.11 Ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων, προϊόντων, υπηρεσιών και πρωτότυπων διατάξεων για την εκτίμηση, αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών κινδύνων και κινδύνων από ανθρώπινες δραστηριότητες που απειλούν την πολιτιστική κληρονομιά και για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει (από φθορά, καταστροφή, αλλοίωση, κλοπή, παράνομη εξαγωγή, ταυτοποίηση κ.ά.)
02.02 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	02.02.01 Ανάπτυξη εφαρμογών παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που αξιοποιούν τεχνικές ανάλυσης δεδομένων (data analytics) με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, συστάσεων και περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. συστήματα διαχείρισης τουριστικών προορισμών/προϊόντων, δικτύωσης 5G κ.ά.) ή/και την διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ή/και την διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.
	02.02.02 Ανάπτυξη τεχνολογιών, εφαρμογών και υπηρεσιών για την υποστήριξη της δημιουργίας έξυπνων και βιώσιμων υποδομών (π.χ. μαρίνες/τουριστικοί λιμένες, αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής και γενικά σημεία ενδιαφέροντος ή χρηστικά σημεία των πόλεων) με στόχο την προηγμένη και αποδοτική παροχή πολιτιστικών και τουριστικών υπηρεσιών.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

02.02 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	02.02.03 Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, για την προώθηση και υποστήριξη ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. κρουαζιέρα, yachting, πολιτιστικός, θρησκευτικός, καταδυτικός και θαλάσσιος τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου, επιστημονικός/εκπαιδευτικός τουρισμός, αστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, οινοτουρισμός, ιατρικός, αθλητικός, βιωματικός, εναλλακτικός τουρισμός).
	02.02.04 Ανάπτυξη εργαλείων, εφαρμογών για την διαφήμιση, το marketing ή/και την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας στους υποτομείς του Τουρισμού ή/και του Πολιτισμού (π.χ. διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα για εμπειρίες εμπύθισης/immersive experiences, εφαρμογές που θα αξιοποιούν τεχνικές διαχείρισης πληροφοριών και μεγάλων δεδομένων (big data), καθώς και εξειδικευμένες ψηφιακές πλατφόρμες συλλογής και ανάλυσης δεδομένων κλπ.
	02.02.05 Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων, εφαρμογών για την προώθηση και αναβάθμιση των πόρων και προϊόντων περιοχών πολιτιστικού, τουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, παραδοσιακά προϊόντα, προϊόντα που αναδεικνύουν την ιδιαίτερη πολιτιστική και παραγωγική ταυτότητα, την βιοποικιλότητα περιοχών και συμβάλλουν στην διασύνδεση τοπικών οικονομικών λειτουργιών με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, νέα προϊόντα κυκλικής οικονομίας, αειφόρα παραγωγικά πρότυπα, προϊόντα που λαμβάνουν έμπνευση από την παράδοση (υλικά, τεχνικές, μοτίβα, σύμβολα, κοινωνικές αξίες)
	02.02.06 (α) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για ψηφιακούς οδηγούς, ειδικότερα για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.) ή/ και (β) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναύαγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία κλπ.) ή/και (γ) Ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής / απομακρυσμένης ξενάγησης, μέσω εικονικής πραγματικότητας ή άλλων τεχνολογιών για ιδιαίτερες κατηγορίες σημείων ενδιαφέροντος (υποβρύχια μουσεία, σπήλαια, ορυχεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και γενικότερα δυσπρόσιτων αξιοθεάτων) ή/και (δ) Ανάπτυξη εργαλείων, τεχνολογιών, εφαρμογών, και καινοτόμων προϊόντων για την υλοποίηση και προώθηση του ψηφιακού τουρισμού, την ανάπτυξη της αξιακής αλυσίδας και την οικονομοτεχνική ανάλυση του οικοσυστήματος του ψηφιακού τουρισμού, την υποστήριξη του ψηφιακού τουρίστα, και την ταυτόχρονη αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμικού αποθέματος στο πλαίσιο του ψηφιακού τουρισμού.

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>02.02 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.</p>	<p>02.02.07 Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής μάθησης και συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλων: (α) για υποστήριξη δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού τουρισμού (π.χ. προβολή συγκεκριμένων περιόδων, λογοτεχνικού / ιστορικού περιεχομένου, συμβάντων και χώρων της ελληνικής ιστορίας, του πολιτισμού και των επιστημών, με διεθνές ενδιαφέρον) ή/και (β) για εκπαίδευση (re-skilling και up-skilling) σε νέες πρακτικές και τεχνολογίες στον υποτομέα του Τουρισμού ή/και στον υποτομέα του Πολιτισμού με έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και στην δημιουργία νέων δεξιοτήτων (π.χ. εφαρμογές εκπαίδευσης τουριστικού προσωπικού αξιοποιώντας μεθόδους infotainment και edutainment, εφαρμογές εκπαίδευσης τεχνικών, webinars για εκπαίδευση προσωπικού προώθησης όπως tour operators και travel agents, εφαρμογές για digital special effects και post production, εργαλεία αναζήτησης κατάλληλων τοποθεσιών για γυρίσματα σκηνών κ.ά.)</p>
	<p>02.02.08 Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών για παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας και προστασίας σε τουρίστες ή/και για τη πρόβλεψη, ανίχνευση και διαχείριση κινδύνων σε χώρους και εγκαταστάσεις τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. αντιμετώπιση τρομοκρατίας, φυσικές καταστροφές, εξ αποστάσεως παρακολούθηση της υγείας των επισκεπτών, μεταδοτικές ασθένειες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής κλπ.).</p>
	<p>02.02.09 Έρευνα και ανάπτυξη μεθόδων, εργαλείων, εφαρμογών, ψηφιακών πλατφορμών με στόχο την ανάκαμψη από τις δυσμενείς επιπτώσεις πανδημιών στην οικονομία του Τουρισμού και την προστασία της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου από αυτές, π.χ. ολοκληρωμένα προϊόντα για τηλε-εμπειρία, συνδυαστικές τεχνολογίες για ανάπτυξη ψηφιακών εμπειριών in-situ και εξ αποστάσεως κλπ</p>
	<p>02.02.10 Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών για τον παράκτιο και θαλάσσιο/καταδυτικό τουρισμό ή/και την καταγραφή παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών καταδυτικού ενδιαφέροντος και γενικά για την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας.</p>
	<p>02.02.11 Ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών για την υπό κλίμακα παραγωγή ψηφιακού αποθετηρίου που θα δράσει καταλυτικά στην προώθηση του Ψηφιακού Τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων του πληθοπορισμού (crowdsourcing), των τεχνολογιών ηλεκτρονικής προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας και των ευφυών συμβολαίων (smart contracts).</p>
	<p>02.02.12 Ανάπτυξη εφαρμογών για τη βελτίωση, πρόβλεψη και διαχείριση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και θεμάτων βιοασφάλειας των τουριστικών υποδομών. Συμπεριλαμβάνονται εφαρμογές που αξιοποιούν τεχνολογίες για Ευφυείς Χώρους (Smart Spaces ή Buildings), Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things) κ.ά</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>02.03 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.</p>	<p>02.03.01 Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογών για την παροχή νέων προηγμένων υπηρεσιών ή για την βελτιστοποίηση υπαρχουσών υπηρεσιών (σε επίπεδο αποδοτικότητας, μείωσης κόστους, αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού, εμπειρίας χρήστη, εξατομίκευσης, πρόβλεψης εσόδων από οπτικοακουστικές παραγωγές, διαχείρισης κόστους παραγωγών, εκτίμησης ρίσκου, καινοτόμου παραγωγής περιεχομένου διαφόρων μορφών και προερχόμενο από διάφορες πηγές, επεξεργασίας περιεχομένου με energy efficient τρόπο κλπ.) με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης, ανάλυσης ή/και οπτικοποίησης δεδομένων ή/και δικτύωσης 5G, τεχνητής νοημοσύνης κλπ.</p>
	<p>02.03.02 Ανάπτυξη εφαρμογών προώθησης μάρκετινγκ και γενικότερα υποστήριξης της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας του υποτομέα Δημιουργικών Βιομηχανιών, με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης πληροφοριών και μεγάλων δεδομένων (big data).</p>
	<p>02.03.03 Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων ή ψηφιακών πλατφορμών --όπως (α) Media Asset Management πλατφόρμες που προσφέρονται ως προϊόν ή ως υπηρεσία υπολογιστικού νέφους (cloud, SaaS), (β) εργαλεία που ενσωματώνονται σε υφιστάμενες Media Asset Management πλατφόρμες-- για την ενοποιημένη διαχείριση, επεξεργασία και διανομή οπτικοακουστικού περιεχομένου, π.χ. πλατφόρμα για ψηφιακή διατήρηση, επιμέλεια και προβολή ελληνικών κινηματογραφικών και άλλων οπτικοακουστικών έργων, δημιουργία AR/VR/MR Media Lab που θα διευκολύνουν τη δημιουργία, έλεγχο και διανομή εφαρμογών, συστημάτων και περιεχομένου εκτεταμένης πραγματικότητας (XR).</p>
	<p>02.03.04 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών προστασίας ψηφιακού περιεχομένου (υπάρχον οπτικοακουστικό περιεχόμενο, νέοι παραγωγοί, δημιουργοί, ερασιτεχνικές ταινίες, προωθητικό υλικό, κλπ), π.χ. εφαρμογές για εκμετάλλευση, εκκαθάριση, διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων-Digital Rights Management, υδατογράφηση-watermarking</p>
	<p>02.03.05 Ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών πλατφορμών και μεθόδων διανομής και εκμετάλλευσης οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και ψηφιακών εφαρμογών. Μπορεί να περιλαμβάνει και συλλογή περιεχομένου με χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και μεθόδων πληθοπορισμού (crowdsourcing)</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>02.03 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.</p>	<p>02.03.06 Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και σειράς εργαλείων ΤΠΕ για την υποστήριξη του σχεδιασμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> - χωρικών περιβαλλόντων και χωρικών διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. για τους τομείς της αρχιτεκτονικής, διακόσμησης, σκηνογραφίας, σκηνοθεσίας, σχεδιασμού φωτισμού, γλυπτικής, κλπ.), - διαδραστικών εφαρμογών "αφήγησης" και "εμπειριών", - εφαρμογών στους τομείς της έξυπνης εξομοίωσης χώρου με προσομοίωση συμπεριφορών ατόμων και έξυπνων διαλογικών συστημάτων για την εκπαίδευση προσωπικού, - συστημάτων εκτέλεσης ασκήσεων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και περιστάσεων, κλπ., με ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών (π.χ. σχεδιασμός σε περιβάλλον εμπύθισης μικτής πραγματικότητας, διεπαφές χρήστη σε υβριδικά περιβάλλοντα, γενεσιουργός σχεδιασμός, προσομοίωση, οπτικός προγραμματισμός, τεχνητή νοημοσύνη, διαλογικά συστήματα φυσικής γλώσσας, συστήματα συστάσεων, συστήματα συνεργατικής εμπειρίας επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, κλπ.)
	<p>02.03.07 Ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και μεθοδολογιών για την υποστήριξη του απομακρυσμένου συνεργατικού και κατανεμημένου σχεδιασμού και δικτύωσης ανεξάρτητων δημιουργών, ανάλογα με τον τομέα εφαρμογής (αρχιτεκτονική, αστικός σχεδιασμός, βιομηχανικός σχεδιασμός, παραστατικές τέχνες, κόσμημα, μόδα, γραφιστική, τοπικές κοινωνίες και ομάδες πολιτών, κλπ.).</p>
	<p>02.03.08 Ανάπτυξη ψηφιακών παιγνίων και τεχνικών παιγνιοποίησης (gamification) για ΗΥ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό, τουριστικό ή άλλο περιεχόμενο (π.χ. τέχνες, ιστορία, επιστήμες, γαστρονομία ή άλλα), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης (design thinking), υγείας, ευεξίας, φυσικής κατάστασης κλπ</p>
	<p>02.03.09 Αξιοποίηση και ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής, ανάλυσης και οπτικοποίησης μεγάλων δεδομένων (big data) με αξιοποίηση τεχνικών οπτικής επικοινωνίας για τη βελτίωση της μετάδοσης και κατανόησης της πληροφορίας ή/και την ανάλυση της αγοράς, στους τομείς του σχεδιασμού, της επικοινωνίας, της δημοσιογραφίας, των εκδόσεων, κλπ</p>
	<p>02.03.10 Αξιοποίηση και ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογιών σχεδιασμού (π.χ. παραμετροποίηση, βελτιστοποίηση, μαζική εξατομίκευση, διαχείριση πληροφορίας κλπ), ψηφιακών μέσων παραγωγής και εργαλείων, (π.χ. CAM, 3D printing, CNC, ρομποτικά συστήματα, καινοτόμα εργαλεία κλπ.) για τη βελτίωση των διαδικασιών σχεδιασμού, πρωτοτυποποίησης και παραγωγής στους τομείς ένδυσης / μόδας, κοσμήματος, οπτικής επικοινωνίας, βιομηχανικού σχεδιασμού, σχεδιασμού προϊόντων (product design) κλπ</p>
	<p>02.03.11 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνολογιών και προσεγγίσεων στις παραστατικές τέχνες και τα λοιπά προϊόντα θεάματος και ακροάματος.</p>

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>02.03 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.</p>	<p>02.03.12 Ανάπτυξη και αξιοποίηση του καινοτόμου σχεδιασμού (Design) και των εργαλείων και διαδικασιών της «Σχεδιαστικής Σκέψης» (Design Thinking), μέσω και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας, για την ανάπτυξη προϊόντων, εφαρμογών, συστημάτων και υπηρεσιών που αποβλέπουν στην υποστήριξη και ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής και βιοτεχνικής παραγωγής και της χειροτεχνίας (Arts and Crafts) (π.χ. ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, καινοτομίας σχεδιασμού, καινοτομίας παραγωγικής διαδικασίας, διασφάλιση και πιστοποίηση ταυτότητας, τεχνολογίες αξιοποίησης ανακυκλώσιμων υλικών, γενικότερα κυκλικής οικονομίας κλπ.).</p> <p>02.03.13 Έρευνα και ανάπτυξη μεθόδων, εργαλείων, εφαρμογών, ψηφιακών πλατφορμών, με στόχο την ανάκαμψη από τις δυσμενείς επιπτώσεις πανδημιών στην οικονομία των Δημιουργικών Βιομηχανιών και την προστασία τής βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας τού κλάδου από αυτές</p>
---	--

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

03-ΑΓΡ: Αγροδιατροφική Αλυσίδα	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
03.01 Βελτίωση προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής	03.01.01 Ανάδειξη και βελτίωση των χαρακτηριστικών των ελληνικών προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους
	03.01.02 Αξιολόγηση, ανάδειξη και βελτίωση γενετικού υλικού (φυτικής και ζωικής προέλευσης με έμφαση στην αξιοποίηση του γηγενούς υλικού
	03.01.03 Καινοτόμες και αναδυόμενες καλλιέργειες για την παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης και μη αξίας (κτηνοτροφικές, βιομηχανικές, φαρμακευτικά, αρωματικά φυτά, φυτά πλούσια σε διατροφική αξία)
	03.01.04 Καινοτόμες τεχνολογίες (διασφάλιση υγιεινής/ποιότητας, βελτίωση των κατεργασιών και επεξεργασιών, συστήματα ακριβείας, τεχνολογίες τηλεπισκόπησης, τεχνολογίες προηγμένων υλικών, συστήματα ήπιας διαχείρισης φυτικών προϊόντων, διάγνωση και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών, συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης παραγωγής και εκτροφής, συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης)
	03.01.05 Ολιστική διαχείριση (αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, βιολογική παραγωγή, βιο-δυναμικά και βιο-κυκλικά συστήματα, αξιοποίηση υπο-χρησιμοποιούμενων και παραπροϊόντων ελληνικών πρώτων υλών, πιστοποιούμενα συστήματα παραγωγής)
03.02 Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	03.02.01 Μείωση εισροών και κόστους παραγωγής
	03.02.02 Εξοικονόμηση, ποιότητα και διαχείριση υδάτινων πόρων (καινοτόμες τεχνικές άρδευσης, υδάτινο αποτύπωμα καλλιεργειών και εκτροφών, προστασία από αγροχημικά)
	03.02.03 Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος (σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα) συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών πηγών ενέργειας
	03.02.04 Προστασία του φυσικού πόρου έδαφος (μέτρα αντιμετώπισης διάβρωσης και χημικής ρύπανσης, μέτρα βελτίωσης βιολογικών και φυσικών χαρακτηριστικών των γεωργικών εδαφών)
	03.02.05 Ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση αποβλήτων & παραπροϊόντων (Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, για παραγωγή ενέργειας και λοιπές χρήσεις)
	03.02.06 Γεωργική και λειτουργική βιοποικιλότητα (π.χ. μίγματα φυτικών ειδών, εδαφική βιοποικιλότητα, μέθοδοι ενίσχυσης φυσικών εχθρών και επικονιαστών)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

03.03 Διατροφή, Υγεία, Καταναλωτές	03.03 .01 Διατροφική πολιτική (Ελληνική διατροφή, Μεσογειακή διατροφή, διατροφικοί παράγοντες για την προστασία της υγείας, διατροφικές συνήθειες πληθυσμού, ειδικές διατροφικές ανάγκες & προτιμήσεις πληθυσμιακών ομάδων, σύγχρονες τάσεις στη διατροφή) (περιλαμβάνει και Καταναλωτές).
	03.03 .02 Διατροφικές προσεγγίσεις μη μεταδιδόμενα νοσήματα (ενδεικτικά ενίσχυση του Ανοσοποιητικού συστήματος, πρόληψη της (παιδικής) παχυσαρκίας και συν νοσηρότητες με άλλες ασθένειες, εντερικό μικροβίωμα και διατροφή)
	03.03 .03 Αξιοποίηση τεχνολογιών υψηλής απόδοσης και ανάλυσης (multi-omics, ενδεικτικά γενωμική, μεταγραφωμική, μεταβολομική, μεταγονιδιωμική κτλ.) στην διατροφή
	03.03 .04 Ανασύνθεση τροφίμων & Παραγωγή τροφίμων με βελτιωμένα βιοδραστικά χαρακτηριστικά (μείωση χρήσης πρόσθετων / βοηθητικών μέσων επεξεργασίας, αντιμετώπιση κοινών αιτιών των μη μεταδιδόμενων ασθενειών)
	03.03 .05 Μελέτες τυποποίησης, πιστοποίησης και σήμανσης αγροδιατροφικών προϊόντων
	03.03 .06 Εξατομικευμένη διατροφή για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες:- Κάλυψη των αυξημένων διατροφικών και ειδικών αναγκών πληθυσμιακών ομάδων (ενδεικτικά παιδιά, γυναίκες σε εμμηνόπαυση, τρίτη ηλικία, αθλητές, vegan)
	03.03 .07 Βιολογική δράση συστατικών τροφίμων και υγεία (Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας, προώθηση των παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων για την πρόσληψη επαρκών θρεπτικών συστατικών και ανάδειξη εναλλακτικών πηγών πρωτεϊνών)
	03.03 .08 Βελτίωση των γνώσεων για τους καταναλωτές - Αλλαγή συμπεριφοράς των καταναλωτών για μια υπεύθυνη και βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή: ο Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών ανάλυσης & επικοινωνίας και πλατφορμών συλλογής δεδομένων. ο Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάλυση επιστημονικών πληροφοριών καταναλωτικής γνώσης ο Ενημέρωση/ Εκπαίδευση ο Καταναλωτές και μείωση σπατάλης τροφίμων
0.3.04 Ασφάλεια τροφίμων	03.04.01 Τεχνολογίες 'αποτύπωσης' (παρακολούθησης/αποτίμησης) και βελτιστοποίησης της ασφάλειας τροφίμων, στρατηγικές για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας: ο Χρήση εργαλείων για την εναρμόνιση της σήμανσης των τροφίμων (συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου ζωής – date marking) με την κείμενη νομοθεσία. ο Εφαρμογή σε βιομηχανική κλίμακα 'νέων' ήπιων τεχνολογιών για την ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων (νανοτεχνολογία, εναλλακτικές ήπιες (μη θερμικές) επεξεργασίες) και διασύνδεση με κανονιστικό πλαίσιο. ο Νέα (φυσικά) συντηρητικά - αναζήτηση βιοδραστικών μορίων από αειφόρα (π.χ. υδάτινα) περιβάλλοντα – βιομετατροπή αποβλήτων - συνέχιση

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	του green revolution/blue growth
0.3.04 Ασφάλεια τροφίμων	<p>03.04.02 Βιο-οικονομία, επισιτιστική & δια θρεπτική ασφάλεια τροφίμων: ο Ανάπτυξη συστημάτων πράσινης παραγωγής για την παραγωγή ασφαλών, μεγάλης διάρκειας ζωής και υψηλής διαθρεπτικής αξίας τροφίμων, με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. ο Αξιοποίηση αγροτικών υπο- ή/και παραπροϊόντων, καθώς και υποπροϊόντων της βιομηχανίας τροφίμων για την παραγωγή ασφαλών και υγιεινών τροφίμων και ζωοτροφών. ο Μείωση της σπατάλης τροφίμων και βιώσιμες διαδικασίες ανακύκλωσης υπολειμμάτων τροφίμων για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων και ζωοτροφών ο Σχεδιασμός & ανάπτυξη της ασφάλειας και της διαθρεπτικής αξίας των γευμάτων στις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης με σύγχρονα εργαλεία</p>
	<p>03.04.03 Εργαλεία επικοινωνίας και εμπλοκής των καταναλωτών στην ασφάλεια τροφίμων: ο Ανάπτυξη στρατηγικών, διαδραστικών εργαλείων και εφαρμογών για την προώθηση της ενημέρωσης των καταναλωτών και της ενεργούς συμμετοχή τους για την ασφάλεια των τροφίμων. ο Εκπαίδευση καταναλωτών για την αναγνώριση των κινδύνων α) σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια, β) την ποιότητα και γ) την κατανόηση των ενδείξεων στις επισημάνσεις αναφορικά με τη συντήρηση και τον χειρισμό των τροφίμων. ο Διερεύνηση της τάσης του αγοραστικού κοινού αναφορικά με θέματα ασφάλειας αλλά και εναλλακτικών μορφών τροφίμων (π.χ. vegan).</p>
	<p>03.04.04 Εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων στην ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων ο Δράσεις για την εξάλειψη της απάτης & νοθείας στα τρόφιμα, μέσω της δυναμικής ιχνηλάτησης των πηγών διακινδύνευσης στην εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων. ο Εύρεση γενετικών και ψηφιακών δεικτών/αποτυπωμάτων για την πιστοποίηση παραγωγής τροφίμων με πρακτικές που αποδεδειγμένα μεγιστοποιούν την ασφάλεια και αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα εμπορικά (εθνικά και παραδοσιακά) συγκριτικά πλεονεκτήματά τους. - Ψηφιακός μετασχηματισμός της παρακολούθησης της ασφάλειας των τροφίμων. Ηλεκτρονικές πλατφόρμες εναρμόνισης και διαχείρισης μαζικών δεδομένων. ο Εφαρμογή τεχνολογιών αιχμής [βιοπληροφορική, ανάλυση μεγάλης βάσης δεδομένων (Big Data), τηλεπισκόπηση, Block chain technology, RFID tags, Internet of Things]. - Εφαρμογές ομικών τεχνολογιών στην Ασφάλεια των Τροφίμων: Γονιδιωματική (Whole Genome Sequencing/Next Generation Sequencing), Μεταγραφομική (FullmRNA-seq) & Πρωτεομική και μεταβολομική (MALDI-TOF)</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

0.3.04 Ασφάλεια τροφίμων	<p>03.04.05 Προσδιορισμός και διαχείριση υπαρχόντων και αναδυόμενων θεμάτων ασφάλειας των τροφίμων & Σύγχρονες στρατηγικές για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προσδιορισμός των υφιστάμενων & αναδυόμενων κινδύνων (hazard analysis) και θεμάτων ασφάλειας των τροφίμων που στηρίζονται σε νέες τεχνολογίες αναζήτησης (software tools and database). - Επίδραση της κλιματικής αλλαγής στην επισιτιστική ασφάλεια τροφίμων μέσω των αναδυόμενων κινδύνων. - Εκτίμηση της επικινδυνότητας χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα δεδομένα σε παγκόσμια κλίμακα, τη νομοθεσία, τη βιβλιογραφία, την εμπειρία καθώς και τις ιδιαίτερες συνθήκες και στάδια επεξεργασίας, των μέτρων πρόληψης και παρακολούθησης των κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη την ιστορικότητα των δεδομένων. - Δομημένες στρατηγικές ασφάλειας στα τρόφιμα και σύγχρονα μοντέλα εφαρμογής και διαχείρισης του ρίσκου και της κρίσης βάσει δεικτών παρακολούθησης, αναθεώρησης και αξιολόγησης των κινδύνων
03.05 Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	<p>03.05.01 Σύγχρονες τεχνολογίες συσκευασίας, μεταποίησης, μετασυλλεκτικής συντήρησης αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, ενεργή/έξυπνη συσκευασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Βιοδιασπώμενες και ανακυκλώσιμες πλαστικές συσκευασίες/ Μείωση πλαστικών συσκευασίας ο Internet of Things (IoT) και άλλες «έξυπνες» εφαρμογές στις συσκευασίες ο Συσκευασία που ενημερώνει τον καταναλωτή για την ασφάλεια του τρόφιμου ο Ενεργή συσκευασία - βιοσυντήρηση
	<p>03.05.02 Αξιοποίηση αναδυόμενων/ σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. IoT, Blockchain, A.I., Big data) σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα (Συστήματα: πρωτογενούς παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, σήμανσης, συσκευασίας, πιστοποίησης, αποθήκευσης, διανομής, ιχνηλασιμότητας, ενημέρωσης καταναλωτών):</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών (Blockchain, Internet of Things, Augmented Reality, Big data analytics, Machine learning etc.) για την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, πιστοποίησης, αποθήκευσης και διανομής τροφίμων αλλά και συστημάτων ενημέρωσης των καταναλωτών. ο Χρήση αισθητήρων και υπηρεσιών Internet of Things και Data Analytics για την παρακολούθηση αποθηκών και διανομής (logistics) τροφίμων. ο Υλοποίηση υπηρεσιών ιχνηλασιμότητας και ψηφιακής πιστοποίησης από το «χωράφι στο ράφι» με ενσωμάτωση blockchain
	03.05.03 Ρομποτικά μηχανήματα και αυτοματισμοί
	03.05.04 Βιοαισθητήρες, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης (Βιοαισθητήρες για τη διασφάλιση της ποιότητας της ασφάλειας και της αυθεντικότητας των τροφίμων στο χώρο της παραγωγής και της επεξεργασίας τους, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

03.05 Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	03.05.05 Αξιολόγηση και βελτίωση οργανοληπτικών χαρακτηριστικών (Ανάδειξη και αξιοποίηση συστατικών με άμεση επίδραση στα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και μεθοδολογίες ενίσχυσης ή μείωσης αυτών σε όλα τα στάδια τη αλυσίδας, με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ή/ και την δημιουργία νέων προϊόντων)
03.06 Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	<p>03.05.06 Σύγχρονες τεχνολογίες μείωσης κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας στην μεταποίηση τροφίμων</p> <p>03.06.01 Αντιμετώπιση κρίσεων και προκλήσεων της κοινωνίας (αυτάρκεια, ανθεκτικότητα εφοδιαστικής αλυσίδας): ο Αντιμετώπιση των άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κρίσεων και προκλήσεων της κοινωνίας. (Περιλαμβάνεται η αυτάρκεια των κοινοτήτων, η αντιμετώπιση κρίσεων όπως ο Covid-19) ο Αύξηση του πληθυσμού με ταυτόχρονη μείωση των πόρων (σε θρεπτικά συστατικά ή/και ενέργεια) και της βιοποικιλότητας ο Καλλιεργητικές τεχνικές “more with less”</p> <p>03.06.02 Βιώσιμη Παραγωγή & Ορθή Περιβαλλοντική Διαχείριση: ο Μείωση κατανάλωσης ενέργειας ο Αξιοποίηση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ο Ορθολογική διαχείριση αποβλήτων ο Εφαρμογή συστημάτων κυκλικής οικονομίας ο Ανάπτυξη νέων προϊόντων με βάση το χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα ο Μετριασμός επιβάρυνσης περιβάλλοντος ο Μείωση έκτακτων κινδύνων ο Προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων στους καταναλωτές ο Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής βασισμένων στις ΤΠΕ, ώστε να καταστεί η παραγωγή πιο βιώσιμη από πλευράς καταναλισκόμενων πόρων, υλικών και ενέργειας. ο Ψηφιακή παρακολούθηση και πιστοποίηση αειφόρων πρακτικών (χρήση ενέργειας, εκπομπές GHG)</p> <p>03.06.03 Προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας & βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος: ο Ενίσχυση της φυσικής παραγωγής τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής ο Νέες προσεγγίσεις, μέθοδοι, τεχνολογίες για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας οι οποίες σέβονται τη βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος (Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μείωση της χρήσης επιβλαβών χημικών και πρακτικών για τον άνθρωπο, τα ζώα και το υπόλοιπο φυσικό περιβάλλον, τοπικές αλυσίδες παραγωγής, αξιοποίηση παρα/υποπροϊόντων) ο Παραγωγή τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας και ενίσχυση διατροφικών μοντέλων που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής, προάγουν την υγεία και την ευζωία, βασίζονται στην καλύτερη αξιοποίηση των τοπικών/εθνικών πρώτων υλών ή/και των τοπικών/εθνικών παραγωγικών δυνατοτήτων και λαμβάνουν υπ’ όψιν το φυσικό περιβάλλον και την κοινωνία αλλά και το τοπικό, εθνικό, διεθνές οικονομικό περιβάλλον</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

03.06 Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	03.06.04 Κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα και αλυσίδες αξίας
	03.06.05 Εφοδιαστική Αλυσίδα (Συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις για εφοδιαστικές αλυσίδες για προϊόντα ιδιαίτερης σημασίας για τη χώρα, καθώς και εφοδιαστικών αλυσίδων που δεν αποκλείουν ευαίσθητες ομάδες)
	03.06.06 Μείωση της Σπατάλης τροφίμων σε όλα τα στάδια της παραγωγικής και εφοδιαστικής αλυσίδας
	03.06.07 Βιώσιμη συσκευασία τροφίμων (Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών τροφίμων, Δημιουργία μοντέλων κόστους vs περιβαλλοντικής επίπτωσης συσκευασιών, Βελτίωση της τεχνολογίας συσκευασιών, Ανακυκλώσιμη συσκευασία, συσκευασία από φυσικούς πόρους, βιώσιμα υλικά συσκευασίας, βιοαποικοδομήσιμη συσκευασία)
03.07 Αλιεία Υδατοκαλλιέργειες	03.07.01 Μοντέλα Διακυβέρνησης Αλιείας & Υδατοκαλλιέργειας (Περιβαλλοντική Διαχείριση, Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, Πολλαπλή χρήση του θαλάσσιου χώρου).
	03.07.02 Υγεία & Ευημερία Ζώων (Προληπτικές και μη επεμβατικές θεραπείες, Αύξηση ανθεκτικότητας σε παθογόνα, Καταπόνηση εκτρεφόμενων οργανισμών, Φυσικές αντιμικροβιακές ουσίες).
	03.07.03 Βελτίωση Αποτελεσματικότητας Παραγωγής (Καλλιέργεια ακριβείας, Προσαρμογές τεχνολογιών παραγωγής, Μείωση απορρίψεων και αξιοποίηση υποπροϊόντων)
	03.07.04 Εναλλακτικές Α ύλες ιχθυοτροφών (Διαθεσιμότητα και Ασφάλεια, Προετοιμασία εκτρεφόμενων οργανισμών, Προϊόντα ειδικής διατροφής, Δείκτες διατροφικής κατάστασης οργανισμών).
	03.07.05 Βιοτεχνολογία υδατοκαλλιέργειας (Προϊόντα ειδικής διατροφής, Πολυκαλλιέργειες, Παραγωγή νέων ειδών).
	03.07.06 Κοινωνική διάσταση υδατοκαλλιέργειας (Ποιότητα & ασφάλεια προϊόντων, Βελτίωση αποδοχής προϊόντων, Περιβαλλοντικό αποτύπωμα υδατοκαλλιέργειας & αλιείας)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

04-ΠΒΚΟ: Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
04.01 Διαχείριση αποβλήτων	04.01.01 Διαχείριση και ανάπτυξη συστημάτων χωριστής συλλογής διαφορετικών ειδών και διακριτών ρευμάτων αποβλήτων/υπολειμμάτων στερεών, υγρών, αερίων (όπως αγροκτηνοτροφικά, θαλάσσια, δασικά, τοξικά, από πολυμερή, βιομηχανικά, ηλεκτρονικά, κλωστοϋφαντουργίας, υλικών συσκευασίας, κατασκευών και κατεδαφίσεων, κ.α.).
	04.01.02 Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων/υπολειμμάτων και αναβάθμιση τους σε προϊόντα προστιθέμενης αξίας)
	04.01.03 Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, υποδομών και συστημάτων για τη διαχείριση αποβλήτων με χρήση ψηφιακών εργαλείων προς βελτιστοποίηση των διεργασιών συλλογής και επεξεργασίας.
	04.01.04 Προώθηση πρακτικών πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και επαναχρησιμοποίησης υλικών.
04.02 Υγεία Εδαφών και Υδάτων	04.02.01 Συστήματα πρόληψης και ελέγχου υποβάθμισης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών).
	04.02.02 Συστήματα αποκατάστασης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών).
	04.02.03 Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) κυρίαρχων φαινομένων ποιοτικής υποβάθμισης φυσικών πόρων (αλατότητα, θρεπτικά, βαρέα μέταλλα, κ.α.).
	04.02.04 Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) αναδυόμενων ρύπων (συμπεριλαμβανομένων των PFAS) και μικροπλαστικών σε φυσικούς πόρους.
	04.02.05 Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων βελτίωσης της ποιότητας εδαφικών πόρων και της προστασίας των υδατικών πόρων, με τη χρήση φυσικών / επεξεργασμένων υλικών.
04.03 Ατμοσφαιρική ρύπανση	04.03.01 Βελτίωση της παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα (δημιουργία νέων, ή επέκταση και εξειδίκευση υφιστάμενων δικτύων)
	04.03.02 Ανάπτυξη υφιστάμενων και νέων αισθητήρων και ολοκληρωμένων συστημάτων καταγραφής παραμέτρων που αφορούν την ποιότητα του αέρα.
	04.03.03 Ανάπτυξη μεθόδων και υποδομών για την πρόγνωση της ποιότητας του αέρα και τον προσδιορισμό των πηγών ρύπων με τη χρήση επίγειων και δορυφορικών μετρήσεων
	04.03.04 Ποσοτική αποτύπωση εκπομπών αερίων ρύπων και αερολυμάτων από επίγειες και θαλάσσιες μεταφορές / βιομηχανία / οικιακό τομέα, της συνεισφοράς των πηγών, και ανάπτυξη / εφαρμογή τεχνολογιών μείωσης τους.
	04.03.05 Διερεύνηση τεχνολογικών και μη τεχνολογικών λύσεων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε συνδυασμό με δράσεις για το μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
	04.03.06 Καινοτόμες διεργασίες επεξεργασίας απαερίων.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

04.04 Προστασία, ανάδειξη και αειφόρος διαχείριση της βιοποικιλότητας	<p>04.04.01 Ανάπτυξη πρακτικών και μεθόδων μέσω λύσεων που βασίζονται στη φύση (Nature Based Solutions, NBS), που διατηρούν/ενισχύουν τη βιοποικιλότητα και προάγουν την οικονομία και την προστασία της δημόσιας υγείας. Μελέτη των επιπτώσεών τους στις περιοχές εφαρμογής τους.</p> <p>04.04.02 Δημιουργία και ανάπτυξη γενετικών τραπεζών και συλλογών (συμπεριλαμβανομένων και των μικροοργανισμών), αξιοποίηση των συλλογών καλλιεργειών με αποκωδικοποίηση ολικού DNA σε επιλεγμένα είδη. Θέσπιση σχετικού θεσμικού πλαισίου.</p> <p>04.04.03 Βιοαναζήτηση (bioprospecting) και παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας</p>
04.05 Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	<p>04.05.01 Δράσεις αξιολόγησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής βάσει υφιστάμενων και αναδυόμενων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.</p> <p>04.05.02 Ανάπτυξη/βελτίωση της παρακολούθησης των εκπομπών και συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα.</p> <p>04.05.03 Δράσεις αξιολόγησης και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας κρίσιμων κυβερνοφυσικών υποδομών και συστημάτων σε φυσικές / ανθρωπογενείς καταστροφές και σε πιέσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής</p> <p>04.05.04 Δράσεις για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από φυσικές /ανθρωπογενείς καταστροφές στο περιβάλλον και τα κοινωνικοτεχνικά συστήματα με έμφαση για κοινωνική ανθεκτικότητα</p> <p>04.05.05 Ανάπτυξη και εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών δέσμησης και μακροπρόθεσμα σταθερής αποθήκευσης ή χρήσης CO₂ από υφιστάμενες βιομηχανικές και άλλες εγκαταστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και το ρόλο των δασικών συστημάτων στην μείωση CO₂.</p>
04.06 Περιβαλλοντικά Παρατηρητήρια - Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης	<p>04.06.01 Ανάπτυξη μονίμων παρατηρητηρίων μεγάλων περιβαλλοντικών /κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων (κλιματικές παράμετροι, βιοποικιλότητα, ιστορικά, πολιτιστικά κ.α.) με στόχο την επίτευξη μακροχρόνιων και υψηλής συχνότητας μετρήσεων, σε διάφορα περιβάλλοντα. Επιθυμητή η δυνατότητα διασύνδεσης με ομόλογα παρατηρητήρια</p> <p>04.06.02 Ανάπτυξη υπολογιστικών μοντέλων για την αξιοποίηση των μεγάλων δεδομένων που θα συλλέγονται από τα παρατηρητήρια, συμπεριλαμβανομένων προσεγγίσεων foresight, ανάλυσης κύκλου ζωής και ψηφιακών διδύμων</p> <p>04.06.03 Ανάλυση / διαχείριση δορυφορικών δεδομένων σχετικών με το περιβάλλον και τις φυσικές καταστροφές (φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος).</p> <p>04.06.04 Πιστοποίηση μετρήσεων - αποτελεσμάτων βασιζόμενων στην επεξεργασία και ανάλυση μεγάλων δεδομένων παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων (συμπεριλαμβανομένων δορυφορικών, δεδομένων βιοποικιλότητας, κ.α.)</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

04.07 Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	04.07.01 Ανάλυση (χαρακτηριστικά, σύγκριση) και εφαρμογή κυκλικών οικονομικών εννοιών, όπως Κυκλική Οικονομία, Αντίστροφη Εφοδιαστική, C2C, Αναγεννητικός Σχεδιασμός κ.α.
	04.07.02 Κυκλικές Έξυπνες και Υγιείς Πόλεις χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας ανάπτυξη υποδομών ενεργοποίησης της κυκλικότητας με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών ψηφιοποίησης και εφαρμογής προωθημένων συστημάτων συλλογής για επαναχρησιμοποίησης ροών υλικών/αποβλήτων
	04.07.03 Ανάπτυξη μεθόδων ευφυούς χρήσης προϊόντων (εντατικοποίηση χρήσης προϊόντων - σχεδιασμός διαμοιρασμού /πολυλειτουργικότητας).
	04.07.04 Ανάπτυξη μεθόδων επέκτασης διάρκειας ζωής προϊόντων (επαναχρησιμοποίηση, επιδιόρθωση, ανακατασκευή, νέα λειτουργικότητα κ.α.
	04.07.05 Ανάπτυξη μεθόδων χρηστικών εφαρμογών υλικών μέσω ανακύκλωσης και ανάκτησης πρώτων υλών.
	04.07.06 Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας.
	04.07.07 Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση αλυσίδων αξίας σε όλο τον κύκλο τους (τρόφιμα, πλαστικά, κατασκευές, υλικά κ.α.) με συμμετοχή πολιτών, περιβαλλοντικών και άλλων φορέων της κοινωνίας των πολιτών
	04.07.08 Δημιουργία Πλατφορμών για κοινή χρήση προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, καθώς και για συμβουλευτική υποστήριξη της Κυκλικής Οικονομίας
	04.07.09 Ανάπτυξη πλατφορμών και συστημάτων για την απρόσκοπτη συμμετοχή πολιτών και επιχειρήσεων στην κυκλικότητα ροών υλικών, παραγωγής/κατανάλωσης προϊόντων. Μελέτη νέων μορφών κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας και κοινής χρήσης υποδομών (συνεργατική οικονομία), επιχειρηματικότητας και κοινωνικής ζωής/οργάνωσης
	04.07.10 Βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων στις αστικές περιοχές (νερό, έδαφος, χώρος, μεταφορές, αστική γεωργία, αστικό πράσινο) και κυκλικότητα στον πολεοδομικό σχεδιασμό
	04.07.11 Σχεδιασμός και ανακαίνιση νέων ή και υφιστάμενων κτιρίων στο πλαίσιο του «Κύματος Ανακαίνισης» (με χρήση ΑΠΕ, ανακυκλωμένων και βιο-υλικών) με ταυτόχρονη εφαρμογή εργαλείων για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών αυτών.
	04.07.12 Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.
04.08 Βιομηχανική Συμβίωση /Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες	04.08.01 Δράσεις βιομηχανικής συμβίωσης με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας.
	04.08.02 Αξιοποίηση υπολειμμάτων από την παραγωγή δευτερογενών πρώτων υλών προς παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας
	04.08.03 Προώθηση και ανάπτυξη τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος για παραγωγή χημικών προϊόντων, υλικών και καυσίμων από CO2 προερχόμενο από ενεργοβόρα βιομηχανία.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

04.08 Βιομηχανική Συμβίωση /Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες	04.08.04 Ανάπτυξη τεχνολογιών παραγωγής προϊόντων από δευτερογενή υλικά εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας
	04.08.05 Ανάλυση προδιαγραφών δευτερογενών πρώτων υλών και ανάπτυξη τεχνολογιών παραγωγής προϊόντων από δευτερογενή υλικά εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας με γνώμονα την ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.
	04.08.06 Ανάπτυξη προδιαγραφών δευτερογενών πρώτων υλών με σκοπό τον αποχαρακτηρισμό αποβλήτων
	04.08.07 Επαναχρησιμοποίηση Νερού στη βιομηχανία ή προώθηση υδροκεντρικής συμβίωσης μεταξύ της βιομηχανίας, των αστικών κέντρων και της αγροτική παραγωγή
04.09 Οικολογικός Σχεδιασμός Προϊόντων για ασφάλεια και αειφορία	04.09.01 Εφαρμογή προτυποποίησης απορρύπανσης ΟΤΚΖ
	04.09.02 Αλληλεπίδραση και χρηστή διαχείριση της σχέσης της περιβαλλοντικής πίεσης με τη δημόσια υγεία λαμβάνοντας υπόψη τους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες που την επηρεάζουν και θέματα περιβαλλοντικής και κοινωνικής δικαιοσύνης και ισότητας
	04.09.03 Σήμανση προϊόντων και υλικών (ανάπτυξη κατάλληλης και ευανάγνωστης σήμανσης, τόσο των παραπροϊόντων που προορίζονται για ανακύκλωση (π.χ. απόβλητα, γεωργική, δασική, κτηνοτροφική, θαλάσσια βιομάζα) όσο και των νέων προϊόντων ανάλογα με το αν είναι αποικοδομήσιμα ή αν κατασκευάστηκαν από ανακυκλωμένα υλικά) και ανάπτυξη αντίστοιχων προτύπων πιστοποίησης
	04.09.04 Αντιμετώπιση τοξικών επικίνδυνων ουσιών για την δημόσια υγεία και το περιβάλλον στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας με μετάβαση σε χημικά προϊόντα ασφαλή και βιώσιμα εκ σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων χημικών προϊόντων βιολογικής προέλευσης και άλλων εναλλακτικών λύσεων αντί των ουσιών που προκαλούν ανησυχία
04.10 Διατομεακές Παρεμβάσεις	04.10.01 Κλιματικές υπηρεσίες για την υποστήριξη του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και της προσαρμογής του στις κλιματικές μεταβολές
	04.10.02 Δράσεις για αντιμετώπιση επιπτώσεων από πυρκαγιές, καταρρακτώδεις βροχές και ποταμοχειμάρους
	04.10.03 Δράσεις αξιολόγησης και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας υποδομών σε ακραία καιρικά φαινόμενα, με επίκεντρο την ανάπτυξη και εφαρμογή λύσεων βασισμένων στη Φύση (NatureBased Solutions).
	04.10.04 Ανάπτυξη βιώσιμων παρεμβάσεων στη διαχείριση αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη και την επιβάρυνση της δημόσιας υγείας.
	04.10.05 Προώθηση της χρήσης δευτερογενών (απορριμματογενούς προέλευσης) καυσίμων σε ενεργοβόρες βιομηχανίες.
	04.10.06 Μετάβαση στην Κλιματικά Ουδέτερη, Βιώσιμη και Ψηφιοποιημένη Βιομηχανία βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας
	04.10.07 Ανάπτυξη λύσεων βασισμένων στη Φύση (Nature Based Solutions)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

04.10 Διατομεακές Παρεμβάσεις	04.10.08 Χρήση Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT) και εφαρμογή μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης για την ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικών πόρων και αποβλήτων
	04.10.09 Ανάπτυξη και εφαρμογή κριτηρίων για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης)
	04.10.10 Ανάπτυξη βιώσιμων παρεμβάσεων στη δραστική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των εναέριων και θαλάσσιων μεταφορών
	04.10.11 Προώθηση παραγωγής ανανεώσιμων αερίων καυσίμων
	04.10.12 Εφαρμογή μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης στην ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικών πόρων

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05-ΒΥΦΑ: Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
05.01 Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	05.01.01 Προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν ήδη εγκεκριμένα γενόσημα ή φαρμακευτικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines) στην ελληνική αγορά
	05.01.02 Βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων (νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες, νέες φαρμακοτεχνικές μορφές, τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής με στόχο την βελτίωση της συνεργασιμότητας/ συμμόρφωσης των ασθενών, της βιοδιαθεσιμότητας και των φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών, ποιοτική σύσταση φαρμάκων με την χρήση διαφορετικών εκδόχων κλπ.)
	05.01.03 Νέα φάρμακα (μικρά μόρια και πεπτίδια, συνθετικής, φυτικής ή βιοτεχνολογικής – μικροβιακής προέλευσης, βιομοειδή), αξιοποίηση πειραματικών/υπολογιστικών προσεγγίσεων για την ταχεία διαλογή έναντι συγκεκριμένου μακρομοριακού στόχου, και προσδιορισμός σχέσεων δομής-λειτουργίας
	05.01.04 Φάρμακα προηγμένων θεραπειών (ATMPs) που βασίζονται σε mRNA, γονίδια, ιστούς ή κύτταρα
	05.01.05 Ανάπτυξη και δομικός χαρακτηρισμός σύνθετων φορέων εγκλωβισμού (encapsulation) ευαίσθητων φαρμάκων προηγμένων θεραπειών (ATMP's) και παράδοσής τους στα κύτταρα/ ιστούς στόχους με αξιοποίηση νανοτεχνολογίας και βιοφυσικών μεθοδολογιών
	05.01.06 Ανάπτυξη δραστικών πρώτων υλών (APIs) για την παραγωγή τελικών φαρμακευτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των δραστικών α' υλών φυσικής προέλευσης
	05.01.07 Έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή διαγνωστικών και θεραπευτικών μέσων και ραδιοφαρμάκων
	05.01.08 Ανάπτυξη υπολογιστικών μελετών και αξιοποίηση υπερ-υπολογιστικών υποδομών: <ul style="list-style-type: none"> α) για την προσομοίωση της δομής και δράσης φαρμακομορίων σε φαρμακολογικούς στόχους και την επιτάχυνση της ανακάλυψης νέων φαρμάκων β) για την ανάπτυξη μοντέλων πρόβλεψης της ασφάλειας και αποτελεσματικότητας με μεθόδους τεχνητής νοημοσύνης γ) για το σχεδιασμό της βελτιστοποίησης και εξατομίκευσης της φαρμακοθεραπείας δ) για την πρόληψη σφαλμάτων χορήγησης φαρμάκων (medication error prevention), την πρώιμη ανίχνευση ανεπιθύμητων ενεργειών (early adverse event detection) και τη συμμόρφωση (compliance) των ασθενών στη θεραπευτική αγωγή
	05.01.09 Μελέτες αποτελεσματικότητας και ασφάλειας φαρμακευτικών προϊόντων σε καλά καθορισμένους πληθυσμούς (φαρμακοεπιδημιολογία - φαρμακοεπαγρύπνηση). Κατανόηση των διαταραχών που προκαλούν τα φάρμακα (φαρμακογονιδιωματική, φαρμακομεταβολομική και άλλες 'ομικές' τεχνολογίες)

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05.02 Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	05.02.01 Ανάπτυξη τεχνολογιών περιέκτη και συσκευασίας φαρμάκου
	05.02.02 Ανάπτυξη τεχνολογιών και συσκευών χορήγησης φαρμάκων
	05.02.03 Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων φαρμάκου-συσκευής με στόχο την παρακολούθηση της θεραπείας σε πραγματικό χρόνο, την ενίσχυση της φαρμακευτικής φροντίδας, και την ενίσχυση της συμμόρφωσης του ασθενούς
	05.02.04 Ανάπτυξη στοχευμένων θεραπευτικών λύσεων με την ολοκλήρωση διαφορετικών τεχνολογιών και προϊόντων σε ένα προϊόν
	05.02.05 Ανάπτυξη συσκευών χορήγησης φαρμάκων π.χ. inhaler, infusion pump, prefilled syringes, dual chamber, injector pens, autoinjectors, transdermal patch, wearable injectors κλπ.)
	05.02.06 Εναλλακτικές οδούς χορήγησης που παρουσιάζουν πλεονεκτήματα σε σχέση με την καθιερωμένη οδό χορήγησης (πχ διαδερμική χορήγηση φαρμάκου - patch με κύρια πλεονεκτήματα την αποφυγή της πρώτης δόσους του φαρμάκου από το ήπαρ και ελάττωση της πιθανότητας αυξομείωσης των δόσεων, συστημάτων χορήγησης ουσιών μέσω των βλεννογόνων κλπ.
05.03 Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρόνιων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	05.03.01 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III): 1) νέων δραστικών ουσιών για εφαρμογή τους στην κλινική πράξη ως διαγνωστικών/θεραπευτικών μέσων, 2) συνδυασμών νέων ή και καθιερωμένων δραστικών ουσιών ως διαγνωστικών ή θεραπευτικών μέσων, 3) καθιερωμένων ή νέων φαρμακοτεχνικών σκευασμάτων σε νέες διαγνωστικές ή θεραπευτικές ενδείξεις
	05.03.02 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ.)
	05.03.03 Ανάπτυξη μεθοδολογίας και πρωτοκόλλων εφαρμογής παρεμβάσεων συμμόρφωσης στη θεραπεία χρόνιων ασθενειών
	05.03.04 Εκπόνηση κλινικών μελετών επί της αποτελεσματικότητας και/ή συμπληρωματικότητας εναλλακτικών θεραπειών, που δεν εντάσσονται στο σύστημα υγείας, σε σχέση με τη διαχείριση ασθενειών-συμπτωμάτων
	05.03.05 Ανάπτυξη πρωτοκόλλων και προτύπων ολοκληρωμένης φροντίδας (integrated care pathways) βάση διατομεακής συνεργασίας ειδικοτήτων επαγγελματιών υγείας
	05.03.06 Ανάπτυξη πρωτοκόλλων και προτύπων για την αξιολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών βάση ικανοποίησης ασθενών
	05.03.07 Ανάπτυξη πρωτοκόλλων και προτύπων στο πλαίσιο συμπεριφορικής ιατρικής και κοινωνικών επιστημών για τη μελέτη και παρέμβαση σε συμπεριφορές υγείας (π.χ. σε θέματα εμβολιασμών, screening tests, διαφύλαξη δημόσιας υγείας)
	05.03.08 Διεξαγωγή Αποκεντρωμένων Κλινικών Μελετών (Decentralized Clinical Trials). Προσεγγίσεις υβριδικές ή πλήρως εικονικές
	05.03.09 Προκλινικές μελέτες (αποτελεσματικότητας & ασφάλειας)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05.04 Φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής & καλλυντικά βασισμένα σε πρώτες ύλες από ελληνικά φυτά (χερσαία & θαλάσσια), θαλάσσιους οργανισμούς και μικροοργανισμούς. Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας.	05.04.01 Ανάπτυξη σύγχρονων διαδικασιών εκχύλισης και παραλαβής βιοδραστικών εκχυλισμάτων φυσικής προέλευσης και μεθόδων διαχωρισμού και απομόνωσης των βιοδραστικών μορίων και ημισυνθετικής ή συνθετικής παρασκευής τους
	05.04.02 Ανάπτυξη μεθόδων ανάλυσης για τον χαρακτηρισμό της σύστασης φυσικών εκχυλισμάτων και των προϊόντων τους σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές
	05.04.03 Συνδυαστική εφαρμογή "ομικών" μεθόδων για την επιτάχυνση της ανακάλυψης βιοδραστικών φυσικών προϊόντων, την ανάδειξη μορίων-δεικτών ή τον έλεγχο ποιότητας και ασφάλειας
	05.04.04 Ανάπτυξη τεχνολογίας (π.χ. νανομεταφορείς, υπερμοριακά σύμπλοκα βιο-συζυγών μορίων) για την ενσωμάτωση φυσικών συστατικών σε φαρμακευτικά, διατροφικά ή καλλυντικοτεχνικά προϊόντα
	05.04.05 Μετατροπές-βιομετατροπές φυσικών προϊόντων για την βελτιστοποίηση των ιδιοτήτων τους (βιοδραστικότητα, φυσικοχημικές ή οργανοληπτικές ιδιότητες κλπ) για την ανάπτυξη νέων προϊόντων φαρμακευτικού, κοσμητολογικού ή διατροφικού ενδιαφέροντος
	05.04.06 Αξιοποίηση των Ελληνικών αρωματικών φυτών και φυσικών προϊόντων για την ανάπτυξη νέων καλλυντικοτεχνικών προϊόντων
	05.04.07 Προ-κλινικές και κλινικές μελέτες αποτελεσματικότητας και ασφάλειας φαρμακευτικών προϊόντων βασισμένων σε φυσικά συστατικά χερσαίας ή θαλάσσιας προέλευσης
05.05 Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς / Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας	05.05.01 Προηγμένα συστήματα πρόληψης επικίνδυνων καταστάσεων για χρόνιους ασθενείς
	05.05.02 Υπηρεσίες και συστήματα για την υποστήριξη εξατομικευμένων προσεγγίσεων αυτοδιαχείρισης χρόνιων ασθενών
	05.05.03 Υπηρεσίες και συστήματα για την αποτίμηση και την υποστήριξη της υγιούς, ενεργού και ανεξάρτητης διαβίωσης ηλικιωμένων
	05.05.04 Συστήματα στήριξης απόφασης για τον εντοπισμό, την αποτροπή ή/και την παρακολούθηση ανεπιθύμητων δράσεων φαρμάκων
	05.05.05 Προηγμένα συστήματα στήριξης ιατρικής απόφασης και ηλεκτρονική συνταγογράφηση
	05.05.06 Προηγμένα συστήματα προτεραιοποίησης εξέτασης περιστατικών (triage systems)
	05.05.07 Συστήματα τηλειατρικής και υπηρεσίες διασυνδεδεμένης υγείας
	05.05.08 Συστήματα Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης
	05.05.09 Υπηρεσίες και προηγμένα συστήματα για την υποστήριξη προσεγγίσεων για την πρόληψη χρόνιων νοσημάτων
	05.05.10 Υπηρεσίες και προηγμένα συστήματα για την διατήρηση του ευζήν των πολιτών
	05.05.11 Δημιουργία εθνικών βάσεων ανοικτών δεδομένων για την καλύτερη διαχείριση ιατρικών και βιολογικών δεδομένων.

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05.06 Ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών.	05.06.01 Ανάπτυξη νέων ζωικών προτύπων ανθρώπινων νοσημάτων και νέων διαδικασιών/συστημάτων για την εφαρμογή τους σε πλατφόρμες προ-κλινικών μελετών ελέγχου δραστηριότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων και ανακάλυψης βιοδεικτών
	05.06.02 Βελτιστοποίηση/τροποποίηση υπαρχόντων ζωικών προτύπων ανθρώπινων νοσημάτων και διαδικασιών/συστημάτων για την εφαρμογή τους σε πλατφόρμες προ-κλινικών μελετών ελέγχου δραστηριότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων και ανακάλυψης βιοδεικτών
	05.06.03 Ανάπτυξη νέων ή τροποποίηση υπαρχόντων μεθοδολογιών και πρωτοκόλλων που κάνουν χρήση ζωικών προτύπων με στόχο την βέλτιστη τεκμηρίωση της ασφάλειας των φαρμάκων σε προ-κλινικό επίπεδο
	05.06.04 Ανάπτυξη οργανοειδών (tissue organoids) και ζωικών μοντέλων που προσομοιάζουν τον άνθρωπο (humanized models, patient-derived xenografts) για προκλινικές μελέτες
05.07 Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	05.07.01 Μελέτη οργανό- και ιστό- ειδικών μακρομορίων για την ανάδειξη νέων θεραπευτικών στόχων και βιοδεικτών διάγνωσης, πρόγνωσης και φαρμακο-ανταπόκρισης (προκλινικές και κλινικές μελέτες). Εξατομικευμένες θεραπείες βάσει βιοδεικτών.
	05.07.02 Εξατομικευμένη γονιδιωματική, επιγονιδιωματική, πρωτεομική, μεταβολομική, δομική ανάλυση για την κατανόηση της επίδρασης των φαρμακευτικών προϊόντων, του περιβάλλοντος και του τρόπου ζωής στην υγεία. Κλινική & Μοριακή επιδημιολογία, Γενετική & Περιβαλλοντική τοξικολογία. Ανάπτυξη βιοδεικτών έκθεσης σε περιβαλλοντικούς ρυπαντές
	05.07.03 Γενετική ανάλυση της προδιάθεσης σε ασθένειες όπως καρκίνος, σπάνιες παθήσεις, χρόνιες ασθένειες κ.α
	05.07.04 Αξιοποίηση της γενετικής μηχανικής και της γενετικής τροποποίησης για την ανάπτυξη εξατομικευμένων γονιδιακών και κυτταρικών θεραπειών (π.χ. μεταφραστική και προ-κλινική έρευνα των βλαστικών κυττάρων για τη θεραπεία νοσημάτων)
	05.07.05 Εξατομικευμένα όγκο-μοσχεύματα και φαινοτυπικά προκλινικά μοντέλα ασθενειών για την επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων κατά του καρκίνου και άλλων ασθενειών
	05.07.06 Αξιοποίηση καινοτομικών μεθόδων χημικής βιολογίας (π.χ. ανάπτυξη βιοσυζυγιών και άλλων έξυπνων μορίων για εφαρμογές βιοαπεικόνισης, single-cell imaging, single-molecule assessment, κ.α.) για την ανάδειξη και επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών
	05.07.07 Το μικροβίωμα του εντέρου και άλλων οργάνων ως θεραπευτικός στόχος, προβιοτικό μέσο και βιοδείκτης
	05.07.08 Ανάπτυξη δικτύων ενσωμάτωσης δεδομένων (επιγονιδιωματικής, πρωτεομικής, μεταβολομικής, δομικής βιολογίας κ.α. και κλινικών αναλύσεων υψηλού επιπέδου και αξιοποίηση τους για τη διάγνωση, πρόγνωση και φαρμακο-ανταπόκριση των ασθενειών

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05.07 Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσω και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	05.07.09 Ψηφιοποίηση των ιατρικών δεδομένων σε εύχρηστες και ασφαλείς βάσεις δεδομένων
	05.07.10 Εργαλεία/μέθοδοι διαχείρισης μεγάλου όγκου βιοδεδομένων και τεχνικών οπτικής αναλυτικής για την επίλυση ανοιχτών προβλημάτων σε βιοδεδομένα μεγάλου όγκου
	05.07.11 Ανάπτυξη και εφαρμογή μοντέλων μελέτης ιικών και βακτηριακών μολύνσεων για την ανάδειξη βιοδεικτών ευαισθησίας και ανθεκτικότητας
	05.07.12 Αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων για την ανάπτυξη νέων εξατομικευμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων με πειραματικές και υπολογιστικές μελέτες δομής και δράσης φαρμακευτικών στόχων για την επιτάχυνση της ανακάλυψης νέων φαρμάκων για στοχευμένες θεραπείες
05.08 Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων.	05.08.01 Τεχνολογικά Προϊόντα Μη Επεμβατικής Τεχνολογίας
	05.08.02 Τεχνολογικά Προϊόντα Επεμβατικής Τεχνολογίας (που αφορούν τις σωματικές κοιλότητες, Χειρουργικού τύπου, Εμφυτεύσιμα τεχνολογικά προϊόντα, κτλ)
	05.08.03 Ενεργά Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα (που προορίζονται για διαγνωστικούς και παρακολουθητικούς σκοπούς, θεραπευτικά προϊόντα με εντεταγμένη ή ενσωματωμένη διαγνωστική λειτουργία, προϊόντα που προορίζονται για να εκπέμπουν ιοντίζουσες ακτινοβολίες για θεραπευτικούς σκοπούς, λογισμικά που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων με διαγνωστικό ή θεραπευτικό σκοπό)
	05.08.04 Ειδικά Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα (προϊόντα στα οποία ενσωματώνεται ως αναπόσπαστο μέρος τους ουσία η οποία, αν χρησιμοποιηθεί ξεχωριστά, μπορεί να θεωρηθεί φάρμακο, προϊόντα που κατασκευάζονται με τη χρήση ιστών ή κυττάρων ζωικής ή ανθρώπινης προέλευσης ή των παραγώγων τους και είναι μη βιώσιμα, προϊόντα που έχουν ενσωματωμένο νανοϋλικό ή αποτελούνται από νανοϋλικό, κλπ.)
05.09 Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων In-Vitro Διαγνωστικών Προϊόντων	05.09.01 Τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την ανίχνευση της παρουσίας μεταδοτικού παράγοντα ή της έκθεσης σε μεταδοτικό παράγοντα που προκαλεί απειλητική για τη ζωή νόσο - τον προσδιορισμό του λοιμογόνου φορτίου απειλητικής για τη ζωή νόσου - την ανίχνευση της παρουσίας μεταδοτικού παράγοντα ή της έκθεσης σε μεταδοτικό παράγοντα όσον αφορά το αίμα, τα συστατικά του αίματος, κύτταρα, ιστούς ή όργανα, ή παράγωγά τους, προκειμένου να εκτιμηθεί η καταλληλότητά τους για μετάγγιση, μεταμόσχευση ή χορήγηση κυττάρων
	05.09.02 Τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό των ομάδων αίματος ή για τον καθορισμό των ομάδων ιστών ώστε να εξασφαλιστεί η ανοσολογική συμβατότητα αίματος, συστατικών αίματος, κυττάρων, ιστών ή οργάνων που προορίζονται για μετάγγιση ή μεταμόσχευση ή χορήγηση κυττάρων
	05.09.03 Τα τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται για αυτοδιάγνωση

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

05.09 Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων In-Vitro Διαγνωστικών Προϊόντων	05.09.04 Τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται για τον γενετικό έλεγχο στον άνθρωπο – για να χρησιμοποιηθούν ως συνοδά διάγνωσης - να χρησιμοποιηθούν κατά τον προσυμπτωματικό έλεγχο, τη διάγνωση ή την κατάταξη καρκίνου - για την παρακολούθηση των επιπέδων φαρμάκων, ουσιών ή βιολογικών επιμέρους στοιχείων - για τη διενέργεια προσυμπτωματικού ελέγχου συγγενών διαταραχών στο πρωτόεμβryo, το έμβryo ή το νεογέννητο - για την ανίχνευση της παρουσίας ή της έκθεσης σε σεξουαλικά μεταδιδόμενο παράγοντα
05.10 Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	05.10.01 Χρησιμοποίηση τεχνολογιών βιοεκτύπωσης βιομορίων, κυττάρων, φαρμάκων, βιοαισθητήρων κ.α.
	05.10.02 Βιολογία συστημάτων: από τα γονίδια και τα γονιδιώματα στην ολοκληρωμένη μελέτη βιολογικών συστημάτων
	05.10.03 Εντατικοποίηση της αυτοματοποίησης των διεργασιών και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας του φαρμάκου σε πραγματικό χρόνο
	05.10.04 Έμφαση και στην Εφοδιαστική Αλυσίδα με εφαρμογή προσεγγίσεων με προσανατολισμό στη Βιώσιμη Ανάπτυξη
	05.10.05 Συστήματα αυτομέτρησης και ψηφιακοί βοηθοί για την υποστήριξη κλινικών δοκιμών
	05.10.06 Προηγμένα ψηφιακά συστήματα για την παρακολούθηση της φαρμακευτικής συμμόρφωσης και την φαρμακοεπαγρύπνηση
	05.10.07 "Ψηφιακά δίδυμα" φυσικών συστημάτων (digital twins) με παράλληλη ανάπτυξη κύκλων αυτόματης ανατροφοδότησης (automated feedback loops) μέσω μηχανικής μάθησης (machine learning)
	05.10.08 Δημιουργία βιοτράπεζας και κέντρου συλλογής κυττάρων για κλινικές μελέτες κυτταρικών θεραπειών ή και μεταμόσχευσης αιμοποιητικών κυττάρων
	05.10.09 Δημιουργία βιοτράπεζας για τη συλλογή ιστών που αφορούν ασθένειες και χαρακτηριστικά του Ελληνικού πληθυσμού
	05.10.10 Προσομοιώσεις κλινικών και προκλινικών δοκιμών π.χ. για την πρόβλεψη της in vivo/in vitro συμπεριφοράς ενός φαρμάκου, τη διερεύνηση περιπτώσεων που δεν μπορούν να ελεγχθούν στην πράξη, την αξιολόγηση διαφόρων συνθήκων, τη βελτιστοποίηση των κλινικών σχεδιασμών, την εξατομίκευση της δοσολογίας, κ.ά

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06-ΜΕΑ: Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
06.01 Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	06.01.01 Ανάπτυξη μοντέλων, αλγορίθμων, τεχνολογικά προηγμένων πλατφορμών και συστημάτων (π.χ. Control Towers) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών λιμένων (και των συνεργαζόμενων χερσαίων τερματικών σταθμών) και μεταφορικών συστημάτων
	06.01.02 Ανάπτυξη τεχνολογικά προηγμένου παρατηρητηρίου εμπορευματικών μεταφορών με δυνατότητα υποστήριξης της Ελληνικής μεταφοράς (φορτηγό, τρένο, short sea shipping) σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
	06.01.03 Ανάπτυξη νέων συνεργατικών μοντέλων για την ενδυνάμωση συνεργειών μεταξύ των κρίκων της εφοδιαστικής, όπως και του outsourcing σε εξειδικευμένους παρόχους υπηρεσιών 3PL/4PL
	06.01.04 Ανάπτυξη προβλεπτικών μοντέλων εμπορευματικών μεταφορών αξιοποιώντας εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης και τεχνικές μεγάλου όγκου δεδομένων
	06.01.05 Ανάπτυξη και χρήση νέων συστημάτων και τεχνολογιών για τη βέλτιστη διαχείριση διαθέσιμων πόρων (οδικών, θαλάσσιων, εναέριων) όπως και την βέλτιστη δρομολόγηση/ χρονοπρογραμματισμό των προσφερόμενων εμπορευματικών υπηρεσιών
	06.01.06 Ανάπτυξη και χρήση εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη οδήγηση κατά την οδική μεταφορά.
	06.01.07 Χρήση τεχνολογιών στη βελτιστοποίηση διπλών λιμενικών και χερσαίων τερματικών σταθμών διαχείρισης φορτίων
	06.01.08 Χρήση τεχνολογιών στην αύξηση του βαθμού καθετοποίησης των προσφερόμενων υπηρεσιών.
	06.01.09 Ανάπτυξη και ενδυνάμωση συνεργειών μεταξύ κρίκων εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω ανάπτυξης και χρήσης ευφυών συστημάτων πλειστηριασμού (auctioning platforms), πρακτόρευσης (online market places), blockchains και cargo community systems
	06.01.10 Ενίσχυση των διασυνδέσεων της αλυσίδας αξίας του τομέα μεταφορών με άλλες αλυσίδες αξίας (π.χ. αγροδιατροφή, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, περιβάλλον κ.λπ.)
	06.01.11 Ανάπτυξη των μεθόδων, υποδομών και τεχνολογιών agrologistics για την υποστήριξη της διαχείρισης και διάθεσης αγροτικών προϊόντων στην τοπική και διεθνή αγορά.
	06.01.12 Δημιουργία εργαλείων υποστήριξης οδηγών διεθνών μεταφορών σε περίπτωση συμβάντος εντός και εκτός Ελλάδος (με αυτόματη ενημέρωση των πληροφοριών)
	06.01.13 Ασφαλής διαχείριση επικίνδυνων εμπορευμάτων σε εμπορευματικούς σταθμούς και στα οδικά δίκτυα.
	06.01.14 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για την αποτελεσματική διαχείριση θέσεων στάθμευσης φορτηγών

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.01 Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	06.01.15 Σχεδιασμός δικτύου τροφοδοσίας, εγκαταστάσεων και αποθήκευσης εναλλακτικών καυσίμων (π.χ. LNG, βιοκαυσίμων, αμμωνίας, υδρογόνου) για τον ανεφοδιασμό πλοίων
	06.01.16 Εφαρμογές ΤΠΕ για βελτίωση της αποδοτικότητας της ανάστροφης εφοδιαστικής αλυσίδας
	06.01.17 Μετατόπιση μεταφορικού όγκου από το οδικό δίκτυο στο σιδηροδρομικό και στο θαλάσσιο.
	06.01.18 Αξιοποίηση και τεχνολογική αναβάθμιση ανεκμετάλλευτων αποθηκευτικών χώρων, με έμφαση σε μεγάλα αστικά κέντρα.
	06.01.19 Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς εναλλακτικών καυσίμων (συμπεριλαμβανομένου και του υγροποιημένου φυσικού αερίου) μικρής κλίμακας με χερσαίους και θαλάσσιους τρόπους.
	06.01.20 Ανάπτυξη online marketplaces για την άμεση διάθεση των αγροτικών προϊόντων από τον παραγωγό στον καταναλωτή (στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό)
	06.01.21 Ψηφιακός μετασχηματισμός των μικρών εταιρειών φορτηγών δημοσίας χρήσεως όπως και των πρακτορείων
06.02 Ανάπτυξη ευφύων υποδομών και συστημάτων και υπηρεσιών υποδομών	06.02.01 Χρήση νέων τεχνολογιών στις υποδομές για την αύξηση της οδικής ασφάλειας και της απόδοσης, με εφαρμογές ενσωματωμένων (embedded) συστημάτων στις κατασκευές οδικών στοιχείων π.χ. σημανσεων και διαγραμμίσεων για αποτελεσματικότερη επικοινωνία με τους οδηγούς
	06.02.02 Συστήματα υποστήριξης οδηγών (πχ eCall, επαγρύπνηση οδηγών, ενεργητική ασφάλεια, συστήματα διασύνδεσης οχημάτων και υποδομών, αυτοματοποίηση λειτουργιών, συστήματα και εφαρμογές κομβία οχημάτων κτλ). Ανάπτυξη και εφαρμογή μεθοδολογιών και τεχνολογιών ενσωμάτωσης του ανθρώπινου παράγοντα και της διάδρασής του με το μεταφορικό μέσο (όχημα, πλοίο, τρένο κτλ) συμπεριλαμβανομένων οδηγών, χειριστών και πληρωμάτων.
	06.02.03 Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων αρχιτεκτονικών ευφύων συστημάτων μεταφορών
	06.02.04 Χρήση νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των μεταφορών και της διαλειτουργικότητας τους (όπως αυτοματοποίηση, ηλεκτροκίνηση, Cloud services, IoT, συστήματα κυκλοφορίας και διαχείρισης δεδομένων, κτλ.).
	06.02.05 Προηγμένες Εφαρμογές Διασύνδεσης Μεταφορικών Συστημάτων (Φορτηγά, Τρένα, Πλοία) με τερματικές εγκαταστάσεις, κέντρα διανομής και αποθήκευσης (λιμάνια, αεροδρόμια, αποθήκες).
	06.02.06 Σχεδιασμός έξυπνων λιμενικών υποδομών και χρήση πληροφοριακών συστημάτων Λιμενικής Κοινότητας (PCSs) για την αποτελεσματική πληροφόρηση και επικοινωνία των λιμενικών φορέων για την ολοκλήρωση των διαδικασιών από ένα σημείο πρόσβασης (maritime single window).
	06.02.07 Τεχνολογίες ηλεκτροκίνησης οχημάτων, πλοίων και τρένων
	06.02.08 Τεχνολογίες διασύνδεσης με έμφαση σε 5G, Mobile Edge computing και υβριδικές τεχνολογίες επικοινωνιών, IoT, Cloud κτλ.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.02 Ανάπτυξη ευφύων υποδομών και συστημάτων και υπηρεσιών υποδομών	06.02.09 Εφαρμογές ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας για μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα
	06.02.10 Εφαρμογές καινοτόμων διαλειτουργικών λύσεων για την απρόσκοπτη πρόσβαση σε πολλαπλές υπηρεσίες μεταφορών (one stop shop for seamless intermodality).
	06.02.11 Νέα μοντέλα και εφαρμογές προσομοίωσης για τις μεταφορές, κυκλοφοριακά μοντέλα κτλ λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση των νέων τεχνολογιών (πχ αυτοματοποίηση)
	06.02.12 Τεχνολογίες μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (drones) για την βελτίωση των city logistics και της παράδοσης τελευταίου μιλίου (last-mile)
	06.02.13 Ανάπτυξη Τεχνολογιών και Εφαρμογών για Κατασκευή και Εξοπλισμό Μικρών Σκαφών (Ακτοπλοΐας και Αναψυχής) Συμπεριλαμβανομένων Ηλεκτρικών Εξωλέμβιων, Ευφύων Συστημάτων Ασφαλείας και Αγκυροβολίας
	06.02.14 Ανάπτυξη ευφύων εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη και αποδοτικότερη μεταφορά επιβατών.
	06.02.15 Μέθοδοι και Τεχνολογίες για επιθεώρηση, παρακολούθηση και συντήρηση υποδομών μεταφορών και ελέγχου της ανθεκτικότητάς τους (με χρήση δικτύων αισθητήρων, ΣμηΕΑ κλπ)
	06.02.16 Σχεδιασμός και ανάπτυξη των Συστημάτων Διαχείρισης κυκλοφορίας επόμενης γενιάς (adaptive / collaborative traffic management systems)
	06.02.17 Ανάπτυξη των C-ITS υπηρεσιών στους αυτοκινητόδρομους και στο οδικό δίκτυο εν γένει. Ειδικότερα ανάπτυξη υποδομών για πιστοποίηση C-ITS εξοπλισμού και έκδοση / διαχείριση ψηφιακών πιστοποιητικών για χρήση στις C-ITS υπηρεσίες. Δημιουργία κέντρου δοκιμών για τη δοκιμή C-ITS υπηρεσιών (tesing site / track)
	06.02.18 Χρήση τεχνολογίας 5G και εφαρμογές στην διασυνδεδεμένη και έξυπνη κινητικότητα (αυτόνομα οχήματα, επικοινωνία με υποδομή, κ.α.)
	06.02.19 Ανάπτυξη συστημάτων ενημέρωσης μετακινούμενων σε πραγματικό χρόνο, συστημάτων διαχείρισης στάθμευσης, συστημάτων integrated ticketing, Mobility-as-a-Service και συνεργατικών συστημάτων κινητικότητας.
	06.02.20 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων για της κινητικότητα και τις μεταφορές (big data analytics for mobility, transport & logistics). Εφαρμογές έξυπνου ελλιμενισμού πλοίων
	06.02.21 Ανάπτυξη και εφαρμογή αισθητήρων για διαχείριση κινητικότητας χαμηλού κόστους και μεγάλης αποτελεσματικότητας για όλα τα μεταφορικά μέσα.
	06.02.22 Ψηφιακή Αποτύπωση Υποδομών (digital twins)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.03 Πράσινες Μεταφορές - Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	06.03.01 Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσωποποιημένων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την προώθηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς από τους χρήστες για αειφόρες μετακινήσεις
	06.03.02 Ανάπτυξη τεχνολογιών βελτιστοποίησης της ενεργειακής κατανάλωσης στις λιμενικές διαδικασίες και στις μεταφορικές υποδομές γενικότερα.
	06.03.03 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων μείωσης εκπομπών από τα μέσα και τις υποδομές μεταφορών (π.χ. πλοία, αεροπλάνα, λιμάνια κλπ).
	06.03.04 Ανάπτυξη μοντέλων προσομοίωσης και μελέτης της δομής και λειτουργίας των αστικών δικτύων για την υλοποίηση συστημάτων και υποδομών έξυπνης κινητικότητας
	06.03.05 Μεθοδολογίες και εργαλεία για την υποστήριξη της δημιουργίας και λειτουργίας μητροπολιτικών κέντρων διαχείρισης εμπορευματικών μεταφορών.
	06.03.06 Ανάπτυξη τεχνολογιών και συστημάτων κίνησης οχημάτων (όπως ηλεκτροκίνηση για οχήματα, πλοία, αεροσκάφη, αεροχήματα και άλλα μεταφορικά συστήματα, υβριδικά οχήματα, υβριδικά συστήματα πρόωσης επαναφορτιζόμενα υβριδικά οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια από εξωτερική πηγή, ηλεκτροκίνητα οχήματα με συσσωρευτές και ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, ηλεκτρικά οχήματα με ενεργειακά στοιχεία, σταθμοί ενέργειας) και υπηρεσίες για την προώθηση ηλεκτροκίνησης.
	06.03.07 Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσωποποιημένων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την προώθηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς από τους χρήστες για αειφόρες μετακινήσεις
	06.03.08 Ανάπτυξη συστημάτων ενημέρωσης μετακινούμενων σε πραγματικό χρόνο, συστημάτων διαχείρισης στάθμευσης, συστημάτων integrated ticketing, Mobility-as-a-Service και συνεργατικών συστημάτων κινητικότητας.
	06.03.09 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων για την κινητικότητα και τις μεταφορές (big data analytics for mobility, transport & logistics). Εφαρμογές έξυπνου ελλιμενισμού πλοίων.
	06.03.10 Ανάπτυξη και εφαρμογή αισθητήρων για διαχείριση κινητικότητας χαμηλού κόστους και μεγάλης αποτελεσματικότητας για όλα τα μεταφορικά μέσα
	06.03.11 Εφαρμογές, τεχνολογίες και συστήματα για τη βελτιστοποίηση (ενεργειακή, επιχειρησιακή κτλ) του σχεδιασμού, κατασκευής και χρήσης πλοίων, οχημάτων και τρένων.
	06.03.12 Μείωση του αποτυπώματος C σε αλυσίδες μεταφοράς
	06.03.13 Ενίσχυση αλυσίδων μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου
	06.03.14 Τεχνολογίες και στρατηγικές έξυπνης διαχείρισης ενέργειας κατά τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων με δυνατότητα αμφίδρομης ροής ενέργειας
	06.03.15 Ανάπτυξη τεχνολογιών blockchain και εφαρμογές τους στη διακρίβωση της βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος από τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.03 Πράσινες Μεταφορές - Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	06.03.16 Ανάπτυξη αποτελεσματικών και ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών δέσμησης CO2 επί πλοίου.
	06.03.17 Νέες τεχνολογίες στην εφαρμογή και διαχείριση διοδίων τελών (διαλειτουργικότητα, αναλογικότητα χρέωσης, συμβατότητα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες)
	06.03.18 Ανάπτυξη υποδομών για διάχυση C-ITS πληροφορίας (Εθνική Πύλη Ανοικτών Δεδομένων, National Access Points, mobile apps, digital radio)
	06.03.19 Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος πλοίων κατά την προσέγγιση και παραμονή τους σε λιμένες
	06.03.20 Εφαρμογές ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις μεταφορές και στην εφοδιαστική αλυσίδα (διαχείριση μπαταριών, μεταχειρισμένων λάστιχων κτλ)
06.04 Ενίσχυση της διατροπικότητας και της αυτονομίας στις μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων	06.04.01 Παροχή κινητικότητας από-πόρτα-σε-πόρτα μέσω του συστήματος των Δημόσιων Συγκοινωνιών (κάλυψη του «τελευταίου μιλίου» για μετακινήσεις ατόμων).
	06.04.02 Ενίσχυση της κοινής χρήσης οχημάτων, ιδίως ηλεκτροκίνητων (vehicle sharing systems).
	06.04.03 Εφαρμογές διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας μέσων μεταφοράς (Δημόσιων και Ιδιωτικών).
	06.04.04 Αυτόματη οδήγηση στις ελληνικές πόλεις: αξιολόγηση προοπτικών, εφαρμογές και πιλοτικές δράσεις για επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές
	06.04.05 Εφαρμογές ενσωμάτωσης των πυλώνων των μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας στις έξυπνες πόλεις.
	06.04.06 Διευκόλυνση και ανάπτυξη των συνδυασμένων και πολυτροπικών μεταφορών με την ανάπτυξη κατάλληλων τεχνολογικών συστημάτων. Μέθοδοι και τεχνολογίες για τον ενιαίο συνδυασμό και συντονισμό πολυτροπικών μεταφορών (λιμάνια - πλοία- τρένα-οχήματα).
06.05 Αύξηση της προσβασιμότητας και της εδαφικής συνοχής του Ελλαδικού χώρου	06.05.01 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα νησιά που εντάσσονται στις άγονες γραμμές
	06.05.02 Βελτίωση της αποδοτικότητας υπεραστικών μεταφορών.
	06.05.03 Ενίσχυση της πρόσβασης σε απομονωμένα τμήματα του χερσαίου Ελλαδικού χώρου με την αξιοποίηση των συνδυασμένων μεταφορών
	06.05.04 Ανάπτυξη εφαρμογών για την εξυπηρέτηση της εφοδιαστικής αλυσίδας στις νησιωτικές περιοχές.
	06.05.05 Ηλεκτρικά πλοία και ιστιοπλοϊκά για μικρές και μεσαίες αποστάσεις με υποδομές ταχυφόρτισης (ή αλλαγής μπαταριών) σε ενδιάμεσα λιμάνια
	06.05.06 Αυτοματοποιημένη παράδοση/παραλαβή εμπορευμάτων σε περιφερειακούς/νησιωτικούς λιμένες που δεν διαθέτουν κατάλληλες υποδομές
	06.05.07 Ανάλυση δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών με ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών παρακολούθησης και χρήση μεγάλων δεδομένων για την αξιοποίησή του

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.05 Αύξηση της προσβασιμότητας και της εδαφικής συνοχής του Ελλαδικού χώρου	06.05.08 Δυναμική εκχώρηση χωρητικότητας ακτοπλοϊκών συνδέσεων του νησιωτικού χώρου με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης και μεγάλων δεδομένων
	06.05.09 Ανάπτυξη νέων εξειδικευμένων για το Ελλαδικό νησιωτικό χώρο δικτύων μεταφοράς διανομής (hub-and-spoke με δυνατότητα αποθήκευσης/φόρτωσης σε κεντρικά νησιά)
	06.05.10 Τεχνολογίες και μέθοδοι για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών εφοδιασμού (FMCGs) των νήσων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες με έξυπνη δημιουργία αποθεματικών και διανομής
06.06 Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα των Μεταφορών και της Εφοδιαστικής Αλυσίδας – 4η Βιομηχανική επανάσταση	06.06.01 Βελτίωση της κατασκευής και αύξηση του κύκλου ζωής των μεταφορικών μέσων μέσω ανάπτυξης τεχνολογιών και έξυπνων υλικών αυτοδιάγνωσης
	06.06.02 Ανάπτυξη πρωτοποριακών και πολυπαραμετρικών σχεδιαστικών λύσεων για σασί οχημάτων με στόχο την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, τη μείωση του κόστους οχημάτων καθώς και την ευελιξία και αποκριτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας.
	06.06.03 «Βελτιστοποίηση διατροφικής αλυσίδας μεταφοράς με χρήση τεχνολογιών κατανεμημένων βάσεων δεδομένων (blockchain)».
	06.06.04 Τεχνολογίες (συστήματα και εργαλεία) επαυξημένης πραγματικότητας και τεχνητής νοημοσύνης για virtual prototyping, δοκιμές, πιστοποίηση και βελτίωση μεταφορικών υπηρεσιών, μέσω και της εφοδιαστικής αλυσίδας.
	06.06.05 Τεχνολογίες και (έξυπνοι) αισθητήρες αυτοματοποίησης, ενσωματωμένα συστήματα παρακολούθησης και βελτιστοποίησης οχημάτων, πλοίων και τρένων – διασύνδεση με παρεμφερείς τομείς όπως robotics, AI, machine learning κτλ
	06.06.06 Εφαρμογή τεχνολογιών 4ης βιομηχανικής εποχής σε δίκτυα μικρών και μεσαίων λιμενικών εγκαταστάσεων
	06.06.07 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες
06.07 Αστικές Μεταφορές Επιβατών και Εμπορευμάτων	06.07.01 Ανάπτυξη νέων συνεργατικών μοντέλων ενοποίησης εμπορευμάτων για πιο αποτελεσματικές αστικές διανομές
	06.07.02 Ανάπτυξη εφαρμογών City Logistics για την αποτελεσματικότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον τροφοδοσία καταστημάτων σε αστικές περιοχές. Έμφαση στις εφαρμογές end to end.
	06.07.03 Προώθηση ηλεκτροκίνησης και σχεδιασμός δικτύου ταχυφορτιστών για τις αστικές διανομές
	06.07.04 Ανάπτυξη συστημάτων μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων on-demand (dial-a-ride και pickup and delivery)
	06.07.05 Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων οργάνωσης, διαχείρισης και βελτιστοποίησης διανομής σε αστικές περιοχές
	06.07.06. Ανάπτυξη νέων συστημάτων Mobility as a Service (MaaS)
	06.07.07 Μέθοδοι και τεχνολογίες για την έξυπνη διαχείριση θέσεων στάθμευσης για την διευκόλυνση αστικών διανομών και υπηρεσιών MaaS

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

06.07 Αστικές Μεταφορές Επιβατών και Εμπορευμάτων	06.07.08 Ανάπτυξη νέων έξυπνων αλγορίθμων δρομολόγησης/φόρτωσης/χρονοπρογραμματισμού οδών και οχημάτων που λαμβάνουν υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες και αβεβαιότητες (λόγω κυκλοφοριακού, βλαβών, φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και προβλημάτων στην παράδοση)
06.08 Σύγχρονες Μεγάλες Εμπορευματικές Εγκαταστάσεις και Κέντρα Αποθήκευσης	06.08.01 Προηγμένες τεχνολογικά μέθοδοι για την ενοποίηση άτυπων συγκεντρώσεων εγκαταστάσεων εφοδιαστικής στην Αττική και Κεντρική Μακεδονία (κοινή πλατφόρμα διαχείρισης φορτίων και μέσων σε συνδυασμό με προβλεπτικά μοντέλα)
	06.08.02 Εφαρμογές Διασύνδεσης Μεταφορών με Κέντρα Διανομής και αποθήκευσης
	06.08.03 Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών και εξοπλισμού στις μεγάλες εμπορευματικές εγκαταστάσεις και τα κέντρα αποθήκευσης (οικονομοτεχνική διερεύνηση και εφαρμογές).
	06.08.04 Ανάλυση και καινοτόμες λύσεις για την προσαρμογή των Εμπορευματικών Κέντρων στον ανασχεδιασμό των δικτύων διανομής του ηλεκτρονικού εμπορίου.
	06.08.05 Ανάπτυξη ρομποτικών τεχνολογιών και άλλων αυτοματισμών εντός της αποθήκης για βελτιστοποίηση του picking και διαχείρισης φορτίου
	06.08.06 Αξιοποίηση τεχνολογιών 3D Printing και distributed manufacturing για προσφορά υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας εντός των εγκαταστάσεων εφοδιαστικής
	06.08.07 Ανάπτυξη καινοτόμων και αποτελεσματικών τεχνολογιών για την υποβοήθηση του picking (σμήνος με drones, pick-to-light, automated vision, έξυπνα καρότσια).
	06.08.08 Τεχνολογίες για την διευκόλυνση των αποθηκών e-shops και σούπερ μαρκετ τροφίμων (dark stores) όπως και εργαλεία βελτιστοποίησης για διανομή και παραδόσεις επόμενης ημέρας
06.09 Στρατηγικές και Εργαλεία - Επιμόρφωση /Επανεκπαίδευση /Εξειδίκευση	06.09.01 Τεχνολογίες (συστήματα και εργαλεία) επαυξημένης και εικονικής πραγματικότητας και τεχνητής νοημοσύνης στην επιμόρφωση, επανεκπαίδευση και εξειδίκευση οδηγών και χειριστών
	06.09.02 Νέες μέθοδοι, εφαρμογές και εργαλεία εκπαίδευσης οδηγών, χειριστών και προσωπικού ειδικά στις νέες τεχνολογίες – μελέτες αποδοτικότητας, αποδοχής και διείσδυσης νέων τεχνολογιών
	06.09.03 Τεχνολογίες AI και AR για υποστήριξη της ανάπτυξης και της ενσωμάτωσης της τεχνητής νοημοσύνης στη διασυνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα (CCAM) σε επίπεδο οχήματος και σε επίπεδο συστήματος, και για προσεγγίσεις εκπαίδευσης και επικύρωσης δεδομένων (π.χ. ψηφιακά δίδυμα – digital twins).
	06.09.04 Ανάπτυξη/αξιοποίηση εφαρμογών εικονικής πραγματικότητας για την εκπαίδευση προσωπικού των διαχειριστών υποδομών (στην αντιμετώπιση συμβάντων)
	06.09.05 Ανάπτυξη και χρήση νέων εφαρμογών Ανοικτής Επιστήμης/Ανοικτών Δεδομένων για την ενίσχυση και την ενδυνάμωση της γνώσης και της καινοτομίας στον κλάδο των μεταφορών

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

07-ΑΕΝΕ: Αειφόρος Ενέργεια	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
07.01 Ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας	07.01.01 Τεχνολογίες, συστήματα, διεργασίες για την ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας στη βιομηχανία
	07.01.02 Τεχνολογίες, συστήματα, διεργασίες για την ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια (π.χ. ανάκτηση/ αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας, Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας, αντλίες θερμότητας, εφαρμογές ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας, υπολογιστικές τεχνικές για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, υβριδικά συστήματα – αφορά και τις 2 προτεραιότητες)
07.02 Ενέργεια από ΑΠΕ	07.02.01 Τεχνολογίες και συστήματα ΑΠΕ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων των υβριδικών συστημάτων
	07.02.02 Τεχνολογίες και συστήματα ΑΠΕ για παραγωγή θερμικής/ ψυκτικής ενέργειας
	07.02.03 Τεχνολογίες και συστήματα υπεράκτιων / πλωτών εγκαταστάσεων ΑΠΕ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
	07.02.04 Τεχνολογίες αξιοποίησης υφιστάμενων θερμικών μηχανών μέσω της αντικατάστασης των συμβατικών καυσίμων με ανανεώσιμα καύσιμα για παραγωγή ενέργειας
07.03 Αποθήκευση Ενέργειας	07.03.01 Τεχνολογίες και συστήματα μηχανικής αποθήκευσης ενέργειας
	07.03.02 Τεχνολογίες και συστήματα ηλεκτρικής αποθήκευσης ενέργειας (υπερπυκνωτές, υπεραγωγίμη μαγνητική αποθήκευση)
	07.03.03 Τεχνολογίες και συστήματα θερμικής αποθήκευσης ενέργειας
	07.03.04 Τεχνολογίες και συστήματα ηλεκτροχημικής αποθήκευσης ενέργειας (π.χ. κλασικοί συσσωρευτές, συσσωρευτές ροής)
	07.03.05 Τεχνολογίες και συστήματα χημικής αποθήκευσης ενέργειας
07.04 Τεχνολογίες και συστήματα Υδρογόνου και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων	07.04.01 Παραγωγή, αποθήκευση, καθαρισμός, συμπίεση υδρογόνου
	07.04.02 Συστήματα διανομής υδρογόνου (αγωγοί Φ.Α, αγωγοί υδρογόνου, σταθμοί ανεφοδιασμού)
	07.04.03 Τεχνολογίες για τη χρήση υδρογόνου για την παραγωγή ενέργειας σε βιομηχανία, μεταφορές, σταθερές εφαρμογές (π.χ. κυψέλες καυσίμου)
	07.04.04 Οριζόντιες δράσεις (ασφάλεια, κανονισμοί, εκπαίδευση, ενημέρωση κοινού, κλπ)
	07.04.05 Πιλοτικά έργα πράσινου υδρογόνου
	07.04.06 Άλλα κλιματικά ουδέτερα καύσιμα και χρήσεις τους (αέριες/ θαλάσσιες/ οδικές / σιδηροδρομικές μεταφορές)
07.05 Έξυπνα δίκτυα – απόκριση ζήτησης – αποκεντρωμένη παραγωγή	07.05.01 Εφαρμογές υπηρεσιών και τεχνολογιών έξυπνων δικτύων, μετρητών, αποθήκευσης, απόκρισης της ζήτησης μεμονωμένα ή από κοινού, και αύξησης της διείσδυσης των ΑΠΕ προς αποδοτικά, αξιόπιστα και ασφαλή συστήματα μεταφοράς και διανομής
	07.05.02 Εφαρμογές μονάδων διεσπαρμένης παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας σε αυτόνομα δίκτυα και μικρο-δίκτυα
	07.05.03 Blockchain στην ενέργεια και ιδιαίτερα στη διεσπαρμένη παραγωγή, αποθήκευση και κατανάλωση. Πλατφόρμες εκκαθάρισης συναλλαγών και διεπαφής με αγορές

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

07.06 Ορυκτά καύσιμα – Μείωση Επιπτώσεων	07.06.01 Τεχνολογίες και συστήματα δέσμευσης, χρήσης, αποθήκευσης και μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (capture , utilization, storage)
	07.06.02 Τεχνολογίες και συστήματα αξιοποίησης υφιστάμενων μονάδων καύσης ορυκτών καυσίμων με χρήση καυσίμου με σημαντικά μικρότερο αποτύπωμα εκπομπής άνθρακα
	07.06.03 Καινοτόμες διεργασίες, μειωμένων επιπτώσεων, για την παραγωγή καυσίμων
07.07 Έξυπνες κοινότητες/ πόλεις χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και σχεδόν μηδενικών εκπομπών	07.07.01 Τεχνολογίες, συστήματα και μέθοδοι διασύνδεσης και διάδρασης τελικών πελατών για την από κοινού παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ (κοινότητες ΑΠΕ) ή για την από κοινού παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (ενεργειακές κοινότητες πολιτών), την έξυπνη διαχείριση, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση και πώληση αυτής ή/και στις υπηρεσίες φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων
	07.07.02 Τεχνολογίες και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και πόρων καθώς και μείωσης εκπομπών σε επίπεδο κοινότητας ή/και πόλης
07.08 Ενέργεια και Μεταφορές	07.08.01 Ενέργεια και Ναυτιλία: Χρήση καυσίμων χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα (συμπεριλαμβανομένης της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας) στη ναυτιλία και αντίστοιχες υποδομές σε λιμάνια και πλοία
	07.08.02 Ενέργεια και Ναυτιλία: Πιλοτικές δράσεις σε επίπεδο πλοίου η και λιμένος/ εγκαταστάσεων (π.χ. μετατροπή υφιστάμενου πλοίου σε υβριδικό ηλεκτρικό-diesel ή/και υδρογόνο, μετατροπή πορθμείου σε ηλεκτρικό ή/και υδρογόνο από ΑΠΕ, συστήματα διαχείρισης και αποθήκευσης πράσινης ενέργειας λιμένων, πορθμείων και μαρίνων καθώς και συστήματα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης)
	07.08.03 Ενέργεια και Οδικές, Σιδηροδρομικές μεταφορές και Αεροπλοΐα: Χρήση καυσίμων χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα στη Οδικές, Σιδηροδρομικές μεταφορές και Αεροπλοΐα και αντίστοιχες υποδομές (π.χ. ανάπτυξη προηγμένων βιοκαυσίμων και βιοαερίου για χρήση στις μεταφορές που παράγονται από πρώτες ύλες του μέρους Α του Παραρτήματος ΙΧ της Οδηγίας 2018/2001)
	07.08.04 Ενέργεια και Οδικές, Σιδηροδρομικές μεταφορές και Αεροπλοΐα: Πιλοτικές δράσεις (π.χ. εφαρμογή ηλεκτροκίνησης σε νησιωτικές περιοχές, σταθμοί ανεφοδιασμού για τρένα)
07.09 Ενέργεια και Αγροτικός Τομέας/Περιβάλλον	07.09.01 Τεχνολογίες και συστήματα ενεργειακής αξιοποίησης τοπικά διαθέσιμης βιομάζας, αγροτικών και κτηνοτροφικών υπολειμμάτων υποπροϊόντων, ανακτημένων υλικών βιομηχανιών, βιορευστών, βιολογικών πόρων, αποβλήτων/απορριμμάτων
	07.09.02 Τεχνολογίες και συστήματα ΑΠΕ και διαχείρισης ενέργειας σε μονάδες επεξεργασίας νερού (π.χ. αφαλάτωση)
	07.09.03 Πιλοτικές δράσεις (π.χ. εφαρμογή αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και αυξημένη απόδοση καλλιέργειας)
	07.09.04 Τεχνολογίες ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας στις αγροτικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

07.10 Λοιπές διατομεακές παρεμβάσεις	07.10.01 Πιλοτικές δράσεις ΑΠΕ και εξοικονόμησης / ενεργειακής αποδοτικότητας σε τουριστικές περιοχές (π.χ. υβριδικές λύσεις κάλυψης θερμικών / ψυκτικών και ηλεκτρικών αναγκών).
	07.10.02 Νέα υλικά για κτίρια: Καινοτόμα υλικά και τεχνολογίες δόμησης που θα υποστηρίζουν μια διαδικασία ανακύκλωσης, καινοτόμα θερμομονωτικά δομικά συστήματα με βελτιωμένες θερμικές επιδόσεις, καινοτόμο θερμομονωτικό σύστημα χωρίς υλικά προερχόμενα από ορυκτές πηγές
	07.10.03 Νέα υλικά και μέθοδοι παραγωγής, τμήματα ΘΗΣ για μείωση του κόστους και ενσωμάτωση σε ολοκληρωμένα συστήματα
	07.10.04 Καινοτόμες εφαρμογές ΤΠΕ στη διαχείριση ενέργειας (π.χ. χρήση διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT), έξυπνων δικτύων, blockchain, τεχνητής νοημοσύνης, μηχανικής μάθησης

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

08-ΨΤΕ: Ψηφιακές Τεχνολογίες	
Περιοχή Παρέμβασης	Προτεραιότητα
08.01 Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	08.01.01 Ανοιχτά ή/και μεγάλοι όγκου δεδομένα (open data, big data), ανάλυση δεδομένων υψηλής απόδοσης, διαχείριση δεδομένων γράφων
	08.01.02 Προηγμένες τεχνολογίες τρισδιάστατης μοντελοποίησης, διατήρησης, αποκατάστασης υλικών και άυλων στοιχείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος
	08.01.02 Προηγμένο ψυχαγωγικό λογισμικό και καινοτόμες τεχνολογίες παιχνιδιών και τεχνικών gamification
	08.01.04 Τεχνολογίες επαυξημένης, εικονικής και μεικτής πραγματικότητας
	08.01.05 Τεχνολογίες επιτήρησης (Τεχνολογίες ανάλυσης και σύντηξης ετερογενών, πολυμεσικών, δεδομένων)
	08.01.06 Κοινοί χώροι/τόποι δεδομένων (common data spaces) και διαδικτυακές πλατφόρμες συνεργασίας
08.02 Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	08.02.01 Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές διαδικτύου
	08.02.02 Έξυπνες τεχνολογίες για οπτικά & ασύρματα δίκτυα
	08.02.03 Προηγμένες υποδομές & υπηρεσίες νέφους & αποκεντρωμένη υπολογιστική (edge computing)
	08.02.04 Εργαλεία, μέθοδοι και ολοκληρωμένα περιβάλλοντα για ανάπτυξη λογισμικού
	08.02.05 Πλατφόρμες συλλογικής ευαισθητοποίησης για αειφορία και κοινωνική καινοτομία
	08.02.06 Από το διαδίκτυο (Tactile Internet)
	08.02.07 Προηγμένες υποδομές και υπηρεσίες δικτύων 5G και πέραν (6G)
	08.02.08 Ανάπτυξη αποτελεσματικότερων υπολογιστικών μοντέλων, καθώς και μοντέλων διαχείρισης δεδομένων και λειτουργιών
08.03 Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	08.03.01 Τεχνολογίες και συστήματα αναπαράστασης γνώσης και αυτοματοποιημένου λογισμού με μηχανική μάθηση και τεχνητή νοημοσύνη, με δυνατότητα προσαρμογής και εφαρμογής σε διάφορους τομείς και δραστηριότητες (δημόσιο και ιδιωτικό τομέα) ή για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων
	08.03.02 Υποδομές TN με έμφαση στην παραγωγή και ανάλυση δεδομένων υψηλής ποιότητας και μεγάλης κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεματικών βάσεων
	08.03.03 Δημιουργία πλατφορμών TN για δοκιμές και πειραματισμό σε εφαρμογές
	08.03.04 Συστήματα TN από επιχειρήσεις για ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων & υπηρεσιών
	08.03.05 Συστήματα TN που συντείνουν στη υπεύθυνη, συμμετοχική (inclusive), ηθική και δημοκρατική καινοτομία προς όφελος της κοινωνίας
	08.03.06 Συστήματα για την ανάλυση, ανίχνευση και αντιμετώπιση μεροληψίας και διακρίσεων σε συστήματα και υπηρεσίες TN (AI bias/fairness/discrimination)
	08.03.07 Τεχνολογίες και νέες αρχιτεκτονικές για εξηγήσιμη και επαληθεύσιμη TN

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

08.03 Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	08.03.08 Προηγμένοι Ρομποτικοί Πράκτορες Συνομιλίας (chatbots) με TN για την αυτοματοποιημένη εξυπηρέτηση πολιτών και καταναλωτών
08.04 Αλληλεπίδραση ανθρώπων & μηχανών	08.04.01 Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things-IoT, συμπεριλαμβανομένου του δορυφορικού IoT) και ευέλικτες πλατφόρμες - εφαρμογές διασύνδεσης «έξυπνων» αντικειμένων
	08.04.02 Πολυτροπική και φυσική αλληλεπίδραση με υπολογιστή, φωνητική και μη φωνητική, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης μετάφρασης
08.05 Έξυπνη, ψηφιοποιημένη βιομηχανία και μεταποίηση	08.05.01 Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής
	08.05.02 Τεχνολογίες μοντελοποίησης, προσομοίωσης, ανάλυσης, βελτιστοποίησης και πρόβλεψης υποστηριζόμενες από ΤΠΕ
	08.05.03 3D/4D Printing, Scanning
	08.05.04 Έξυπνες τεχνολογίες και στρατηγικές για την επιμήκυνση του λειτουργικού χρόνου ζωής των συστημάτων παραγωγής
	08.05.05 Τεχνολογίες και στρατηγικές μηδενικών σφαλμάτων σε έξυπνα εργοστάσια (Zero Defect Manufacturing)
	08.05.06 Ολοκληρωμένες τεχνολογίες γρήγορης επανα-παραμετροποίησης υποδομών για την στήριξη ευέλικτων συστημάτων παραγωγής (Reconfigurable Manufacturing Systems / Industry 4.0)
	08.05.07 Αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης και άλλων σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ ψηφιακών διδύμων-digital twins, ρομπότ, συνεργατικά βιομηχανικά ρομπότ-cobots, βιομηχανικό IoT, AR/VR) προς όφελος του αγροδιατροφικού τομέα, της βιομηχανίας/μεταποίησης και των κατασκευών
08.06 Ρομποτική	08.06.01 Νέα γενιά ρομπότ και υποστηρικτικών τεχνολογιών (τεχνητή νοημοσύνη, 4G/5G, augmented reality, κ.α.) με εφαρμογή σε όλους τους τομείς της οικονομίας εκτός της βιομηχανίας & μεταποίησης
	08.06.02 Λειτουργία σε δυναμικά περιβάλλοντα πραγματικού κόσμου, με αυξημένες δυνατότητες αυτονομίας, προσαρμοστικότητας και ασφαλούς αλληλεπίδρασης με τους ανθρώπους
08.07 Εξαρτήματα και συστήματα	08.07.01 Νάνο-Μικροηλεκτρονική και ενσωματωμένα συστήματα χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης
	08.07.02 Αισθητήρες (MEMS - Microelectromechanical systems)
	08.07.03 Ηλεκτρονικά και ενσωματωμένα συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας
	08.07.04 Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας
	08.07.05 Συστήματα και εξαρτήματα για έξυπνες φορητές συσκευές «smart wearables» σε καινοτόμες εφαρμογές
	08.07.06 Μικροκυματικές διατάξεις
	08.07.07 Οπτικές διατάξεις
	08.07.08 Εργαλεία σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων
	08.07.09 Διαδικασίες παραγωγής μικροηλεκτρονικών και ηλεκτρονικών διατάξεων
	08.07.10 Ηλεκτρονικά χαμηλής κατανάλωσης

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

08.08 Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Καταναμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	08.08.01 Ιδιωτικότητα και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων
	08.08.02 Αξιοπιστία, αυθεντικότητα και ποιότητα διαδικτυακού περιεχομένου
	08.08.03 Ασφάλεια διαδικτύου και τεχνολογίες εντοπισμού παράνομου περιεχομένου
	08.08.04 Ηλεκτρονική ταυτοποίηση προσώπων (eID), αντικειμένων και ηλεκτρονικής πληροφορίας
	08.08.05 Προστασία συστημάτων κυβερνοασφάλειας
	08.08.06 Νέες αρχιτεκτονικές για την ασφάλεια κρίσιμων ετερογενών και καταναμημένων υποδομών (συμπεριλαμβανομένων δικτύων IoT)
	08.08.07 Έξυπνα συμβόλαια / smart contracts (ιδιαίτερα εφαρμογή σε νομικές πράξεις)
	08.08.08 Έμπιστα συστήματα καταλογράφησης / smart registries (ακίνητα, μέσα μεταφοράς κ.ά.)
	08.08.09 Έμπιστα συστήματα συναλλαγών (μεταβιβάσεις άυλων, υλικών περιουσιακών στοιχείων) και ασφαλούς διαμοιρασμού δεδομένων
	08.08.10 Πλατφόρμες ψηφιακής διανομής έργων δημιουργών και άμεσης απονομής δικαιωμάτων (λογισμικό, μουσική, άλλο οπτικοακουστικό υλικό)
	08.08.11 Αυτοδύναμες ψηφιακές ταυτότητες για συμμόρφωση με τις πολιτικές απορρήτου του GDPR
	08.08.12 Διαμοιρασμός αυτοδύναμων και επαληθεύσιμων δεδομένων με έμφαση στην προστασία της ιδιωτικότητας αξιοποιώντας τεχνολογίες blockchain
08.09 Κβαντικοί υπολογιστές και κβαντικές τεχνολογίες	08.09.01 Κβαντικοί υπολογιστική και αλγόριθμοι
	08.09.02 Κβαντικές διατάξεις
	08.09.03 Κβαντική προσομοίωση και κβαντικοί προσομοιωτές με εφαρμογή σε διάφορους τομείς
	08.09.04 Κβαντικές επικοινωνίες
	08.09.05 Κβαντική μετρολογία και κβαντικοί αισθητήρες

**{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
(Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).**

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ·
- β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
- γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περιόδους αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή —εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους,

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία:.....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση):.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση: Τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση: Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση: Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα)

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [να επισυναφθεί δήλωση σχετικά και με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽¹⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

(1) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

⁽⁴⁾ Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη Επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
 .....
 .....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
 .....
 .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

E.			
----	--	--	--

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....**2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης**

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών(*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό ΕΕ 2023/1315 της 23ης Ιουνίου 2023. (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία)}

Άρθρο 2: Ορισμοί, παράγραφος 18:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

«ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

για την υλοποίηση συνεργατικών ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Δράσης
«ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητα να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης.]

Για το έργο με κωδικό ..... και τίτλο
"....."

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ σήμερα την .....* του μηνός
..... του έτους ... μεταξύ των κάτωθι:

1. .... που εδρεύει .....
2. .... που εδρεύει .....
3. .... που εδρεύει .....
4. .... που εδρεύει ..... και
5. .... που εδρεύει .....

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται, συλλογικά ή μεμονωμένα, ως
«Φορείς» ή «Μέλη της Σύμπραξης», συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

* Η έναρξη ισχύος του συμφωνητικού θα πρέπει να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ	3
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ	3
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ.....	3
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	4
6.1. Γενικά.....	4
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης	5
6.3. Δημοσίευση Γνώσης	5
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης	6
ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....	8
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές	8
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων.....	8
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους	8
ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ	9
8.1. Παραβίαση όρων.....	9
8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες.....	9
8.3. Συνέπειες Απόσυρσης.....	9
8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες	10
8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη	10
ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	11
9.1. Έναρξη ισχύος	11
9.2. Πρόωρος Τερματισμός.....	11
ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	11
ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ	11
ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	12
ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	12
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ	12
ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	13
ΑΡΘΡΟ 16 –ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	13
ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ	13
ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	13
ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	14

«Ερευνώ – Καινοτομώ: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Έχοντας λάβει γνώση:

Την Πρόσκληση της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»,

τα Μέλη της Σύμπραξης, κατέχοντας ουσιαστική εμπειρία και ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο, υποβάλλουν Αίτηση Χρηματοδότησης Έργου της **(επιλέξτε κατά περίπτωση:)** i) Παρέμβασης I “Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις” ii) Παρέμβασης II “Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς” της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», ΕΣΠΑ 2021-2027.

Τα Μέλη της Σύμπραξης επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος συμπληρωματικού διακανονισμού που σχετίζεται με τις μεταξύ τους διευθετήσεις κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της εκτέλεσης του προαναφερόμενου ερευνητικού Έργου.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη της Σύμπραξης συμφωνούν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα έχουν τον ίδιο ορισμό και έννοια που τους αποδίδεται στην Πρόσκληση της Δράσης ή θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Απόφαση Χρηματοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ

3.1. Τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Πρόσκληση της Δράσης.

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του έργου, αλλά και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης, έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή/ Παρέμβαση τρίτων (μη μελών της Σύμπραξης)

Κάθε Φορέας, ακόμη και σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση υπεργολαβίας ή εμπλέκει με άλλον τρόπο τρίτους (όπως θυγατρικές εταιρίες) στο Έργο, παραμένει μόνος υπεύθυνος για την διεκπεραίωση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί, αλλά και για την συμμόρφωση των τρίτων με τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και της Απόφασης Χρηματοδότησης. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η χρήση από τρίτους δεν επηρεάζει τα

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Μελών της Σύμπραξης, ιδίως ως προς τα πνευματικά δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την υιοθέτηση και την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης/ διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του Έργου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης και στην Πρόσκληση της Δράσης. Η δομή διαχείρισης του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και τα καθήκοντα των Φορέων και των προσώπων που εμπλέκονται στο έργο, θα διέπονται από τα αναφερόμενα στο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (ΤΠΕ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης Χρηματοδότησης του Έργου.

4.2. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν εξ αυτών ως **Συντονιστή** Φορέα του Έργου. Συντονιστής Φορέας του Έργου ορίζεται ο ..... . Ο Συντονιστής Φορέας ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο ενός Φορέα ως Συντονιστή δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους.

4.2. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου. Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου ορίζεται ο ..... . Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Συγκεκριμένα, ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου είναι υπεύθυνος για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, των αιτημάτων επαλήθευσης – πιστοποίησης, καταβολής επιχορήγησης, αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας καθώς και τυχόν αιτήματος αντικατάστασης δικαιούχου, ένστασης ή παραίτησης δικαιώματος χρηματοδότησης. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

5.1. Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΥΔΕ ΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην πρόσκληση της Δράσης ενότητα 10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.

5.2. Τα όργανα και ο εξοπλισμός, η απόσβεση της αγοράς του οποίου χρεώνεται στο Έργο, θα ανήκει στον Φορέα της Σύμπραξης, στα λογιστικά βιβλία του οποίου έχει εγγραφεί η δαπάνη απόσβεσης.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ**6.1. Γενικά**

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και στην Προκήρυξη της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» και στην αντίστοιχη Πρόσκληση της Δράσης, εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα του έργου, δηλαδή η παραγόμενη γνώση (foreground), αποτελεί ιδιοκτησία του Φορέα που την παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα Δ του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη Γνώση που του ανήκει. Σ' αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέλη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα Μέλη της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Οποιοσδήποτε άλλος Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης.

Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Ένας Φορέας της Σύμπραξης δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Φορέα ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου Φορέα της Σύμπραξης, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

6.3.2. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα παρέχει στους υπόλοιπους Φορείς γνωστοποίηση, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν, για κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση της Γνώσης που βρίσκεται στην κατοχή του στο πλαίσιο του ερευνητικού Έργου, και, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε υπάρχουσες δημοσιεύσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις που έχει ήδη δώσει γραπτή συγκατάθεση για δημοσίευση, οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης εάν θεωρήσει και είναι σε θέση να υποστηρίξει με εύλογα επιχειρήματα, ότι η δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία της δικής του Γνώσης, μπορεί να υποβάλει ένσταση στη δημοσίευση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ειδοποίησης. Η ένσταση θα υποβληθεί προς τον Φορέα της Σύμπραξης που προγραμματίζει τη δημοσίευση, με κοινοποίηση προς τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την εκτέλεση του έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας θα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση Χρηματοδότησης και το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο Έργο .

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση.

Οι Φορείς της Σύμπραξης επίσης συμφωνούν ότι, εάν δεν αναφέρεται αλλιώς στο παρόν Συμφωνητικό ή εάν δεν έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον ιδιοκτήτη της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses).

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, καμία αποζημίωση (οικονομικό αντάλλαγμα) δεν θα ζητείται για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα Β του παρόντος Συμφωνητικού την προϋπάρχουσα τεχνογνωσία (background) που απαιτείται για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού Έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης, Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος Β μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Β, και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα υπόλοιπα Μέλη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

{Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά, και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι καταβολής ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο Έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

6.4.7. Δικαιώματα Πρόσβασης σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες)

Δικαιώματα Πρόσβασης θα παραχωρούνται σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες) με γραπτή διμερή συμφωνία και υπό δίκαιους και εύλογους όρους εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι: α) κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης Γνώσης που έχει παραχθεί από Μέλος της Σύμπραξης, με το οποίο συνδέονται και β) τα Δικαιώματα Πρόσβασης είναι αναγκαία προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τη Γνώση αυτή.

Θυγατρικές εταιρίες που αποκτούν Δικαιώματα Πρόσβασης οφείλουν να παραχωρούν αντίστοιχα Δικαιώματα Πρόσβασης σε όλα τα Μέλη της Σύμπραξης και να τηρούν τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν τα Μέλη. Δικαιώματα Πρόσβασης μπορεί να μην παραχωρηθούν εάν αυτό είναι σε βάρος των έννομων συμφερόντων του Φορέα της Σύμπραξης στον οποίο ανήκουν η Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή/και η παραγόμενη Γνώση.

6.4.8. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό.

Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση.

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

6.4.9. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες Ζημιές

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα έχει την ευθύνη έναντι σε άλλον για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή ζημία, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό έναντι τρίτων που προκαλείται αποκλειστικά από τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό την ευθύνη του, στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη διεκπεραίωση της εργασίας που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του έργου, καθώς και για την απόδοση της εργασίας των Υπεργολάβων του. Συνεπώς, ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα διασφαλίζει ότι:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

- (i) οι εν λόγω Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Πρόσκληση της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης,
- (ii) τα Δικαιώματα Πρόσβασης των υπόλοιπων Φορέων της Σύμπραξης δεν θίγονται και
- (iii) οι Υπεργολάβοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην παραγόμενη Γνώση ή στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία οποιουδήποτε άλλου Φορέα της Σύμπραξης, χωρίς έγγραφη συγκατάθεση από τον τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης, από έναν Φορέα της Σύμπραξης (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Χρηματοδότησης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Φορέων, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε ..... ( ) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, οι υπόλοιποι Φορείς μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση ..... ( ) ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης, η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης. Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Φορέα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης μπορούν να προβούν στην διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Φορέα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο αντίστοιχο τμήμα της Πρόσκλησης της Δράσης.

8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης τουλάχιστον ..... ( ) ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΚ θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

8.3. Συνέπειες Απόσυρσης

Οι συνέπειες απόσυρσης Φορέα από τη Σύμπραξη είναι οι εξής:

i. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ..... ετών από την ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο, σχετικά με οποιοδήποτε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας.

ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοσδήποτε Φορέας αποσύρεται από τη Σύμπραξη:

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

- Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.
- Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Φορέων της Σύμπραξης (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον ..... ( ) έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.
- iii. Οι υπόλοιποι Φορείς της Σύμπραξης διατηρούν, για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»), στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσης) του Αποσυρόμενου Φορέα και στη Γνώση που παράχθηκε στα πλαίσια του Έργου, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου.
- iv. Οικονομικές Επιπτώσεις για τον Αποσυρόμενο Φορέα:
  - Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης.
  - Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.
  - Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από την ΕΥΔΕ ΕΚ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του Έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά.
- v. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου.
- vi. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα από τη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Φορέων της Σύμπραξης, πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Φορέα, τηρώντας τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.

8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη**8.5.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα**

Η συμμετοχή ενός νέου Φορέα στη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στη Σύμπραξη θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΚ.

8.5.2. Όροι Συμμετοχής Νέων Φορέων

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένας Νέος Φορέας συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Η προσχώρηση στη Σύμπραξη ενός νέου Φορέα έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Φορέα από την ΕΥΔΕ ΕΚ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Φορέα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου. Οι δαπάνες του νέου Φορέα είναι επιλέξιμες από την υποβολή του αιτήματος αντικατάστασης εφόσον αυτό γίνει δεκτό.

8.5.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο Νέος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Φορέων της Σύμπραξης για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Άρθρο 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»).

Εντούτοις, ένας Φορέας θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Φορέα, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης, που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Φορέα.

Ο νέος Φορέας θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για τις ερευνητικές του δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Έργου, καθώς και μετά το πέρας αυτού, για σκοπούς διάδοσης στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ**9.1. Έναρξη ισχύος**

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον εγκριθεί και ενταχθεί το συνεργατικό έργο στο πλαίσιο της δράσης «Ερευνώ-Καινοτομώ» και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του ερευνητικού έργου, όπως αυτή προκύπτει από την εν ισχύ Απόφαση ένταξης και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

9.2. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i. μη ένταξη του συνεργατικού ερευνητικού έργου στην δράση «ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
- ii. ανάκληση της Απόφασης Χρηματοδότησης
- iii. σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ' αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΚ, η διακοπή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i. τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Χρηματοδότησης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii. οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

11.1. Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο ..... ετών από τη λήξη του, οι Φορείς της Σύμπραξης θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιοσδήποτε πληροφορίες που τους αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Φορέα της Σύμπραξης (αποκαλύπτων Φορέας), και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ιδιόκτητες από τον τελευταίο.

Συνεπώς, κάθε Φορέας της Σύμπραξης συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i.** ο λαμβάνων Φορέας δεν θα χρησιμοποιήσει οποιοσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,
- ii.** ο λαμβάνων Φορέας, δεν θα αποκαλύψει οποιοσδήποτε τέτοιες εμπιστευτικές πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του αποκαλύπτοντος Φορέα, και
- iii.** τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από τον αποκαλύπτοντα Φορέα.

11.2. Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιοσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν :

- i.** έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- ii.** είναι ήδη γνωστές στον λαμβάνοντα Φορέα, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Φορέα,
- iii.** έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- iv.** έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,
- v.** έχουν αναπτυχθεί καλοπροαίρετα από υπαλλήλους του λαμβάνοντος Φορέα, οι οποίοι δεν είχαν πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες,
- vi.** δεν υποδείχθηκαν επαρκώς ως εμπιστευτικές.

11.3. Ο κάθε Φορέας θα επιβάλει τις ίδιες υποχρεώσεις στους υπαλλήλους του, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμη και για την περίοδο μετά από το τέλος του έργου ή μετά τη λήξη της απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι δημιουργεί οποιαδήποτε σύμπραξη, συνεταιρισμό, επίσημο εταιρικό σχήμα ή νομική οντότητα ανάμεσα στους συμπράττοντες Φορείς.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οποιαδήποτε γνωστοποίηση δοθεί ή σταλεί στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, θα απαιτεί έγγραφα νομίμως και αρμοδίως υπογεγραμμένα. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα έγγραφα που σχετίζονται με το έργο θα πρέπει να στέλνονται με κοινοποίηση προς το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α¹: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο
- Παράρτημα Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και στα Παραρτήματά του, οι όροι οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του εγγράφου θα υπερισχύουν.

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας και στην Απόφαση Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), οι όροι που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης θα υπερισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 16 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

16.1 Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

16.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

16.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλους τους Φορείς της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

¹ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Μερών. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

«Ερευνώ – Καινοτομώ: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαφωνία που προκύπτει από, ή σε σχέση με, το παρόν Συμφωνητικό θα επιλύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση/ Τεχνογνωσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Όργανα και Εξοπλισμός που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: Παράρτημα VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ¹
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΥΔΕ ΕΚ)						
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι:							
<ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της Αίτησης Χρηματοδότησης για την έγκριση της χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέσω της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», είναι αληθή και ακριβή. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το ερευνητικό έργο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση. Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Υπουργικής απόφασης της Πρόσκλησης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ». Η πρόταση έργου με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... , δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. (επιλέξτε κατά περίπτωση): i) το προτεινόμενο ερευνητικό έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα). Η επιχείρηση δεν έχει κάνει έναρξη εργασιών έργου πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και ιδίως δεν έχει πραγματοποιήσει δαπάνες που αφορούν στις συγκεκριμένες ενέργειες πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης. Τα δηλωθέντα στην πρόταση οικονομικά στοιχεία είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ κατά την δημοσίευση της πρόσκλησης. (επιλέξτε κατά περίπτωση): Η επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων 							

¹ Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία του φορέα/δυνητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: Παράρτημα VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

είναι:

(Συμπληρώστε το κουτάκι) Μικρομεσαία επιχείρηση Μεγάλη επιχείρηση

9. Η επιχείρηση κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης σύμφωνα με τον ορισμό του Άρθρου 2, Παράγραφος 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014:

(Συμπληρώστε το κουτάκι) Δεν είναι «προβληματική επιχείρηση»

10. **(επιλέξτε κατά περίπτωση):** i) Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης,
ii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης
iii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

11. Η επιχείρηση δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

12. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος της επιχείρησης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

13. Είμαι ενημερωμένος και η Αίτηση Χρηματοδότησης είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. ΕΕ 651/2014.

14. Για την επιχείρηση δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 παρ.1.

15. Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:

- με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).
- με την αιεφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

16. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) Η επιχείρηση είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.
ii) Η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).

17. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

18. **(για προτάσεις της ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ IV):**
α) Η ταυτότητα φορέα πρότασης στο ΟΠΣΚΕ είναι η ίδια με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (SoE).
β) Έχουν επισυναφθεί στο ΟΠΣΚΕ τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).
γ) Οι Δικαιούχοι θα εκτελέσουν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.

19. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.

20. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.

21. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

22. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔΕ ΕΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ)

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: Παράρτημα VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔΕ ΕΚ.

23. Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Π. «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (www.antonistitikotita.gr) και της ΕΥΔΕ ΕΚ (www.eyde-etak.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

(Συμπληρώστε το κουτάκι)

Συμφωνώ

24. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και την ΕΥΔΕ ΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της πρόσκλησης της δράσης. .
25. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσει η επιχείρηση στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ).

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση/

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου,

ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: Παράρτημα VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ¹
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΥΔΕ ΕΚ)						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους του Φορέα «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι:							
<ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ....., και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της Αίτησης Χρηματοδότησης για την έγκριση της χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέσω της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», είναι αληθή και ακριβή. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το ερευνητικό έργο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση. Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Υπουργικής απόφασης της Πρόσκλησης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ». Η πρόταση έργου με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ....., δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. (επιλέξτε κατά περίπτωση): i) το προτεινόμενο ερευνητικό έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απορριψής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα). Ο φορέας δεν έχει κάνει έναρξη εργασιών έργου πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και ιδίως δεν έχει πραγματοποιήσει δαπάνες που αφορούν στις συγκεκριμένες ενέργειες πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος του Φορέα κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. (Για ερευνητικούς οργανισμούς) «Η χρηματοδότηση του Φορέα από την Πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του» είτε/και «το 							

¹ Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία του φορέα/δυνητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του Ερευνητικού Οργανισμού», προκειμένου η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 7388), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

9. (για τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί»)

Ο Φορέας εμπίπτει στην εξής κατηγορία (επιλέξτε κατά περίπτωση):

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013

Ο Φορέας πληροί αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει στην ανωτέρω κατηγορία και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
  - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
  - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
10. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη-οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του Φορέα.
11. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
12. Είμαι ενημερωμένος και η Αίτηση Χρηματοδότησης είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. ΕΕ 651/2014
13. Για τον Φορέα δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 παρ.1.
14. Ο Φορέας δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:
  - με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
  - με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).
  - με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
15. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) Ο φορέας είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.
16. ii) Ο φορέας δεν είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).
17. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.
18. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
19. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: Παράρτημα VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

20. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
21. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔΕ ΕΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔΕ ΕΚ.
22. Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ του φορέα, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Π.«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (www.antonistotita.gr) και της ΕΥΔΕ ΕΚ (www.eyde-etak.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
- (Συμπληρώστε το κουτάκι) Συμφωνώ
23. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και την ΕΥΔΕ ΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.
24. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσει ο φορέας στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ).

Ημερομηνία: .....20.....

Για την φορέα/

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου,

ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΥΔΕ ΕΚ)				
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης(2):					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου(Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις(3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως λογιστής της επιχείρησης και ο έχων την ευθύνη της συμπλήρωσης και υποβολής των φορολογικών στοιχείων της επιχείρησης ..... με ΑΦΜ..... δηλώνω ότι:</p> <p>Η επιχείρηση με επωνυμία ..... και ΑΦΜ ..... κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) είναι/ δεν είναι «προβληματική επιχείρηση» σύμφωνα με τον ορισμό του Άρθρου 2, Παράγραφος 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - ΓΚΑΚ).</p> <p><i>Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο "ενιαίας επιχείρησης" (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).</i></p>					

Ημερομηνία: .... / ..... / .....

-Ο-

Λογιστής της Επιχείρησης

(υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών

«Έρευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΔΕΙΚΤΕΣ «Έρευνώ – Καινοτομώ»

Οι Δείκτες Έκροών και Αποτελέσματος της Δράσης κατανέμονται στα ακόλουθα **Πεδία Παρέμβασης** του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»:

Κωδικός	Περιγραφή
010	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
011	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
012	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε κέντρα ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
029	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, που εστιάζουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
030	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που εστιάζουν στην κυκλική οικονομία.

Οι Δείκτες Έκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι οι ακόλουθοι και αναλύονται περισσότερο στα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών:

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες συμπλήρωσης
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.). Περιλαμβάνονται και οι ατομικές επιχειρήσεις. <i>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση</i>
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται <u>με επιχορηγήσεις</u> . <i>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση</i> <i>Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02</i>
RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά το πλήθος των <u>νέων επιχειρήσεων</u> που υποστηρίζονται. Μια επιχείρηση θεωρείται νέα εάν δεν υπήρχε

«Ερευνώ – Καινοτομώ» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

			<p>τρία έτη πριν να υποβάλει αίτηση για την ενίσχυση.</p> <p>Μία επιχείρηση δεν θα θεωρείται νέα εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή και έχει διατηρήσει το ΑΦΜ της.</p> <p>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση μικρότερη της Ζετίας, διαφορετικά τίθεται: 0.</p>
RCO06	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις	ετήσια ΙΠΑ	<p>Συμπληρώνεται από επιχειρήσεις και Ερευνητικούς Οργανισμούς.</p> <p>Αφορά υφιστάμενο ερευνητικό προσωπικό. Στον δείκτη δεν προσμετράται τεχνικό και λοιπό προσωπικό (πλην ερευνητών).</p> <p>Οι νέες θέσεις ερευνητών προσμετρώνται στον RCR102.</p>
RCO07	Ερευνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν σε κοινά ερευνητικά έργα	Ερευνητικοί οργανισμοί	<p>Συμπληρώνεται τιμή μόνο για τα έργα της Παρέμβασης ΙΙ. Ο Ερευνητικός Οργανισμός προσμετρείται σε επίπεδο ΑΦΜ ΕΛΚΕ.</p>
RCO08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ	<p>Η συνολική (εξαγορά) αξία του υποστηριζόμενου εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας.</p> <p>Οδηγίες: Το συνολικό κόστος του εξοπλισμού που αποκτάται και χρησιμοποιείται στα πλαίσια του έργου.</p>
RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις	<p>Συμπληρώνεται τιμή μόνο για τα έργα της Παρέμβασης ΙΙ.</p>

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες συμπλήρωσης
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη	ευρώ	<p>Συνολική ιδιωτική συνεισφορά πόρων σε έργα που συγχρηματοδοτούνται σε €.</p> <p>Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.</p> <p>Συμπληρώνεται κατά την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου και όχι κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης.</p>
RCR102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	<p>Συμπληρώνεται από επιχειρήσεις και Ερευνητικούς Οργανισμούς.</p> <p>Αφορά νέο ερευνητικό προσωπικό. Στον δείκτη δεν προσμετράται τεχνικό και λοιπό προσωπικό (πλην ερευνητών).</p> <p>Οι υφιστάμενες θέσεις ερευνητών προσμετρώνται στον RCO06.</p>
RCR03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	επιχειρήσεις	<p>Η καινοτομία προϊόντων είναι η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου</p>

«Ερευνώ – Καινοτομώ» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

	που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών		αγαθού ή υπηρεσίας όσον αφορά τις δυνατότητες, τη φιλικότητα προς το χρήστη, τα εξαρτήματα ή τα υποσυστήματα. Καινοτομία διεργασιών είναι η εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης παραγωγικής διαδικασίας, μεθόδου διανομής ή υποστηρικτικής δραστηριότητας. Οι καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών πρέπει να είναι νέες για την επιχείρηση που υποστηρίζεται, αλλά δεν χρειάζεται να είναι νέες στην αγορά.
RCR05	MME που καινοτομούν σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο	επιχειρήσεις	Οι δραστηριότητες καινοτομίας διεξάγονται στο εσωτερικό της υποστηριζόμενης MME και δεν ανατίθενται σε άλλες επιχειρήσεις ή άλλους ερευνητικούς οργανισμούς. Περιλαμβάνεται η ανάπτυξη λογισμικού που πληροί αυτές τις απαιτήσεις.
RCR06	Υποβληθείσες αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	Αριθμός αιτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που υποβλήθηκαν και επικυρώθηκαν (κατατέθηκαν) και οι οποίες οφείλονται σε έργα που υποστηρίζονται. Η τελική έγκριση της αίτησης δεν απαιτείται για τη μέτρηση του δείκτη. Χρόνος μέτρησης: Το πολύ ένα χρόνο μετά την ολοκλήρωση της εκροής του υποστηριζόμενου έργου.
RCR08	Εκδόσεις από υποστηριζόμενα έργα	δημοσιεύσεις	Αριθμός δημοσιεύσεων από υποστηριζόμενα έργα. Οι εκδόσεις μπορούν να είναι με τη μορφή άρθρων, κεφαλαίων από βιβλία ή και βιβλίων. Ο δείκτης καλύπτει εργασίες που έχουν υποβληθεί και γίνει δεκτές για αξιολόγηση από ομότιμους κριτές.
PSR016	Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε προσκλήσεις που προκύπτουν από διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που εντάσσονται σε προσκλήσεις, οι οποίες έχουν προκύψει στο πλαίσιο της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης. Ο δείκτης μετράει τις ενταγμένες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του αν αυτές συμμετείχαν ενεργά στις διαδικασίες που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης. Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση Στο πλαίσιο της δράσης PSR016 = RCO01 = RCO02

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

1. Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί για τους ερευνητές είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ). Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 ΕΜΕ (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα).
2. 1 ΕΜΕ ερευνητή που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου και αμείβεται με μηνιαίο μισθό είναι 300 ημέρες (25 ημερομίσθια επί 12 μήνες).

«Ερευνώ – Καινοτομώ» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

3. 1 ΕΜΕ ερευνητή που αμείβεται με ωριαία απασχόληση είναι 2080 ώρες (40 εβδομαδιαίες ώρες επί 52 εβδομάδες).
4. Σε περίπτωση που το αντικείμενο των Δεικτών RCR06 και RCR08 δηλώνεται και σε άλλες πράξεις, οι τιμές τους επιμερίζονται στο σύνολο των πράξεων που δηλώνονται.

ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Το παράρτημα αφορά στους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης στην κατηγορία Δαπάνες Προσωπικού και συγκεκριμένα τις δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους. Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους, η εξόφλησή τους θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου

Δαπάνες προσωπικού

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης.

Όσον αφορά στους ερευνητικούς οργανισμούς οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού εξοφλούνται μέσω ΕΑΠ (Ενιαία Αρχή Πληρωμών).

Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού επιχειρήσεων, εξοφλούνται **αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Αποτύπωση συναλλαγών

Το σύνολο των συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται στις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014 (Α251), όπως εκάστοτε ισχύει).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να τηρηθεί ιδιαίτερη στήλη των λογιστικών καταχωρήσεων που θα αφορά τις επιχορηγήσεις ως έσοδα και τις αμοιβές προσωπικού (πραγματικό κόστος) ως έξοδα στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης με διακριτή αναφορά στο έργο (συντομογραφία, κωδικός έργου κλπ)

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να τηρηθεί χωριστική λογιστική παρακολούθηση που θα αφορά τις επιχορηγήσεις και τις αμοιβές προσωπικού (πραγματικό κόστος) με προτεινόμενη τήρηση εγγραφής σε τελευταία βαθμίδα λογαριασμών στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών, στα αντίστοιχα ισοζύγια και στο γενικό ημερολόγιο με διακριτή αναφορά στο έργο (συντομογραφία, κωδικός έργου κλπ).

Ακολουθούν **γενικοί όροι** και **επισημάνσεις** που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου.
- Η ΕΥΔΕ ΕΚ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, προσδιορίζονται στην **υπ' αριθμ. ΥΑ 114947/29.11.2022 Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΥΑΕΚΕΔ)** (Β' 6132), σε συνδυασμό και με το εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο του εκάστοτε δικαιούχου.

Θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες οι οποίες:

- Περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό της Πράξης.
- Σχετίζονται άμεσα με τους στόχους και τα παραδοτέα της Πράξης και έχουν πραγματοποιηθεί εξ' ολοκλήρου και αποκλειστικά για τις ανάγκες υλοποίησης της συγκεκριμένης Πράξης.
- Είναι νόμιμες και κανονικές και ικανοποιούν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ήτοι έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, και της αποφυγής της διπλής χρηματοδότησης.
- Είναι εξοφλημένες, τεκμηριώνονται από τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και έχουν καταχωρηθεί στο λογιστικό σύστημα του Δικαιούχου.

Οι βασικές κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τη Δράση είναι οι εξής:

- **Άμεσες Δαπάνες Προσωπικού** (άρθρο 25 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014)
- **Λοιπές Δαπάνες:** για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και του άρθρου 34 της ΥΑΕΚΕΔ.

I. ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Για τις δαπάνες αμοιβών προσωπικού θα πρέπει να τηρούνται οι όροι επιλεξιμότητας που θέτει η ΥΑΕΚΕΔ και ιδίως το **Άρθρο 15**.

Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται αφ' ενός στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφ' ετέρου στη βάση απλοποιημένου κόστους (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας).

Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο.

- Τακτικό προσωπικό είναι οι υφιστάμενοι ερευνητές και τεχνικοί που εργάζονται στην ερευνητική εγκατάσταση κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης του έργου.
- Έκτακτο προσωπικό είναι ερευνητές και τεχνικοί που απασχολούνται στην πράξη σε νέες θέσεις που δημιουργήθηκαν ως άμεση συνέπεια του έργου.

Ως προσωπικό που απασχολείται στο έργο νοείται το σύνολο των φυσικών προσώπων τα οποία εργάζονται πλήρως ή μερικώς για την υλοποίηση του έργου, κάτω από τις οδηγίες του δικαιούχου, στις εγκαταστάσεις του ή και στον τόπο υλοποίησης του έργου. Η απασχόλησή του φυσικού προσώπου **σχετίζεται ευθέως και άμεσα με το έργο.**

Προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται σε γενικές υποστηρικτικές εργασίες του δικαιούχου ή για τις πάγιες και διαρκείς ανάγκες, στο πλαίσιο των σκοπών ή αρμοδιοτήτων του δεν θεωρείται προσωπικό που η απασχόλησή του σχετίζεται άμεσα με το έργο και οι δαπάνες για την απασχόλησή του δεν μπορούν να αποζημιωθούν από το έργο ως άμεσες δαπάνες.

Για τους σκοπούς της Δράσης «Ερευνώ-Καινοτομώ»,

A. Στο προσωπικό των επιχειρήσεων, των λοιπών φορέων που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις και των λοιπών φορέων που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί δύνανται να υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσωπικού:

A.1. **Ερευνητικό προσωπικό** (υφιστάμενο και νέο) του φορέα που κατέχει τουλάχιστον Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (ή τίτλο σπουδών 5ετούς φοίτησης) στον τομέα απασχόλησης ή πτυχίο και συναφή 5ετή εμπειρία στο αντικείμενο ειδίκευσης.

Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου δύνανται να δηλώνονται στην κατηγορία του ερευνητή για τις ανάγκες της Δράσης.

A.2. Στο **τεχνικό προσωπικό** δύνανται να υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσωπικού για τις ανάγκες της Δράσης:

- Οι τεχνικοί μέσης εκπαίδευσης, απόφοιτοι τεχνικού λυκείου ή τεχνικής σχολής μέσης εκπαίδευσης και
- Λοιπό τεχνικό προσωπικό, απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης εφόσον είναι απαραίτητο για τις τεχνικές εργασίες του ερευνητικού έργου, υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα απασχόλησης τους και διαθέτουν τα απαραίτητα συναφή προσόντα για την εκτέλεση των σχετικών εργασιών (βλ. άρθρο 18 παρ. 8 του Ν. 4310/2014).
- Οι Πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

B. Στο προσωπικό των ερευνητικών οργανισμών δύνανται να υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσωπικού:

B.1. Για τα ΑΕΙ,

- Τα μέλη ΔΕΠ όλων των βαθμίδων (Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουροι Καθηγητές, Επίκουροι Καθηγητές επί θητεία (άρθρο 140 Ν.4957/2022) καθώς και οι ομότιμοι καθηγητές.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

- Τα μέλη Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού και τα μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού των λοιπών κατηγοριών διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. του Κεφαλαίου ΙΘ' του Ν. 4957/2022.
- Το πρόσθετο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του Κεφαλαίου Κ' του Ν. 4957/2022.

Β.2. Για τα Ερευνητικά Κέντρα,

- Οι Ερευνητές όλων των βαθμίδων, οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες (Ε.Λ.Ε.) Α', Β' και Γ' βαθμίδας (σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 4310/2014).
- Το συνεργαζόμενο ερευνητικό και επιστημονικό προσωπικό του άρθρου 18 παρ. 12 του Ν. 4310/2014.

Β.3. Ερευνητές σε νέες θέσεις απασχόλησης που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου και απασχολούνται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμα εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 της υπ' αριθ. ΥΑ 114947/29.11.2022 (ΥΑΕΚΕΔ).

Β.4. Υπότροφοι ερευνητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης στη βάση σύμβασης ή απόφασης του αρμοδίου οργάνου, η οποία προβλέπει τη χορήγηση υποτροφίας ως αντάλλαγμα για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στην πράξη.

Β.5. Τα εν γένει ειδικό Τεχνικό Προσωπικό που εκτελεί εξειδικευμένες τεχνικές εργασίες για την υποστήριξη της έρευνας που πραγματοποιείται στους ερευνητικούς φορείς και απασχολείται νομίμως στα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα (πχ. τα μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού των λοιπών κατηγοριών διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. του Κεφαλαίου ΙΘ' του Ν. 4957/2022).

Γ. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ως άμεσες δαπάνες προσωπικού ορίζονται οι δαπάνες του δικαιούχου για αμοιβές των φυσικών προσώπων που συνδέονται με τον δικαιούχο είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης) ή απόφαση διορισμού, είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης), είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου και συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης.

Οι άμεσες δαπάνες για αμοιβές προσωπικού του δικαιούχου, που πιστοποιούνται βάσει κατάλληλων δικαιολογητικών εγγράφων τα οποία **καθιστούν εφικτή την εξακρίβωση του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη** για την εκτέλεση των ενεργειών που περιλαμβάνει και του κόστους του δικαιούχου για τον χρόνο αυτό, αντιστοιχούν σε παραδοτέα της πράξης και προβλέπονται στην απόφαση ένταξης, αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες εάν πληρούν τους ακόλουθους όρους:

α) Για τις επιχειρήσεις και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις

Το υφιστάμενο προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στην πράξη συνδέεται με τον δικαιούχο **με σχέση εξαρτημένης εργασίας** (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου). Το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη, οι ενέργειες που αναλαμβάνει και τα παραδοτέα στα οποία συμμετέχει

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

και ο χρόνος απασχόλησής του στην πράξη σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα αυτής καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου.

β) Για τους ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί, το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που μισθοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό απασχολείται στην πράξη για την εκτέλεση δραστηριοτήτων τις οποίες ο δικαιούχος φορέας δεν θα εκτελούσε εάν δεν είχε αναληφθεί η υλοποίηση της πράξης. Το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη, οι ενέργειες που αναλαμβάνει και τα παραδοτέα στα οποία συμμετέχει και ο χρόνος απασχόλησής του σε αυτή σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης, καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου.

γ) Το έκτακτο (νέο) προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση της πράξης απασχολείται από τον δικαιούχο στη βάση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης). Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.

δ) Διασφαλίζεται τεκμηριωμένα η μη διπλή χρηματοδότηση των δαπανών από κάθε άλλη πηγή χρηματοδότησης.

ε) Στο προσωπικό του δικαιούχου που προσδιορίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως και γ), δύναται να περιλαμβάνονται και τα μέλη συνεταιρισμών εργαζομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.4430/2016, υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα αμοιβών και οι όροι εργασίας των μελών του συνεταιρισμού που καθορίζεται από το καταστατικό τους ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με την παρ.6.α του άρθρου 26 του ίδιου νόμου, προσομοιάζει με αυτά της εξαρτημένης εργασίας και έχουν προσδιοριστεί ανεξάρτητα από την πράξη.

στ) Φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με τον δικαιούχο **με σύμβαση μίσθωσης έργου** εντάσσονται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου για το χρονικό διάστημα της υλοποίησης της σύμβασης, υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της πράξης για την οποία συνάπτεται.
- Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται υπό τις οδηγίες του δικαιούχου **στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου ή/και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός**. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της πράξης και πάντως εντός του χρονοδιαγράμματος της πράξης.
- Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο.
- Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία.
- Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο ή/και τα παραδοτέα του έργου του είναι μη επιλέξιμη.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

- Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.

ζ) Οι άμεσες δαπάνες νέου προσωπικού είναι επιλέξιμες εάν είναι σύμφωνες με τη συνήθη πρακτική αμοιβών του δικαιούχου για τα σχετικά κάθε φορά καθήκοντα ή με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή επίσημα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στην επαγγελματική ιδιότητα για ανάλογη θέση και εμπειρία και μέχρι του ποσού που τυχόν προσδιορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων του φορέα διαχείρισης. Για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου στις δαπάνες συνυπολογίζεται και ο ΦΠΑ της σύμβασης έργου, εφόσον προβλέπεται και βαρύνει πραγματικά και οριστικά τον δικαιούχο.

η) Φυσικά πρόσωπα (ερευνητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες) που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης στη βάση σύμβασης ή απόφασης του αρμοδίου οργάνου, η οποία προβλέπει τη χορήγηση υποτροφίας ως αντάλλαγμα για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στην πράξη, εντάσσονται στις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου, εφόσον η χορήγηση της υποτροφίας γίνεται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και η σύμβαση, ή η σχετική απόφαση, προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο της συμμετοχής του φυσικού προσώπου στο έργο, τον χρόνο απασχόλησης και ιδίως τις ώρες απασχόλησης, εάν προβλέπεται ωριαία αποζημίωση, το ποσό της υποτροφίας και τον τρόπο καταβολής του, καθώς και τον τόπο εκτέλεσης του έργου του. Σπουδαστές που λαμβάνουν υποτροφία, από οποιοδήποτε πηγή, με σκοπό την οικονομική ενίσχυσή τους για τη συνέχιση/ ολοκλήρωση των σπουδών τους ή τη βράβευσή τους λόγω εξαιρετικών επιδόσεων δεν εντάσσονται στο προσωπικό του δικαιούχου.

θ) Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο ως ερευνητικό προσωπικό είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης σύμβασης εργασιακής απασχόλησης, υπό την μορφή αποκλειστικά και μόνο της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας και της σύμβασης μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρα 99-101 του Ν. 4548/2018 και για ΙΚΕ άρθρο 95 του Ν. 4072/2012). Επισημαίνεται ότι η προσφορά εργασίας πρέπει να αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου και όχι σε διαχειριστικές αμοιβές. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

ι) Το μέγιστο επιχορηγούμενο (πιστοποιούμενο) μικτό κόστος ανά ερευνητή (ΑΦΜ) ανέρχεται στο ποσό των 4.000€ ανά μήνα στο σύνολο της Δράσης «Ερευνώ – Καινοτομώ». Το αντίστοιχο όριο για το τεχνικό προσωπικό ανέρχεται στο ποσό των 2.000€ ανά μήνα και ανά ΑΦΜ. Τα ανωτέρω όρια δεν ελέγχονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης αλλά κατά την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών.

ια) Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (π.χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου. Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Δ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Αφορά τους Ερευνητικούς Οργανισμούς και όποιον θεωρείται Αναθέτουσα Αρχή

α) Η επιλογή νέου ερευνητικού προσωπικού για τις ανάγκες της πράξης με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση μίσθωσης έργου, χορήγηση υποτροφίας), πραγματοποιείται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της ΣΛΕΕ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας. **Για όλες τις συμβάσεις νέου ερευνητικού προσωπικού δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό τού προς υλοποίηση έργου.**

β) Το ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ερευνητικών κέντρων, το οποίο δεν αποτελεί προσωπικό του δικαιούχου και η συμμετοχή του στην πράξη αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση της πράξης από το πρόγραμμα, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

Ε. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΙΑΙΑΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Για τον προσδιορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού, η ωριαία αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) διαιρώντας το πλέον πρόσφατο τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης με 1.720 ώρες για τα άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή κατ' αντίστοιχη αναλογία των 1.720 ωρών για τα άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης,

β) διαιρώντας το πλέον πρόσφατο τεκμηριωμένο μηνιαίο μικτό κόστος απασχόλησης με τον μέσο μηνιαίο χρόνο εργασίας του συγκεκριμένου προσώπου, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες στους οποίους παραπέμπει η σύμβαση απασχόλησης ή εργασίας ή η απόφαση διορισμού (αμφότερες αναφέρονται ως το έγγραφο απασχόλησης).

Εάν δεν είναι διαθέσιμο το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, αυτό μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο μικτό κόστος απασχόλησης ή από το έγγραφο απασχόλησης (σύμβαση), κατόπιν δέουσας προσαρμογής για περίοδο 12 μηνών.

Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια αποτελεί επιλογή απλοποιημένου κόστους του στοιχείου (β) της παρ. 1 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

Στο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης συμπεριλαμβάνεται και το ανάλογο ποσό από τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας, τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

Οι δαπάνες για υπερεργασία ή άλλη τυχόν πρόσθετη απασχόληση που περιλαμβάνεται στο τελευταίο τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, εξαιρούνται από τον υπολογισμό του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.

Οι ασφαλιστικές εισφορές είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά τον δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη.

Οι δαπάνες προσωπικού που σχετίζονται με άτομα τα οποία εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης για την πράξη μπορούν να υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό του μικτού κόστους απασχόλησης, σύμφωνα με καθορισμένο ποσοστό του χρόνου που εργάστηκαν για την πράξη ανά μήνα, χωρίς να απαιτείται η δημιουργία χωριστού συστήματος καταχώρισης των ωρών εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 19.2.ι). Ο εργοδότης παρέχει έγγραφο στους υπαλλήλους στο οποίο καθορίζεται το εν λόγω σταθερό ποσοστό, σύμφωνα με την παρ. 19.1. της ΥΑΕΚΕΔ.

Εφόσον ο χρόνος απασχόλησης του φυσικού προσώπου στο έργο δηλώνεται με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης και αφορά στο συμβατικό του χρόνο, **ο μέγιστος διαθέσιμος χρόνος για απασχόληση σε συγχρηματοδοτούμενα έργα δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά μέγιστο τις 1720 ώρες ανά έτος, στην περίπτωση της τυπικής πλήρους απασχόλησης 8 ωρών ημερησίως ή τον αριθμό των ετήσιων ωρών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του ωριαίου κόστους απασχόλησης (pro rata), για την περίπτωση συμβάσεων εργασίας μερικής απασχόλησης (ωράριο μικρότερο των 8 ωρών ημερησίως).** Σε ότι αφορά **την πρόσθετη απασχόληση** πέραν του συμβατικού χρόνου του φυσικού προσώπου, ο μέγιστος αριθμός ωρών που μπορεί να δηλωθεί και αποζημιωθεί από ερευνητικά έργα (εθνικά ή ευρωπαϊκά), υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη ότι **η συνολική απασχόληση που μπορεί να δηλωθεί σε επίπεδο φυσικού προσώπου (συμβατικός και πρόσθετος χρόνος) δεν μπορεί να ξεπερνά τις 1720 ώρες ετησίως.**

Για το προσωπικό που το κόστος απασχόλησής του στην πράξη υπολογίζεται με βάση το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης, ο συνολικός αριθμός ωρών που μπορεί να δηλωθεί για κάθε απασχολούμενο για ένα δεδομένο έτος ή για έναν δεδομένο μήνα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των ωρών που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.** Ο αριθμός 1720 αντιστοιχεί στον αριθμό των παραγωγικών ωρών ενός φυσικού προσώπου με σύμβαση πλήρους απασχόλησης οκτώ (8) ωρών ημερησίως και πενθήμερης εργασίας. Εάν το φυσικό πρόσωπο συμβάλλεται με το δικαιούχο με σύμβαση μερικής απασχόλησης (π.χ. πέντε (5) ώρες ημερησίως και πενθήμερη εργασία), ο αριθμός των ετήσιων παραγωγικών ωρών υπολογίζεται ως αναλογία των 1720 ωρών (πχ στη συγκεκριμένη περίπτωση 5/8).

Οι δαπάνες για απασχόληση του προσωπικού πέραν του συμβατικού του χρόνου είναι επιλέξιμες και καταβάλλονται: α) για τις επιχειρήσεις ως αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης με βάση το εφαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ως πραγματικές δαπάνες, β) για τους ερευνητικούς οργανισμούς **ως πρόσθετη αμοιβή, με βάση το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης.**

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΧΡΟΝΟΧΡΕΩΣΗΣ

Η δήλωση δαπανών προσωπικού που συμμετέχει στο έργο βάσει ωρών (ωριαίο κόστος απασχόλησης), συνοδεύεται υποχρεωτικά από μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης. Στο φύλλο χρονοχρέωσης αποτυπώνεται, σε επίπεδο φυσικού προσώπου, ο πραγματικός χρόνος απασχόλησής του ανά ημέρα στο δικαιούχο στο πλαίσιο του παραγωγικού και του τυχόν πρόσθετου/ χρόνου απασχόλησης του (π.χ. ώρες απασχόλησης σε δραστηριότητες στο δικαιούχο, ώρες απασχόλησης σε έργα του ΕΣΠΑ, έργα που χρηματοδοτούνται απ' ευθείας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, λοιπά έργα, κλπ).

Το φύλλο χρονοχρέωσης **περιλαμβάνει επίσης τον ετήσιο παραγωγικό χρόνο του φυσικού προσώπου καθώς και το συνολικό χρόνο που το φυσικό πρόσωπο έχει διαθέσει σε έργα μέχρι την ημερομηνία αναφοράς** του μηνιαίου συνολικού φύλλου χρονοχρέωσης, ώστε να δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης του μέγιστου ορίου ωρών που μπορεί το φυσικό πρόσωπο να διαθέσει σε έργα (1720 ώρες ή συμβατικός χρόνος ή πρόσθετος χρόνος). Ομοίως, φύλλο χρονοχρέωσης (global time sheet) προσκομίζεται και για τα φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με τον δικαιούχο με σύμβαση μίσθωσης έργου ανεξάρτητα αν το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε μία ή περισσότερες συγχρηματοδοτούμενες πράξεις.

Τα μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης υπογράφονται από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

Ζ. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΩΡΙΑΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Το ωριαίο κόστος απασχόλησης παραμένει κατά κανόνα σταθερό κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου. το ωριαίο κόστος μπορεί να επαναπροσδιορίζεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου που έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το ετήσιο κόστος απασχόλησης του κάθε φυσικού προσώπου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν επηρεάζει τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό του έργου.

Ωστόσο επισημαίνεται ότι εφόσον το ωριαίο κόστος υπολογίζεται κατά κανόνα στη βάση ιστορικών στοιχείων κόστους, δεν μπορεί να τροποποιείται οποτεδήποτε, αλλά σε συγκεκριμένα ορόσημα στη διάρκεια υλοποίησης του έργου δηλαδή : **Τον 12ο μήνα και τον 24ο μήνα από την έναρξη του έργου.**

Η. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την **τεκμηρίωση των άμεσων δαπανών προσωπικού** είναι:

- **Απόφαση της διοίκησης (ή του αρμόδιου οργάνου) του δικαιούχου** με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη (τακτικό και έκτακτο), τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και ο χρόνος απασχόλησής τους σε αυτή. Στην περίπτωση που η απασχόληση του προσωπικού στην πράξη αποτελεί σταθερό ποσοστό της μηνιαίας απασχόλησής του, η απόφαση προσδιορίζει το σταθερό ποσοστό.

H.1 Τακτικό προσωπικό

- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης.
- **Μισθοδοτικές καταστάσεις** του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, τυχόν επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες τυχόν αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc). Στην περίπτωση που ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης βασίζεται σε προσαρμογή των διαθέσιμων στοιχείων βάσει της παρ. 8, εδάφιο β) του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ, διαθέσιμες μισθοδοτικές καταστάσεις ή τη σχετική σύμβαση, στη βάση των οποίων υπολογίζεται το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης (**απλοποιημένο κόστος**).
- Έγγραφο τεκμηρίωσης υπολογισμού του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

H.2. Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

- **Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου**, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε περισσότερες από μία συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και η απασχόληση του δεν αποτελεί σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.
- Στην περίπτωση όπου πληρούνται οι όροι εφαρμογής της επιλογής του απλοποιημένου κόστους, θα πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 9 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ (**απλοποιημένο κόστος**).
- Έγγραφο τεκμηρίωσης υπολογισμού του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Η.3. Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου

- **Σύμβαση μίσθωσης έργου**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7α του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ,
  - (α) Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την συγχρηματοδοτούμενη πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγχρηματοδοτούμενης πράξης για την οποία συνάπτεται. (β) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες του δικαιούχου στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, ή/ και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. (γ) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο (δ) Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις

χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη. (ε) το χρονοδιάγραμμα, με αναφορά σε τυχόν ενδιάμεσους χρόνους των επί μέρους παραδοτέων, ο τρόπος παραλαβής και εξόφλησης (τμηματικής ή εν όλω) της σύμβασης σε συνάρτηση με το ή τα παραδοτέα ή και στάδια της σύμβασης. (στ) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.

- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε μία ή περισσότερες συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, **μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. **Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου**, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται.
- **Βεβαίωση παραλαβής του έργου** στην αντίστοιχη περίοδο.
- Τα σχετικά παραστατικά δαπανών (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου. Το **ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό τρίτων** που η συμμετοχή τους στην πράξη θεωρείται ουσιώδης για την εκτέλεσή της και αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση της πράξης από το πρόγραμμα, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Η.4. Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση/απόφαση χορήγησης υποτροφίας

- **Σύμβαση ή απόφαση χορήγησης υποτροφίας**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και την παρ. 7α του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.

Η σύμβαση ή η σχετική απόφαση προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο της συμμετοχής του φυσικού προσώπου στο έργο και τα αντίστοιχα παραδοτέα, το χρόνο απασχόλησης και ιδίως τις ώρες απασχόλησης, εάν προβλέπεται ωριαία αποζημίωση, το ποσό της υποτροφίας και τον τρόπο καταβολής του καθώς και τον τόπο εκτέλεσης του έργου του.

- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του υποτρόφου στην πράξη, ανά ημέρα, υπογεγραμμένα από τον υπότροφο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου, όταν η σύμβαση ή η απόφαση για τη χορήγηση της υποτροφίας προσδιορίζει ωριαία αποζημίωση για τη συμμετοχή στην πράξη.
- **Τα σχετικά παραστατικά δαπανών** (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων/αποφάσεων χορήγησης υποτροφίας δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που απαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.

Η ΕΥΔΕ ΕΚ είναι δυνατόν να ζητήσει ως συμπληρωματικό δικαιολογητικό τις ΑΠΔ του δικαιούχου για λόγους επαλήθευσης της δαπάνης και διασταύρωσης με τυχόν άλλα στοιχεία.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

II. ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών του έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και του άρθρου 34 της ΥΑΕΚΕΔ.

Το 40% περιλαμβάνει τις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα.

Οι επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από τη χρήση του ενιαίου συντελεστή 40% είναι οι ακόλουθες:

- α) δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού
- β) δαπάνες απόσβεσης για κτίρια και γήπεδα
- γ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων
- δ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Οι δαπάνες που υπολογίζονται βάσει του ενιαίου συντελεστή 40% είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι σχετικοί όροι επιλεξιμότητας που θέτει η ΥΑ 114947/29.11.2022 Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΥΑΕΚΕΔ) και ιδίως, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

III. ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες που αναφέρονται πιο κάτω δε θεωρούνται επιλέξιμες:

- Δαπάνες οι οποίες εξοφλούνται με μη χρηματικό αντίτιμο (πχ εξόφληση μισθού μέσω εξόφλησης δανείου, ενοικίου, εξόφληση σε είδος, με ανταλλαγή υπηρεσιών κλπ),
- Χρεώσεις μεταξύ των φορέων της σύμπραξης,
- Εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ τμημάτων του ίδιου φορέα,
- Υπερβολικές και αλόγιστες δαπάνες (μη εύλογες),
- Ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ,
- Οποιαδήποτε παραστατικό δαπάνης αμοιβών προσωπικού που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου
- Δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου,
- Αμοιβές για τη διαχείριση των έργων καθώς και αμοιβές για διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη, αμοιβές για λογιστική και νομική παρακολούθηση.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

- Αμοιβή του συντονιστή ή του επιστημονικού υπευθύνου του έργου **αν δεν συνδέεται με συγκεκριμένα παραδοτέα,**
- Bonus και αποζημιώσεις απόλυσης.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο σε ισχύ. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών σε ισχύ, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.
4. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις και ειδικότερα, μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην Αίτηση Χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής (πχ. εκτύπωση από το taxisnet) ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. *Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.*
5. Αποδεικτικό Καταχώρησης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), όπως ισχύει, εφόσον ο Δικαιούχος περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο.
6. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Βεβαίωση ορκωτού λογιστή που θα βεβαιώνει ότι η αιτούσα επιχείρηση και η «ενιαία επιχείρηση» στην οποία τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελούσε προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Παράρτημα VI. "Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης", καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 4.γ του Καν. ΕΕ 651/2014 όπως ισχύει κατά την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Χρηματοδότησης. *Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.*
7. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή) καθώς και σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης. Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν Υ/Δ μόνο ως προς τη μη πτώχευση και μη κατάθεση αίτησης πτώχευσης.
8. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για την καταβολή της τελικής δόσης (αποπληρωμή) σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης καθώς και πιστοποιητικό καλής λειτουργίας του ΓΕΜΗ ή Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου πιστοποιητικού έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο.
9. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, στην οποία θα αναφέρονται:
  - ι. ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.
Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

- ii. ότι δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης. (Από τη συμπλήρωση του παρόντος σημείου εξαιρούνται οι ατομικές επιχειρήσεις).
  - iii. ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα Έργου.
Οι **ατομικές επιχειρήσεις** συμπληρώνουν το παρόν σημείο ως ακολούθως:
    - iii. δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης από τα αναφερόμενα στο εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου.
10. *(ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί)* Τεκμηρίωση διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων: Αναλυτική έκθεση τεκμηρίωσης διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, επικαιροποιημένη σε σχέση με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν κατά την Αίτηση Χρηματοδότησης.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Τίτλος Ι « ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ »	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	<p>Εγείρονται κίνδυνοι για :</p> <ul style="list-style-type: none"> την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών 		
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου			
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου			
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης			
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας			
Τίτλος ΙΙ « ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ »	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του) 		
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής			
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	<p>Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας 		
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	<p>Θίγονται τα δικαιώματα</p> <ul style="list-style-type: none"> της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας 		
10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας				

	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	<ul style="list-style-type: none"> • της έκφρασης και πληροφόρησης • της τέχνης και επιστήμης • της εκπαίδευσης • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ 		
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι			
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης			
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης			
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία			
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς? • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ? • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας? Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης? Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών? 		
17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας				
18. Δικαίωμα Ασύλου	<p>Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ?</p>		Αφορά δράσεις υπέρ προσφύγων / μεταναστών	
19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης				
Τίτλος ΙΙΙ « ΙΣΟΤΗΤΑ »	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	<p>Διασφαλίζονται οι αρχές της</p> <ul style="list-style-type: none"> • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους 		Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων			Πως προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ των

				γυναικών και ανδρών
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία			Πως συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού 'Η μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διακρίσεις
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών			
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.		Ενισχύει ή προασπίζει τα δικαιώματα του παιδιού
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων		
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες		
Τίτλος IV « ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ »	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : <ul style="list-style-type: none"> • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, 		
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων			
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας			

	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	<ul style="list-style-type: none"> • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος) 		
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας			
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία			
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή			
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή			
	35. Προστασία της υγείας			
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος			
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης		
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή		
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές			
	41. Δικαίωμα χρήστης διοίκησης	<p>Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώμα της</p> <ul style="list-style-type: none"> • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου. • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της 		
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα			
		43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής		
	44. Δικαίωμα αναφοράς			

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής)		
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία			
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες 		
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης			
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιολογίων πράξεων και ποινών			
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη			

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

Στην περίπτωση που ο χειριστής μιας πράξης (είτε κατά την αξιολόγηση και την επιλογή της, είτε κατά την παρακολούθηση της προόδου της και την επαλήθευση αυτής) έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε κάποιο (α) θεμελιώδες δικαίωμα(τα) συμβουλευείται την **ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**, προκειμένου να καταλήξει στο δικαίωμα/τα που εκτιμά ότι αφορά η υπόνοια/ένδειξη της μη συμμόρφωσης.

Εφόσον, μετά από τη διερεύνηση διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της πράξης με δικαίωμα(τα), ο χειριστής

α) κατά την αξιολόγηση της πρότασης προβαίνει στην αναδιατύπωση/προσαρμογή της πρότασης ή/και στην απόρριψη, εφόσον δεν είναι δυνατή η αναδιατύπωση/προσαρμογή

«Ερευνώ – Καινοτομώ»: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

β) κατά την παρακολούθηση της προόδου της πράξης ή/και στην επαλήθευση αυτής (διοικητικά ή/και επιτοπίως) προβαίνει στην ανάληψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να τα εφαρμόσει, εντός τεθείσας προθεσμίας. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τα διορθωτικά μέτρα, δηλαδή δεν συμμορφώνεται ως προς την άρση παραβίασης κάποιου δικαιώματος, καταλογίζονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και επιβάλλονται και ανακτήσεις αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.